

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

NATIONAL & KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS
SCHOOL OF SCIENCES
DEPARTMENT OF GEOLOGY & GEOENVIRONMENT

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ & ΚΡΙΣΕΩΝ

POST GRADUATE PROGRAM
ENVIRONMENTAL, DISASTER & CRISES MANAGEMENT STRATEGIES

Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης

Master Thesis

Διερεύνηση του Βαθμού Ετοιμότητας των Εργαζομένων της WIND στην Αθήνα στη Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών

Investigation of the Level of Preparedness of WIND Employees in Athens in the
Management of Natural Disasters

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΟΣ / IOANNIS MANIOS

A.M. / R.N. : 16119

Ειδικές Εκδόσεις / Special Publications:

No. 2018133

Αθήνα, Φεβρουάριος 2018

Athens, February 2018

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ & ΚΡΙΣΕΩΝ

POST GRADUATE PROGRAM
ENVIRONMENTAL, DISASTER & CRISES MANAGEMENT STRATEGIES

Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης

Master Thesis

Διερεύνηση του Βαθμού Ετοιμότητας των Εργαζομένων της WIND στην Αθήνα στη Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών

Investigation of the Level of Preparedness of WIND Employees in Athens in the
Management of Natural Disasters

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΟΣ / IOANNIS MANIOS

A.M. / R.N. : 16119

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή:

Δρ Γ. Καβύρης,
Επικ. Καθηγ. ΕΚΠΑ

Δρ Χ. Κράνης,
Δρ. Γεωλόγος, Ε.Δ.Ι.Π. ΕΚΠΑ

Δρ Ε. Λέκκας,
Καθηγ. ΕΚΠΑ

Εξειδικευμένη Επιστημονική Καθοδήγηση:

Α. Κούρου
Δρ Γεωλόγος, Προϊσταμένη του Τμήματος
Εκπαίδευσης - Ενημέρωσης του Ο.Α.Σ.Π.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	ii
Περίληψη	iv
Abstract	v
Ευχαριστίες.....	vi
Κατάλογος Εικόνων	vii
Κατάλογος Διαγραμμάτων	ix
Ακρωνύμια.....	xii
Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο 2. Φυσικές Καταστροφές.....	3
2.1. Φυσικές Καταστροφές & Σεισμός	3
2.2. Φυσικές Καταστροφές & Ατυχήματα σε Χώρους Εργασίας	6
Κεφάλαιο 3. Θεσμικό πλαίσιο – Αρμόδιοι Φορείς.....	9
3.1. Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (EAY) στην Ευρώπη.....	9
3.2. Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (EAY) σε Εθνικό Επίπεδο.....	12
Κεφάλαιο 4. WIND ΕΛΛΑΣ	18
4.1. Γενικές πληροφορίες για την εταιρία WIND Ελλάς.....	18
4.2. Πολιτικές & Πιστοποιητικά της WIND.....	21
4.3. Μετρήσεις Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων στο δίκτυο της WIND	22
Κεφάλαιο 5. Υγεία και Ασφάλεια σε WIND & Λ. Αθηνών	23
5.1. Σχεδιασμός Εκτάκτων Καταστάσεων στη Λ. Αθηνών	23
5.2. Εκπαίδευση Εργαζομένων & Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας.....	26
5.3. Δράσεις σχετικές με την Υγεία & Ασφάλεια στη Λ. Αθηνών	29
5.4. Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας – OHSAS 18001	31
Κεφάλαιο 6. Εκτίμηση Κινδύνων για το κτίριο της Λ. Αθηνών	32
6.1. Σεισμικός Κίνδυνος	34
6.2. Κίνδυνος πλημμύρας.....	38
6.3. Κίνδυνος πυρκαγιάς.....	41
Κεφάλαιο 7. ΕΡΕΥΝΑ.....	44
7.1. Μεθοδολογία	44
7.2. Συλλογή δεδομένων από τη συνέντευξη με την Τεχνικό Ασφαλείας	45
7.3. Συλλογή δεδομένων μέσω Ερωτηματολογίου - Δείγμα.....	49
7.4. Αποτελέσματα έρευνας	52
Κεφάλαιο 8. Συμπεράσματα – Προτάσεις	77
8.1. Συμπεράσματα.....	77
8.2. Προτάσεις	80

Βιβλιογραφία	81
Παράρτημα 1. Αίτημα διευκόλυνσης έρευνας στη WIND	86
Παράρτημα 2. Ερωτηματολόγιο Εργαζομένων Λ. Αθηνών.....	87
Παράρτημα 3. Ερωτηματολόγιο Τεχνικού Ασφαλείας	89
Παράρτημα 4. Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου.....	91
Παράρτημα 5. Ομάδα Εκκένωσης Κτιρίου Λ. Αθηνών	92
Παράρτημα 6. Πολιτική Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας	93
Παράρτημα 7. Πολιτική Ποιότητας.....	94
Παράρτημα 8. Πολιτική Περιβάλλοντος	95
Παράρτημα 9. Πολιτική Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας.....	96
Παράρτημα 10. Πιστοποιητικό OHSAS 18001	97
Παράρτημα 11. Πιστοποιητικό ISO 9001	98
Παράρτημα 12. Πιστοποιητικό ISO 14001	99
Παράρτημα 13. Πιστοποιητικό ISO 22301	100
Παράρτημα 14. Ο.Α.Σ.Π. «Σεισμός και Εργασιακοί Χώροι»	101

Περίληψη

Η Ελλάδα παρουσιάζει έντονη σεισμικότητα λόγω του γεωτεκτονικού καθεστώτος της, ενώ συχνά πλήττεται και από άλλα φυσικά καταστροφικά φαινόμενα.

Για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών σε εθνικό επίπεδο, θεωρείται επιτακτική η ανάγκη για αυστηρή εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και των κανονισμών, καθώς και η λήψη των απαραίτητων ενεργειών για την απόκτηση κουλτούρας πρόληψης και ετοιμότητας ώστε να βελτιωθεί το επίπεδο ετοιμότητας του κρατικού μηχανισμού και του πληθυσμού σε ότι αφορά στην αποτελεσματική αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και στον μετριασμό των επιπτώσεών τους στον άνθρωπο και στο περιβάλλον.

Με την παρούσα εργασία γίνεται μια προσπάθεια αποτύπωσης των ενεργειών πρόληψης και ετοιμότητας που λαμβάνει η εταιρεία τηλεπικοινωνιών WIND Ελλάς σχετικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, καθώς και των πρακτικών που εφαρμόζει για την μείωση του κινδύνου φυσικών καταστροφών. Επίσης γίνεται διερεύνηση με τη χρήση ερωτηματολογίου του βαθμού ετοιμότητας των εργαζομένων της WIND στο κτήριο της Λ. Αθηνών στη διαχείριση φυσικών καταστροφών.

Από τη στατιστική επεξεργασία των ερωτηματολογίων αφενός προέκυψαν στοιχεία που αφορούν στην ετοιμότητα των εργαζομένων της εν λόγω εταιρίας τηλεπικοινωνιών για την αντιμετώπιση καταστροφικών συμβάντων, και αφετέρου δόθηκε η δυνατότητα να γίνουν σχετικές προτάσεις. Οι προτάσεις αυτές αναφέρονται σε θέματα ευαισθητοποίησης των εργαζομένων σε θέματα φυσικών καταστροφών, βελτίωσης των γνώσεων και της ετοιμότητάς τους και υιοθέτησης καλών πρακτικών με βάση τις ανάγκες και τις απαιτήσεις λειτουργίας της συγκεκριμένης εταιρείας που προσπαθεί να βελτιώνεται συνεχώς στον τομέα της υγείας, της ασφάλειας και της επιχειρησιακής συνέχειας.

Λέξεις κλειδιά: Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών, Ετοιμότητα, Υγεία και Ασφάλεια, Τηλεπικοινωνίες, Εργαζόμενοι WIND

Abstract

Greece has high seismicity due to geotectonic status quo, but is often affected by other natural disasters too.

To reduce disaster risk at national level, there is an urgent need for strict implementation of the legal framework and regulations, as well as taking the necessary actions to obtain preventive and preparedness culture in order to improve the level of preparedness of the agencies and the population regarding the effective response to natural disasters and the mitigation of their impact on humans and the environment.

This survey aims to detect the prevention and preparedness actions that implemented by the telecommunication company WIND Hellas regarding the health and safety of employees as well as the current practices of the company concerning the natural disasters management. In this framework a questionnaire will be used in order to identify the level of preparedness of WIND employees in the building of Athinon Avenue concerning the disaster management.

From the statistical analysis of the questionnaire, collected data lead to reliable conclusions regarding the level of the readiness of employees of the above mentioned telecommunications company to deal with catastrophic events, also it is possible to make relevant proposals. These proposals concern the awareness of employees to natural disasters, improve their knowledge and readiness and adopt good practices based on the needs and operational requirements of that company in its effort to improve continuously in the health and safety sector as well as in the field of business continuity.

Key Words: Natural Disasters Management, Preparedness, Health and Safety, Telecommunications, WIND employees

Ευχαριστίες

Η συγκεκριμένη εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Θα ήταν σκόπιμο πριν προχωρήσω στην παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Εργασίας, να εκφράσω ευχαριστίες σε εκείνους που συνέβαλλαν σημαντικά στην εκπόνησή της.

Αρχικά ευχαριστώ θερμά τη Δρ Ασημίνα Κούρου, επιβλέπτουσα καθηγήτριά μου, για την υποδειγματική εξειδικευμένη καθοδήγηση που μου παρείχε και την άμεση ανταπόκρισή της σε κάθε στάδιο επεξεργασίας της εργασίας αλλά και όποτε κρίθηκε απαραίτητο.

Ευχαριστώ επίσης θερμά τους καθηγητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος που συνέβαλλαν στον εμπλουτισμό των γνώσεων μου και ιδιαίτερα τον Καθηγητή και Διευθυντή του ΠΜΣ Δρ Εύθυμη Λέκκα, που με την ενεργό δράση και συμμετοχή του σε όλες τις φάσεις του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, λειτουργεί ως πρότυπο και εμπνέει τους φοιτητές του.

Ευχαριστώ θερμά τους συναδέλφους που με βοήθησαν στη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων με τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, τους συναδέλφους και ιδιαίτερα την Άννα Μπρέσκα που με βοήθησαν στη συλλογή πληροφοριακού υλικού για την WIND καθώς και το Τμήμα Εκπαίδευσης του Ανθρωπίνου Δυναμικού (HR) που ενέκρινε τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης έρευνας. Θα ήταν παράλειψή μου αν δεν ευχαριστούσα και την τεχνικό ασφαλείας της εγκατάστασης της Λεωφόρου Αθηνών, για την συνέντευξη που μου παραχώρησε και με βοήθησε στη συλλογή χρήσιμων πληροφοριών.

Τέλος ευχαριστώ θερμά τη σύζυγό μου, συνοδοιπόρο στην ζωή και στο ταξίδι της γνώσης στο συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών που με ενθάρρυνε να το επιλέξω και μέσα από την ταυτόχρονη φοίτησή μας να οδηγηθούμε στην επίτευξη ενός ανώτερου στόχου και να το αξιοποιήσουμε κατάλληλα ανάλογα με την κατεύθυνση και τα επαγγελματικά μας ενδιαφέροντα. Επίσης ευχαριστώ την επτάχρονη κόρη μου για την ενσυναίσθηση που επέδειξε διότι αφιέρωσα λιγότερο χρόνο ενασχόλησης σε αυτήν κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο ΠΜΣ.

Κατάλογος Εικόνων

Εικόνα 1.	Το ελληνικό τόξο του Ν. Αιγαίου (πηγή: Papanicolaou, 1998, ανακτήθηκε 11/1/2018 από www.oasp.gr)	4
Εικόνα 2.	Το κτίριο της Ρικομέξ μετά τον σεισμό της Πάρνηθας το 1999 (πηγή: thessi.gr , 2016).....	5
Εικόνα 3.	Κεντρικά γραφεία της WIND στο Μαρούσι (πηγή: www.wind.gr).....	18
Εικόνα 4.	17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (πηγή: WIND, 2017).....	20
Εικόνα 5.	Στοιχεία διαπίστευσης εργαστηρίου της Victus Networks (πηγή: Ε.ΣΥ.Δ., 2009).....	22
Εικόνα 6.	Τυπικό Σχέδιο Διαφυγής και Διάσωσης από όροφο της Λ. Αθηνών	24
Εικόνα 7.	Κοντινότερος ασφαλής Χώρος Καταφυγής για τους εργαζόμενους στην Λ. Αθηνών. (πηγή: Περιφέρεια Αττικής, 2018).....	26
Εικόνα 8.	Εκπαιδεύσεις Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας & Α' Βοήθειες (πηγή: WINDnews, 2015a).....	27
Εικόνα 9.	Σεμινάριο «Φυσικής Ασφάλειας & Ασφάλειας Πληροφοριών» (πηγή: WINDnews, 2015c).....	28
Εικόνα 10.	Σεμινάριο Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας & Α' Βοηθειών (πηγή: WIND, 2016b).....	28
Εικόνα 11.	Άσκηση Εκκένωσης στο Ωραιόκαστρο 10/6/2016 (πηγή: WINDnews, 2016a)	29
Εικόνα 12.	Τυπικός γραφειακός χώρος «open space»στην Λ. Αθηνών μετά την τελευταία ανακαίνιση (πηγή: WINDnews, 2014).....	30
Εικόνα 13.	Διαμόρφωση του ενός εκ των τριών ανελκυστήρων για εύκολη πρόσβαση σε ΑΜΕΑ.....	30
Εικόνα 14.	Αριθμός καταστροφών στην Ελλάδα ανά τύπο καταστροφής την περίοδο 1900-2008 (δεν περιλαμβάνει τους πολέμους και τις εμφύλιες συρράξεις) (πηγή: στοιχεία EM-DAT από Λέκκας & Ανδρεαδάκης, 2015α)	32
Εικόνα 15.	Θάνατοι από φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα (πηγή: Διακάκης, 2016)	32
Εικόνα 16.	Κτίριο της WIND στη Λ. Αθηνών 106 (πηγή: google/maps , 2018).....	33
Εικόνα 17.	Seismicity in Greece and adjacent areas 1900-2009 (πηγή: Makropoulos et al, 2012)	34
Εικόνα 18.	Παρακολούθηση της σεισμικότητας σε πραγματικό χρόνο τις τελευταίες 48 ώρες (πηγή: Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, 2018)	35
Εικόνα 19.	Recent Earthquakes in Greece (πηγή: Εργαστήριο Σεισμολογίας του ΕΚΠΑ, 2018).....	35
Εικόνα 20.	Νέος Χάρτης Σεισμικής Επικινδυνότητας Ελλάδας, (πηγή: www.oasp.gr , ανακτήθηκε στις 11/1/2018).....	36
Εικόνα 21.	Απόσπασμα πίνακα που δείχνει την κατανομή των Νομών και Δήμων της Ελλάδας στις Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας (πηγή: ΦΕΚ 1154/Β/12-08-2003).....	36
Εικόνα 22.	Κατηγορίες και συντελεστές σπουδαιότητας κτιρίων (πηγή: ΦΕΚ 270/Β/16-3-2010).....	37

Εικόνα 23.	Αριθμός πλημμύρων ανά 5ετία περίοδος 1880-2010 (πηγή:Diakakis et al, 2012)	39
Εικόνα 24.	Κατανομή Πλημμυρών ανά Δήμο στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας 1880-2010 (πηγή: Dakakis, 2013).....	39
Εικόνα 25.	Χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας (πηγή: Ειδική Γραμματεία Υδάτων, χχ)	40
Εικόνα 26.	Λ. Αθηνών, μέτρηση απόστασης (1100μ.) από τον Κηφισό (πηγή: google.gr/maps, 2018).....	41
Εικόνα 27.	Αστικές πυρκαγιές πανελλαδικά για τα έτη 2011 – 2015 (πηγή: Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, 2015b).	43
Εικόνα 28.	Δελτίο συμβάντων της πυροσβεστικής υπηρεσίας (Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, 2018).....	43
Εικόνα 29.	Κεντρικό κλιμακοστάσιο κτιρίου	46
Εικόνα 30.	Εξωτερικά βοηθητικά κλιμακοστάσια του κτιρίου (έξοδοι κινδύνου).....	46
Εικόνα 31.	Πόρτες εξόδου κινδύνου (α) – Μπουτόν αναγγελίας φωτιάς (β).....	47
Εικόνα 32.	Πυροσβεστικός σταθμός, πυροσβεστική φωλιά (α) – Συστήματα κατάσβεσης CO2 (β).....	47
Εικόνα 33.	Σχέδιο διαφυγής/εκκένωσης ορόφου (α) - Βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης (β).....	48

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1. Ερώτηση 1: Φύλο	49
Διάγραμμα 2. Ερώτηση 2: Ηλικία	49
Διάγραμμα 3. Ερώτηση 3: Εκπαίδευση.....	50
Διάγραμμα 4. Ερώτηση 4: Εργασιακή ταυτότητα	50
Διάγραμμα 5. Ερώτηση 5: Έτη εργασία στην WIND.....	50
Διάγραμμα 6. Ερώτηση 6: Είστε μέλος ομάδας εκκένωσης κτιρίων και έκτακτων καταστάσεων;	52
Διάγραμμα 7. Ερώτηση 6α: Αν ναι, είστε ενήμεροι για τις αρμοδιότητες σας;	52
Διάγραμμα 8. Ερώτηση 7: Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν;.....	53
Διάγραμμα 9. Ερώτηση 7: Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν;- Ηλικία ..	53
Διάγραμμα 10.Ερώτηση 7α. Αν ναι, τι είδους συμβάν βιώσατε;	54
Διάγραμμα 11.Ερώτηση 7β. Αν ναι, πότε;.....	54
Διάγραμμα 12.Ερώτηση 7γ. Αν ναι, που το βιώσατε;.....	54
Διάγραμμα 13.Ερώτηση 7.1: Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος;	55
Διάγραμμα 14.Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος; - Φύλο.....	56
Διάγραμμα 15.Ερώτηση 8: Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών στην περιοχή σας;.....	56
Διάγραμμα 16.Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Ηλικία	57
Διάγραμμα 17.Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Εκπαίδευση.....	57
Διάγραμμα 18.Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Φύλο	58
Διάγραμμα 19.Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Έχετε βιώσει;.....	58
Διάγραμμα 20.Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή;	59
Διάγραμμα 21.Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Ηλικία	59
Διάγραμμα 22.Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Εκπαίδευση	60
Διάγραμμα 23.Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Φύλο.....	60
Διάγραμμα 24.Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή;-Έχετε βιώσει;.....	61
Διάγραμμα 25.Ερώτηση 10: Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές;	61
Διάγραμμα 26.Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές; - Έτη Εργασίας στη WIND	62
Διάγραμμα 27.Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές; - Μέλος ομάδας Εκκένωσης..	62
Διάγραμμα 28.Υπο-ερώτηση 10α. Θέμα σεμιναρίου;	63
Διάγραμμα 29.Υπο-ερώτηση 10β. Φορέας σεμιναρίου;	63

Διάγραμμα 30.Ερώτηση 11: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο οδηγιών για έκτακτες καταστάσεις (Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης);.....	64
Διάγραμμα 31.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο Οδηγιών για Έκτακτες Καταστάσεις; - έτη εργασίας στην WIND.....	64
Διάγραμμα 32.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο Οδηγιών για Έκτακτες Καταστάσεις; - ομάδα εκκένωσης	64
Διάγραμμα 33.Ερώτηση 12: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής;	65
Διάγραμμα 34.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής; - έτη εργασίας στην WIND	65
Διάγραμμα 35.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής; - ομάδας εκκένωσης	65
Διάγραμμα 36.Ερώτηση 13: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης;.....	66
Διάγραμμα 37.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης; - έτη εργασίας στην WIND	66
Διάγραμμα 38.Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης; - ομάδα εκκένωσης.....	66
Διάγραμμα 39.Ερώτηση 14: Γνωρίζετε που βρίσκεται το κομβίο συναγερμού (μπουτόν αναγγελίας φωτιάς) στον χώρο που εργάζεστε;.....	67
Διάγραμμα 40.Γνωρίζετε που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς; - έτη εργασίας στην WIND	67
Διάγραμμα 41.Γνωρίζετε που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς; - ομάδας εκκένωσης	67
Διάγραμμα 42.Ερώτηση 15: Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου στον χώρο που εργάζεστε;	68
Διάγραμμα 43.Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου; - έτη εργασίας στην WIND	68
Διάγραμμα 44.Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου; - ομάδα εκκένωσης	68
Διάγραμμα 45.Ερώτηση 16: Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής σε περίπτωση εκκένωσης του εργασιακού σας χώρου;	69
Διάγραμμα 46.Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής; - έτη εργασίας στην WIND.....	69
Διάγραμμα 47.Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής; - ομάδα εκκένωσης ...	69
Διάγραμμα 48.Ερώτηση 17: Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής;	70
Διάγραμμα 49.Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής; - έτη εργασίας στην WIND.....	70
Διάγραμμα 50.Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής; - ομάδα εκκένωσης	70
Διάγραμμα 51.Ερώτηση 18: Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας;	72
Διάγραμμα 52.Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας; - έτη εργασίας στην WIND	72
Διάγραμμα 53.Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας; - ομάδα εκκένωσης	72

Διάγραμμα 54.Ερώτηση 19: Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας /εκκένωσης κτιρίου;.....	73
Διάγραμμα 55.Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας/εκκένωσης κτιρίου; - έτη εργασίας στην WIND	73
Διάγραμμα 56.Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας /εκκένωσης κτιρίου; - ομάδας εκκένωσης	73
Διάγραμμα 57.Ερώτηση 19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης.....	74
Διάγραμμα 58.19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης- έτη εργασίας στην WIND.....	74
Διάγραμμα 59.19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης – ομάδα εκκένωση ...	74
Διάγραμμα 60.Ερώτηση 19.1: Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας;.....	75
Διάγραμμα 61.Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας; - έτη εργασίας στην WIND .	75
Διάγραμμα 62.Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας; - ομάδα εκκένωσης.....	75
Διάγραμμα 63.Ερώτηση 20: Τι είδους επιπλέον ενημέρωση θα θέλατε να λάβετε;	76

Ακρωνύμια

ΑΔΑΕ	Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
ΓΕΠ ή GEP	Γενική ΕΞ.Υ.Π.Π. Προστασία Α.Ε.
ΓΓΠΠ	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
ΓΣΕΕ	Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος
ΔΕΚΟ	Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί
ΔΟΕ	Διεθνής Οργάνωση Εργασίας
ΔΥΑΕ	Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία
ΕΑΚ	Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός
ΕΑΥ	Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΑΕ	Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας
ΕΕΤΤ	Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών
ΕΚΑΒ	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΕΚΠΑ	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΛΙΝΥΑΕ	Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας
ΕΛΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
EM-DAT	Emergency Events Database
ΕΞΥΠΠ	Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης
ΕΣΥΔ	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης

EYAE	Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας
EU-OSHA	European Agency for Safety and Health at Work
ΙΚΑ-ΕΤΑΜ	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών
ILO	International Labour Organization
INE	Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ
IRDR	Integrated Research on Disaster Risk
ISO	International Organization for Standardization
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΟΑΣΠ	Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας
OHSAS	Occupational Health and Safety Assessment Series
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΣΕΠΕ	Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας
SDGs	Sustainable Development Goals
UNISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction
UNU	United Nations University
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

Κεφάλαιο 1.

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον από τους διεθνείς οργανισμούς για ταξινόμηση των καταστροφών σε διεθνείς βάσεις δεδομένων προκειμένου να διεξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα για την αποτελεσματική διαχείρισή τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Οι Λέκκας & Ανδρεαδάκης (2015α) αναφέρουν ότι σύμφωνα με την IRDR (Integrated Research on Disaster Risk) οι φυσικές καταστροφές διακρίνονται σε γεωφυσικές (σεισμοί, κατολισθητικά φαινόμενα, ηφαιστειακές δραστηριότητες), υδρομετεωρολογικές (υδρολογικές, μετεωρολογικές, κλιματολογικές), βιολογικές (επιδημίες, προσβολή από έντομα) και εξωγήινες (κοσμικές).

Με τον όρο «φυσικές καταστροφές» εννοούμε τις καταστροφές που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα όπως οι σεισμοί, οι τυφώνες, οι κυκλώνες, οι πλημμύρες, οι ηφαιστειακές εκρήξεις κ.ά. Πρόκειται για στιγμιαία, επαναλαμβανόμενα, γεωλογικά, καταστροφικά γεγονότα που είναι κατανεμημένα στον χώρο και στον χρόνο και συνδέονται με τεκτονικές δομές. Ο χώρος, ο χρόνος και το μέγεθος της κάθε φυσικής καταστροφής την προσδιορίζει είτε ως απροσδόκητο, είτε ως αναμενόμενο, είτε ως ένα γεγονός που εκδηλώθηκε στο παρελθόν.

Επειδή συνήθως οι φυσικές καταστροφές επιδρούν στις ανθρώπινες κοινότητες επιφέροντας δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία τους (ανθρώπινες απώλειες, τραυματισμοί, καταστροφές σε υποδομές και κτίρια, σε περιουσίες κ.ά.) κρίνεται σκόπιμο να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας για αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης τόσο από τους δημόσιους όσο και από τους ιδιωτικούς φορείς.

Προτεραιότητα των σύγχρονων κοινωνιών είναι η διενέργεια δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας τόσο από την Πολιτεία όσο και από τους πολίτες προκειμένου να μετριαστούν οι αρνητικές συνέπειες των μελλοντικών καταστροφικών γεγονότων που ενδεχομένως να εκδηλωθούν και να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικότητα. Η Διαχείριση του Κινδύνου Καταστροφών στην κοινότητα είναι μια ομαδική εργασία που αφορά σε ένα σύνολο ενεργειών που πρέπει να εφαρμοστούν, να αξιολογηθούν και να βελτιωθούν για να εξασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας όλων των μελών. Αρχικά, απαιτείται η επισήμανση και ο προσδιορισμός πιθανών κινδύνων, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενεργειών που αφορούν στην πρόληψη, στην ετοιμότητα, στην αποκατάσταση. Τέλος, είναι αναγκαία η αποτίμησή τους και η επικαιροποίηση του γενικού σχεδιασμού.

Ο Σχεδιασμός Έκτακτων Αναγκών εμπεριέχει τα εξής:

- τη σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης για όλους τους κινδύνους
- την εκπαίδευση του πληθυσμού
- τη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας (μέσω των οποίων επιτυγχάνεται ο έλεγχος του Σχεδίου και η βελτίωση των δεξιοτήτων των ατόμων-μελών)

- την αποτίμηση των ασκήσεων και την επικαιροποίηση του Σχεδιασμού (Κούρου & Πανουσοπούλου, 2017)

Για τον ίδιο λόγο και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει εκστρατεία για ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας η οποία βασίζεται στο μήνυμα: «*Η ασφάλεια και η υγεία στους χώρους εργασίας μάς αφορά όλους. Οφέλη για εσένα προσωπικά. Οφέλη για τις επιχειρήσεις*» (EU-OSHA, 2018e). Ο EU-OSHA έχει συντείνει στη βελτίωσή τους όσον αφορά στις συνθήκες ασφάλειας και υγείας και αποσκοπεί στην επίτευξη της μείωσης του δείκτη θνησιμότητας από ατυχήματα και ασθένειες που είναι συνδεδεμένες με επαγγελματικούς χώρους εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «*Ο Οργανισμός αναζητά, αναπτύσσει και διανέμει αξιόπιστες, έγκυρες και αμερόληπτες πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και οργανώνει πανευρωπαϊκές εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης*» (EU-OSHA, 2012).

Στα κεφάλαια που θα ακολουθήσουν γίνεται αναφορά στις φυσικές καταστροφές, στους εργασιακούς χώρους, καθώς και στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει σε εθνικό επίπεδο. Αποτυπώνονται οι πολιτικές και οι κανονισμοί που ακολουθεί η εταιρεία τηλεπικοινωνιών WIND Ελλάς, με βάση τα εθνικά και τα διεθνή πρότυπα σε σχέση με την ασφάλεια, την υγεία και την προστασία των εργαζομένων της. Επίσης αναγνωρίζονται και επισημαίνονται οι κίνδυνοι που είναι δυνατόν να εκτεθεί ο υπό έρευνα εργασιακός χώρος. Επιπρόσθετα, αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στη βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής του κτιρίου (μη δομική τρωτότητα) και των συνθηκών εργασίας. Επίσης, επισημαίνονται οι ενέργειες που αφορούν στην εκπαίδευση και ετοιμότητα των εργαζομένων για την περίπτωση Έκτακτων Αναγκών με τη διοργάνωση και συμμετοχή τους σε ασκήσεις εκκένωσης.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω και δεδομένου ότι σύμφωνα με τον αντισεισμικό κανονισμό τα κτίρια τηλεπικοινωνιών ανήκουν στην μέγιστη κατηγορία σπουδαιότητας Σ4, η εργασία αυτή αποσκοπεί στο να διερευνήσει τον βαθμό ετοιμότητας των εργαζομένων της WIND στο κτίριο της Λεωφόρου Αθηνών στη διαχείριση φυσικών καταστροφών.

Για την εκπόνηση της εργασίας απαιτήθηκε η διενέργεια συγκεκριμένης έρευνας, η οποία δεν φαίνεται να έχει υλοποιηθεί στο παρελθόν σε άλλη εργασία με τη συγκεκριμένη θεματική, στη συγκεκριμένη εταιρεία τηλεπικοινωνιών. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι η ποιοτική έρευνα με εργαλείο συλλογής δεδομένων ένα αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο για εργαζομένους της εταιρείας, καθώς και ατομική και δομημένη προσωπική συνέντευξη (structured interview) της Τεχνικού Ασφαλείας του συγκεκριμένου κτιρίου της WIND, προκειμένου να επισημανθούν οι επικινδυνότητες του.

Επίσης, μέσα από την έρευνα, αναμένεται να επαληθευθεί η αρχική μας υπόθεση που σχετίζεται με την ετοιμότητα των εργαζομένων η οποία εκτιμάται ότι βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα. Ωστόσο, επειδή σε κάθε εργασιακό χώρο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης της ετοιμότητας των εργαζομένων γι' αυτό το λόγο στο τέλος της παρούσας έρευνας διατυπώνονται προτάσεις μέσα από τις οποίες οι εργαζόμενοι της WIND είναι δυνατόν να ενισχύσουν την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα φυσικών καταστροφών, να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους, να βελτιώσουν την ετοιμότητά τους και να υιοθετήσουν καλές πρακτικές πρόληψης και ετοιμότητας για την αποτελεσματικότερη διαχείριση κρίσεων στον εργασιακό τους χώρο και την εξασφάλιση της προστασίας τους.

Κεφάλαιο 2.

Φυσικές Καταστροφές

2.1. Φυσικές Καταστροφές & Σεισμός

«Καταστροφή νοείται κάθε ταχείας ή βραδείας εξέλιξης φυσικό φαινόμενο ή τεχνολογικό συμβάν στο χερσαίο, θαλάσσιο και εναέριο χώρο, το οποίο προκαλεί εκτεταμένες δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο, καθώς και στο ανθρωπογενές ή φυσικό περιβάλλον»(ΓΓΠΠ, 2003).

Κατά UNISDR (2009): *«Η καταστροφή είναι συνδυασμός επικινδυνοτήτων, συνθηκών τρωτότητας και ανικανότητας ή ανεπάρκειας των μέτρων που λαμβάνονται για τη μείωση των αρνητικών συνεπειών των καταστροφών (ή των κινδύνων). Μια επικινδυνότητα γίνεται καταστροφή, όταν συναντάται με συνθήκες τρωτότητας και όταν οι κοινότητες είναι ανίκανες να αντεπεξέλθουν με δικούς τους πόρους και δικές τους δυνατότητες».*

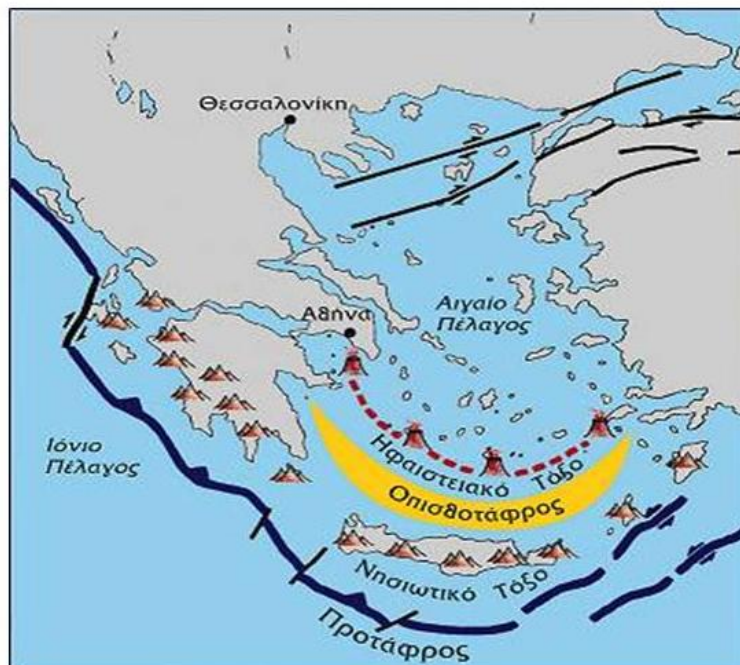
Όπως αναφέρουν οι Λέκκας & Ανδρεαδάκης (2015α) είναι δυνατόν οι καταστροφές να υπολογιστούν με ποσοτικά δεδομένα που αφορούν σε θανάτους και βλάβες αλλά και με τον αριθμό των ανθρώπων που επηρεάζονται με διάφορους τρόπους από τις επιπτώσεις που αυτές προκαλούν. Σύμφωνα με τη διεθνή βάση δεδομένων για τις καταστροφές EM-DAT (2014) για να καταχωρηθεί ένα γεγονός ως καταστροφή θα πρέπει να πληρούνται τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω κριτήρια:

- 10 ή περισσότεροι θάνατοι ανθρώπων.
- 100 ή περισσότερα πληγέντες / τραυματίες / άστεγοι.
- Κήρυξη της χώρας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.
- Κλήση για διεθνή βοήθεια.

Σύμφωνα με τη Μπεργιαννάκη-Δερμετζάκη (2003) οι φυσικές καταστροφές, κατά μια ταξινόμηση, διαχωρίζονται σε «φυσικές» και σε «ανθρωποεξαρτημένες» και ανάλογα με την έκταση, το εύρος, τον χώρο σε «περιφερικές» και «κεντρικές». Στις «κεντρικές» καταστροφές ή μαζικές, εντάσσεται και το φαινόμενο του σεισμού κατά τη διάρκεια του οποίου πλήττονται τα άτομα –μέλη μιας κοινότητας που την απαρτίζουν, αποδιοργανώνονται και αποδομούνται τα συστήματα στα οποία ανήκουν, υπάρχει διατάραξη της κοινωνικής ισορροπίας και κατ' επέκταση περιβαλλοντική υποβάθμιση και καταστροφή.

Ο σεισμός αποτελεί ένα συχνό φυσικό φαινόμενο στη χώρα μας. Η Ελλάδα παρουσιάζει έντονη σεισμικότητα λόγω της γεωγραφικής της θέσης στον παγκόσμιο χάρτη. Κατέχει την πρώτη θέση στη Μεσόγειο και την Ευρώπη και την έκτη σε παγκόσμιο επίπεδο λόγω των έντονων σεισμικών γεγονότων που παρουσιάζει. Σύμφωνα με επιστημονικά δεδομένα, η

Ελλάδα βρίσκεται στο σημείο που οι δυο λιθοσφαιρικές πλάκες, η Ευρασιατική και η Αφρικανική, συγκλίνουν με σχετική ταχύτητα 2,5cm ετησίως, δημιουργώντας περιοχές με αυξημένη σεισμική επικινδυνότητα, το λεγόμενο «Ελληνικό τόξο». Πρόκειται για το «τόξο του Ν. Αιγαίου», που λόγω των γεωτεκτονικών του χαρακτηριστικών εμφανίζει έντονη σεισμική δράση.

Εικόνα 1. Το ελληνικό τόξο του Ν. Αιγαίου (πηγή: Papanicolaou, 1998, ανακτήθηκε 11/1/2018 από www.oasp.gr)

Ανάλογα με το μέγεθος, την ένταση, το επίκεντρο, τη διάρκεια τους, το δομημένο περιβάλλον και την κοινωνική τρωτότητα οι σεισμοί είναι δυνατόν να προκαλέσουν πολλές επιπτώσεις (ανθρώπινες απώλειες, τραυματισμούς, βλάβες σε κτίρια και υποδομές κ.ά.).

Θεωρείται λοιπόν επιτακτική η ανάγκη να περιοριστούν τόσο οι αρνητικές πρωτογενείς όσο και οι δευτερογενείς συνέπειες των σεισμών και να αυξηθούν τα μέτρα σεισμικής ασφάλειας και προστασίας στα περιβάλλοντα που εμφανίζουν συχνά σεισμικά φαινόμενα.

Ιδιαίτερα, στους εργασιακούς χώρους, η θέσπιση και η εφαρμογή αντισεισμικών μέτρων είναι αναγκαία καθώς η εκδήλωση ενός απρόσμενου σεισμικού γεγονότος είναι δυνατόν να δημιουργήσει δυσλειτουργία και δυσκολίες ανάμεσα στους εργοδότες, τους εργαζόμενους ή απασχολούμενους και τους παρευρισκόμενους (επισκέπτες ή πελάτες) αλλά και αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλειά τους (Κούρου & συν, 2015).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι εργασιακοί χώροι που υπέστησαν σοβαρές βλάβες ή κατέρρευσαν στον σεισμό της Πάρνηθας στις 7-9-1999. Ο σεισμός αυτός ($M_w = 6,0$) εκδηλώθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 1999, σε απόσταση περίπου 20km από το κέντρο της Αθήνας και μπορεί να θεωρηθεί ως ένας από τους πιο καταστροφικούς σεισμούς που συνέβησαν στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια των τελευταίων αιώνων (Papadimitriou et al, 2002). Η Βικιπαίδεια – Η Ελεύθερη Εγκυκλοπαίδεια (2018) αναφέρει τα ακόλουθα σχετικά με το θέμα αυτό: «Στο εξώροφο κτίριο της Ρικομέξ, στο Μενίδι, που στεγάζονταν οι εταιρείες Ρικομέξ και Εστία

εμπορική, πέθαναν 39 άνθρωποι, ανάμεσα στους οποίους δύο έγκυες γυναίκες. Η επιχείρηση κήρυξε πτώχευση το 2004. Από την εκδίκαση της υπόθεσης το 2007, από τους 33 κατηγορούμενους για την κατάρρευση του εργοστασίου όλοι απαλλάχθηκαν από τις κατηγορίες με ασαφή αιτιολογία. Τον Μάιο του 2010 αποφασίστηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι η Νομαρχία έχει αυτοτελείς ευθύνες, καθώς δεν διενήργησε σωστά τους προληπτικούς και κατασταλτικούς ελέγχους στην κατασκευή του εργοστασίου».

Εικόνα 2. Το κτίριο της Ρικομέξ μετά τον σεισμό της Πάρνηθας το 1999 (πηγή: thessi.gr, 2016)

Επειδή τα σεισμικά φαινόμενα είναι απρόβλεπτα φυσικά καταστροφικά γεγονότα, είναι δυνατόν να προκαλέσουν περιβαλλοντικά προβλήματα, βλάβες σε υποδομές, σε κτίρια, σε βιομηχανικούς χώρους και επιχειρήσεις, προξενώντας ζημιές σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και ανεπανόρθωτο πλήγμα στην παραγωγή όταν αποφασίζεται τη διακοπή της λειτουργίας τους και κατά συνέπεια στην οικονομία.

Για αυτούς τους λόγους, θεωρούνται απαραίτητα τα εξής:

- ❖ Εκτίμηση της σεισμικής τρωτότητας των εργασιακών χώρων. Κατάλληλος σχεδιασμός κατασκευής των κτιρίων σύμφωνα με το ισχύοντα Αντισεισμικό Κανονισμό, αλλά και επισκευή, ενίσχυση και συντήρηση των ήδη υπαρχόντων όποτε κριθεί απαραίτητο.
- ❖ Ενδεδειγμένη λειτουργία του τεχνολογικού εξοπλισμού και των μέσων των εργασιακών χώρων σε περίπτωση ενδεχόμενου σεισμικού ή άλλου κινδύνου.
- ❖ Απόκτηση αντισεισμικής κουλτούρας και απόκτηση αντισεισμικής συμπεριφοράς από το ανθρώπινο δυναμικό που πλαισιώνει τις υπηρεσίες δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Αυτό επιτυγχάνεται με την εφαρμογή οδηγιών και τη λήψη μέτρων αντισεισμικής προστασίας στον εργασιακό χώρο.

Ιδιαίτερα βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται σε τομείς όπως: ενέργειας, επικοινωνίας ή σε τομείς παραγωγής βασικών αγαθών, χαρακτηρίζονται κρίσιμες και πρέπει να εξασφαλίζεται κατά το δυνατόν ότι θα εξακολουθούν να λειτουργούν και μετά από ένα εξαιρετικά καταστροφικό σεισμό (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., 2008).

2.2. Φυσικές Καταστροφές & Ατυχήματα σε Χώρους Εργασίας

Διάφορα καταστροφικά συμβάντα που έχουν συμβεί διαχρονικά έχουν βοηθήσει τους ανθρώπους να αποκτήσουν εμπειρία, γνώση και καλύτερη κατανόηση των καταστροφικών φαινομένων, προκειμένου να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά ενδεχόμενους μελλοντικούς κινδύνους και να μετριάσουν τις επιπτώσεις τους βελτιώνοντας τις δεξιότητες διαχείρισής τους (Σαπουντζάκη & Δανδουλάκη, 2015).

«Ορισμένες καταστροφές είναι στην ουσία προβλήματα των σχεδίων και διαδικασιών ανάπτυξης που έχουν παραγνωρισθεί, υποτιμηθεί ή δεν έχουν αντιμετωπιστεί. Μεταξύ των λόγων αυτής της παραγνώρισης είναι: (α) η συνεχιζόμενη αντίληψη ότι οι αιτίες των καταστροφών συνδέονται αποκλειστικά με τις φυσικές επικινδυνότητες που τις ενεργοποιούν, ότι δηλαδή οι καταστροφές είναι εξωτερική υπόθεση ανεξάρτητη από το πλαίσιο ανάπτυξης, (β) το γεγονός ότι ο κίνδυνος και η τρωτότητα παραμένουν αθέατοι παράγοντες μέχρι να τους αναδείξει κάποιο φυσικό γεγονός, και (γ) η λανθασμένη πεποίθηση, σχεδόν βεβαιότητα, ότι η φύση μπορεί να ελεγχθεί με έργα τεχνικά (περιβαλλοντικής μηχανικής), και άρα οι καταστροφές είναι δυνατόν να αποφευχθούν» (UNU, 2006, από Σαπουντζάκη & Δανδουλάκη, 2015).

Οι Λέκκας & Ανδρεαδάκης (2015α) αναφέρουν επίσης ότι μία φυσική καταστροφή πολλές φορές δεν οφείλεται μόνο σε κάποιο φυσικό κίνδυνο αλλά είναι αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας η οποία είναι ένας καθοριστικός παράγοντας στη δημιουργία μίας καταστροφής. Η συσσώρευση πληθυσμού στις αστικές περιοχές, με την επακόλουθη οικιστική ανάπτυξη και διόγκωση, περιορίζουν τη διαδικασία της πρόληψης, τον μετριασμό και την απόκριση σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Επίσης, επειδή κοντά σε αστικές περιοχές συνήθως αναπτύσσονται βιομηχανικές εγκαταστάσεις ή και το αντίθετο κοντά σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις αναπτύσσεται αστικός ιστός, οι περιοχές αυτές έχουν ήδη αυξημένο κίνδυνο τεχνολογικής καταστροφής και η αστική ανάπτυξη που ακολουθεί, αυξάνει την τρωτότητα τους.

Μία ενδεχόμενη φυσική καταστροφή στην περιοχή μπορεί να προκαλέσει ζημιές στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, η πιθανότητα εκδήλωσης εκρήξεων ή διαρροής τοξικών ουσιών από αυτές δυσχεραίνει τον σχεδιασμό σε επίπεδο μετριασμού για τις φυσικές καταστροφές και αυξάνει σημαντικά την τρωτότητα της ανθρώπινης ασφάλειας και υγείας. *«Οι φυσικές καταστροφές μπορούν να προκαλέσουν τεχνολογικά ατυχήματα και ο συνδυασμός αυτών των γεγονότων (NaTechs) αποτελεί μια μεγάλη απειλή σε κοινωνίες που δεν είναι προετοιμασμένες» (Λέκκας & Ανδρεαδάκης, 2015α).* Κλασικό παράδειγμα φυσικοτεχνολογικής καταστροφής (NaTech) είναι η περίπτωση της Fukushima το 2011 όπου το τσουνάμι που ακολούθησε τον σεισμό μεγέθους 9 βαθμών της κλίμακας Richter προκάλεσε βλάβες στον πυρηνικό αντιδραστήρα και πυρηνικό ατύχημα με πάρα πολλά θύματα και ανυπολόγιστες περιβαλλοντικές συνέπειες.

Από στοιχεία που συλλέχθηκαν από την βάση δεδομένων καταστροφών EM-DAT κατά την περίοδο 1994 έως 2013, έχουν καταγραφεί 6.873 φυσικές καταστροφές που προκάλεσαν 1.350.000 απώλειες σε ανθρώπινες ζωές (ή 68.000 ετησίως κατά μέσο όρο) και έπληξαν 218 εκατομμύρια ανθρώπους κατ' έτος κατά μέσο όρο (EM-DAT, από Δανδουλάκη, 2016).

Στην συνέχεια θα αναφερθούμε ειδικότερα σε ατυχήματα που σχετίζονται με την εργασία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), κάθε χρόνο παγκοσμίως χάνουν την ζωή τους 2,2 εκατομμύρια άνθρωποι, από εργατικά ατυχήματα και

επαγγελματικές ασθένειες, αριθμός ο οποίος δείχνει αύξηση του ποσοστού κατά 10% τα τελευταία χρόνια (Υπουργείο Εργασίας, 2008). Όπως επισημαίνει ο EU-OSHA (2012), σύμφωνα με την Eurostat σε ετήσια βάση χάνουν τη ζωή τους στην ΕΕ περισσότεροι από 5.000 άνθρωποι λόγω ατυχημάτων στους χώρους εργασίας. Επιπλέον, η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) εκτιμά ότι επιπλέον 159.000 άνθρωποι πεθαίνουν λόγω επαγγελματικών ασθενειών. Ένας μεγάλος αριθμός αυτών των θανάτων θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν οι σχετικοί κίνδυνοι είχαν προβλεφθεί και αν εύλογα μέτρα ασφάλειας είχαν εφαρμοστεί και τηρηθεί με συνέπεια. Επιπλέον κάθε 3,5 λεπτά σημειώνεται ένας θάνατος στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω ατυχήματος ή ασθένειας που σχετίζεται με τις συνθήκες του εργασιακού περιβάλλοντος. Το 2007, το τελευταίο έτος για το οποίο είναι διαθέσιμα συγκριτικά στατιστικά στοιχεία για την ΕΕ, 6,9 εκατομμύρια άνθρωποι υπέστησαν ένα ή περισσότερα ατυχήματα στους χώρους εργασίας, ενώ περισσότερα είναι τα εκατομμύρια εργαζομένων σε όλη την Ευρώπη οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας που σχετίζονται με την εργασία τους.

Τα εργατικά ατυχήματα συνεπάγονται υψηλό κόστος για τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους, τους εργοδότες τους και την κοινωνία στο σύνολό της. Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού για το έτος 2007, το 73% των ατυχημάτων στους χώρους εργασίας είχε ως αποτέλεσμα τη λήψη άδειας ασθένειας για τουλάχιστον μία ημέρα και το 22% τη λήψη άδειας ασθένειας για τουλάχιστον έναν μήνα. Σε αυτή την κλίμακα, οι ασθένειες και τα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με την εργασία έχουν άμεσες επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη και στην απασχόληση σε όλη την Ευρώπη. Κάθε έτος χάνονται τουλάχιστον 450 εκατομμύρια εργάσιμες ημέρες. Οι εκτιμήσεις ποικίλλουν, όμως αυτού του είδους τα ατυχήματα και οι ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία κοστίζουν στην οικονομία της ΕΕ τουλάχιστον 490 δισεκατομμύρια ευρώ ανά έτος.

Σύμφωνα με έρευνες, τα ατυχήματα και τα προβλήματα υγείας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας μπορούν στη συντριπτική τους πλειονότητα να προληφθούν. Ευτυχώς, η πρόοδος σε αυτόν τον τομέα υπήρξε ταχεία. Μεταξύ του 1999 και του 2007, η ΕΕ βελτίωσε θεαματικά την ασφάλεια στους χώρους εργασίας και τα θανατηφόρα ατυχήματα μειώθηκαν από 5.275 σε 3.782 στην ΕΕ των 15. Η ασφάλεια στο εργασιακό περιβάλλον βελτιώθηκε ακόμη πιο δραστικά όσον αφορά στα μη θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα, τα οποία κατέγραψαν μείωση άνω των 900.000 ατυχημάτων. Παρά τα ενθαρρυντικά αυτά νέα, οι ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία και οι οποίες συνήθως εκδηλώνονται ύστερα από μεγάλο χρονικό διάστημα, σαφώς παρουσιάζουν ανοδική πορεία (EU-OSHA, 2012).

Από το Δελτίο Εργατικών Ατυχημάτων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (2016) συλλέχθηκαν κάποια στατιστικά στοιχεία από εργατικά ατυχήματα και θανάτους εργαζομένων την τελευταία δεκαετία στην Ελλάδα (αφορούν μόνο στους ασφαλισμένους στο Ι.Κ.Α.) τα οποία είναι τα εξής:

- ❖ Κατά το έτος 2013 καταγράφηκαν, από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, 4.114 εργατικά ατυχήματα. Από την καταγραφή των Δελτίων Εργατικού Ατυχήματος συγκεντρώθηκαν 3.768 δηλώσεις ατυχημάτων εκ των οποίων 41 ήταν θανατηφόρα.
- ❖ Ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων το 2013 παρουσιάζει, σε σύγκριση με το 2012, μείωση κατά 11%. Τη δεκαετία 2004 - 2013 παρατηρήθηκε ετησίως πτώση στον αριθμό των ατυχημάτων με μέσο ρυθμό μείωσης 12,8%.
- ❖ 33,0% του συνόλου των ατυχημάτων καταγράφονται στις ηλικίες 30 έως 39 ετών και 74,9% σε άνδρες.

- ❖ Ως προς το επάγγελμα του εργαζόμενου, ο μεγαλύτερος αριθμός ατυχημάτων εμφανίζεται στις κατηγορίες: Ανειδίκευτοι εργάτες, Ειδικευμένοι τεχνίτες, Χειριστές βιομηχανικών μηχανημάτων και Εργαζόμενοι στην παροχή υπηρεσιών - Πωλητές με ποσοστά 22,1%, 21,6%, 20,4% και 20,4% αντίστοιχα.
- ❖ 88,9% των ατυχημάτων αφορά σε εργαζόμενους Ελληνικής υπηκοότητας και 97,4% σε μισθωτούς.
- ❖ 28,7% των ατυχημάτων συνέβησαν σε επιχειρήσεις με προσωπικό έως εννέα άτομα.
- ❖ 98,9% των καταγεγραμμένων εργατικών ατυχημάτων ήταν μη θανατηφόρα.
- ❖ Η ηλικία των εργαζομένων που το ατύχημα οδήγησε σε θάνατο (μέση ηλικία 44,2 έτη) είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των εργαζομένων με μη θανατηφόρο εργατικό ατύχημα (μέση ηλικία 40,1 έτη) αλλά και από την ηλικία του ασφαλισμένου στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πληθυσμού (μέση ηλικία 39 έτη).
- ❖ Υπολογίστηκε ότι, αντιστοιχούν 3 εργατικά ατυχήματα ανά 1000 εργαζόμενους. Ειδικότερα 4 ατυχήματα ανά 1000 άνδρες και 1 ατύχημα ανά 1000 γυναίκες.
- ❖ Σχετικά με την ηλικία μεγαλύτερη συχνότητα παρουσιάζουν οι ηλικίες 45 έως 59 ετών με 3 ατυχήματα ανά 1000 εργαζόμενους.

Σύμφωνα με το ΙΚΑ και την εγκύκλιο με Αρ. 45/24.6.2010 «Γενικά ως εργατικό ατύχημα χαρακτηρίζεται ο θάνατος ή η ανικανότητα του ασφ/νου για εργασία που προκλήθηκε από ένα βίαιο περιστατικό που έγινε κατά την εκτέλεση της εργασίας ασφαλιστέας στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή εξαιτίας αυτής. Σαν τέτοιο περιστατικό θεωρείται κάθε βίαιο εξωτερικό γεγονός που προκάλεσε την πάθηση ή βλάβη ή την επιδείνωση προϋπάρχουσας νόσου, εφόσον έγινε κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτή και συνδέεται με την εργασία άμεσα ή έμμεσα σε σχέση αιτίου και αποτελέσματος».

Στο έντυπο «Εργατικό Ατύχημα» του ΙΝΕ (Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ, 2013) δίνεται ο εξής ορισμός: «Εργατικό ατύχημα είναι εκείνο που συμβαίνει στον εργαζόμενο κατά τη διάρκεια της εργασίας ή με αφορμή την εργασία και το οποίο οφείλεται σε απότομο γεγονός που προκαλεί στον εργαζόμενο ανικανότητα να εργαστεί». Για να θεωρηθεί ένα συμβάν εργατικό ατύχημα στο ίδιο έντυπο αναφέρεται ότι θα πρέπει να συντρέξουν οι εξής προϋποθέσεις:

- ❖ Το συμβάν να είναι βίαιο και να έλαβε χώρα κατά την εκτέλεση της εργασίας ή επ' αφορμή αυτής (π.χ. μεταφορά εργαζομένων στον τόπο εργασίας).
- ❖ Να υπάρχει αιτιώδης συνάφεια, δηλαδή σύνδεσμος μεταξύ του επισυμβάντος γεγονότος και της εργασίας.
- ❖ Η πρόκληση του βίαιου συμβάντος να μην οφείλεται σε πρόθεση του εργαζομένου.
- ❖ Το συμβάν να προκαλεί αδυναμία του εργαζομένου για εργασία πέραν των τριών (3) ημερών.

Για την αποφυγή ατυχημάτων στους εργασιακούς χώρους η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) έχει προβεί στην καθιέρωση της **28ης Απριλίου** ως «**Παγκόσμια Ημέρα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία**». Σκοπός της αποτελεί η επικέντρωση του διεθνούς ενδιαφέροντος στα θέματα πρόληψης ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών (Υπουργείο Εργασίας, 2008).

Κεφάλαιο 3.

Θεσμικό πλαίσιο – Αρμόδιοι Φορείς

3.1. Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (EAY) στην Ευρώπη

Από την ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (<https://osha.europa.eu/el>) αντλήσαμε τις πληροφορίες που περιγράφονται παρακάτω σχετικά με τις ευρωπαϊκές οδηγίες και τις αρμοδιότητες/δράσεις του EU-OSHA.

Το άρθρο 153 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκχωρεί στην ΕΕ την αρμοδιότητα να εγκρίνει οδηγίες στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Οι ευρωπαϊκές οδηγίες θεσπίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις και τις θεμελιώδεις αρχές, όπως την αρχή της πρόληψης και της εκτίμησης των κινδύνων, καθώς και τις ευθύνες για τους εργοδότες και τους εργαζομένους. Μια σειρά από ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές στοχεύει στη διευκόλυνση της εφαρμογής των ευρωπαϊκών οδηγιών, καθώς και των ευρωπαϊκών προτύπων τα οποία εκδίδονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης (EU-OSHA, 2018a).

Οι ευρωπαϊκές οδηγίες είναι νομικές πράξεις, δεσμευτικές ως προς όλα τα μέρη τους, και τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τις μεταφέρουν στα εθνικά τους δίκαια εντός καθορισμένης προθεσμίας.

Ακρογωνιαίο λίθο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για την ασφάλεια και την υγεία αποτελεί η «οδηγία-πλαίσιο» με το ευρύ πεδίο εφαρμογής της, σε συνδυασμό με άλλες οδηγίες που αφορούν ειδικές πτυχές της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία (EU-OSHA, 2018b).

α. Η Οδηγία-πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ για την Ασφάλεια και την Υγεία κατά την Εργασία

Η οδηγία-πλαίσιο της ΕΕ για την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία «Οδηγία 89/391/ΕΟΚ» που εγκρίθηκε το 1989 συνέβαλε καθοριστικά στη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία. Θεσπίζει ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας σε ολόκληρη την Ευρώπη, ενώ τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να διατηρούν ή να θεσπίζουν αυστηρότερα μέτρα. Ορισμένες διατάξεις της οδηγίας-πλαισίου επέφεραν σημαντικές καινοτομίες όπως, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες:

- ❖ Εισάγεται ο όρος «εργασιακό περιβάλλον» σε συμφωνία με τη σύμβαση αριθ. 155 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), ο οποίος σκιαγραφεί μια σύγχρονη προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη την τεχνική ασφάλεια, καθώς και τη γενική πρόληψη των προβλημάτων υγείας.

- ❖ Στόχος της οδηγίας είναι η διασφάλιση ισότιμου επιπέδου ασφάλειας και υγείας προς όφελος όλων των εργαζομένων (μόνες εξαιρέσεις οι οικιακοί βοηθοί και ορισμένες δημόσιες και στρατιωτικές υπηρεσίες).
- ❖ Η οδηγία υποχρεώνει τους εργοδότες να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα πρόληψης με γνώμονα τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία.
- ❖ Η οδηγία εισάγει ως κύριο στοιχείο την αρχή της εκτίμησης των κινδύνων και καθορίζει τα βασικά της στοιχεία (π.χ. εντοπισμό κινδύνων, συμμετοχή εργαζομένων, θέσπιση κατάλληλων μέτρων με προτεραιότητα την εξάλειψη των κινδύνων στην πηγή, τεκμηρίωση και περιοδική επανεκτίμηση των κινδύνων στους χώρους εργασίας).
- ❖ Η νέα υποχρέωση περί εφαρμογής προληπτικών μέτρων υπογραμμίζει ρητά τη σημασία των νέων μορφών διαχείρισης της ασφάλειας και της υγείας στο πλαίσιο των γενικότερων διαδικασιών διαχείρισης.

Οι ευρωπαϊκές οδηγίες θεσπίζουν τα ελάχιστα πρότυπα για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Οι οδηγίες της ΕΕ εφαρμόζονται μέσω της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να θεσπίζουν αυστηρότερους κανόνες για την προστασία των εργαζομένων, όμως η νομοθεσία τους πρέπει να συμμορφώνεται προς τα ελάχιστα πρότυπα. Κατά συνέπεια, οι εθνικές νομοθεσίες των ευρωπαϊκών χωρών στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας παρουσιάζουν αποκλίσεις.

β. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA) ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1996, με σκοπό να ανταποκριθεί στις ανάγκες ενημέρωσης στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία και έχει έδρα το Μπιλμπάο της Ισπανίας (EU-OSHA, 2018c).

Ο EU-OSHA είναι ο αρμόδιος για την ενημέρωση σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Οργανισμός εργάζεται για να βελτιώσει την ασφάλεια, την υγεία και την παραγωγικότητα στους χώρους εργασίας της Ευρώπης — προς όφελος των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των κυβερνήσεων. Προάγει τη νοοτροπία της πρόληψης των κινδύνων με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στην Ευρώπη.

Ο Οργανισμός αναπτύσσει, συγκεντρώνει και παρέχει αξιόπιστη και συναφή ενημέρωση, ανάλυση και εργαλεία για την προαγωγή της γνώσης, την ευαισθητοποίηση και την ανταλλαγή πληροφοριών και καλών πρακτικών στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (EAY) οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες όσων δραστηριοποιούνται στον τομέα της EAY.

Μια από τις βασικότερες δραστηριότητες του οργανισμού είναι οι εκστρατείες «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας» (EU-OSHA, 2018e). Οι διετείς αυτές εκστρατείες άρχισαν το 2000, αρχικά με τίτλο «Ευρωπαϊκές Εβδομάδες για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία» με σκοπό να συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με διάφορα θέματα του τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (EAY) σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Παρακάτω αναφέρονται οι εκστρατείες που πραγματοποιήθηκαν από το 2010 και έπειτα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι εργασίας»

- ❖ Ασφαλείς Εργασίες Συντήρησης (2010 – 2011).
- ❖ Πρόληψη των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων (2012 – 2013).
- ❖ Διαχείριση του άγχους σε Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας (2014 – 2015).
- ❖ Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες (2016 – 2017)

Η τελευταία εκστρατεία με θέμα «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας για όλες τις ηλικίες» έχει σαν βασικό μήνυμα: *«Οι ασφαλείς και υγιείς συνθήκες εργασίας σε όλη τη διάρκεια της εργασιακής ζωής συνεπάγονται οφέλη για τους εργαζομένους, για τις επιχειρήσεις και για την κοινωνία γενικότερα»*. Στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η δημογραφική αλλαγή προσδιορίζεται ως μία από τις βασικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη. Για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αυτό, το στρατηγικό πλαίσιο για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία 2014 – 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) προβλέπει μέτρα για την προώθηση των καλών πρακτικών και τη βελτίωση των συνθηκών επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (ΕΑΥ) για όλους τους εργαζομένους.

Επίσης Ο EU-OSHA έχει προγραμματίσει για την διετία 2018 – 2020 και αναμένεται να ξεκινήσει στις 25 Απριλίου 2018 την εκστρατεία: «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας - Διαχείριση Επικίνδυνων Ουσιών». Βασικό θέμα της εκστρατείας είναι η αύξηση της ενημέρωσης για τις επικίνδυνες ουσίες και η προώθηση πολιτικής με άξονα την πρόληψη στους χώρους εργασίας σε όλη την Ευρώπη.

Τις εκστρατείες που περιγράψαμε παραπάνω στην Ελλάδα τις υιοθετεί και τις εφαρμόζει το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το οποίο αποτελεί και τον «εστιακό πόλο» στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό EU-OSHA (2018d).

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία είναι ένας οργανισμός δικτύωσης, που διαθέτει έναν «εστιακό πόλο» σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και σε κράτη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), καθώς επίσης και στις υποψήφιας και δυνάμει υποψήφιας προς ένταξη χώρες. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στον EU-OSHA να συμβάλλει με μεγαλύτερη επιτυχία στην δημιουργία υγιέστερων, ασφαλέστερων και παραγωγικότερων χώρων εργασίας παρέχοντας τη δυνατότητα ευρύτερης ανταλλαγής πληροφοριών.

Διορισμένοι από κάθε κυβέρνηση ως οι επίσημοι εκπρόσωποι του EU-OSHA στην εκάστοτε χώρα, οι εστιακοί πόλοι αποτελούν τυπικά την αρμόδια εθνική αρχή για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία και συμβάλλουν θεμελιωδώς στην υλοποίηση των προγραμμάτων εργασίας του EU-OSHA.

Κάθε εστιακός πόλος διαχειρίζεται το δικό του τριμερές δίκτυο το οποίο απαρτίζουν κυβερνητικοί φορείς και εκπρόσωποι οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών. Το εν λόγω δίκτυο εκτός ότι τροφοδοτεί με πληροφορίες το έργο του EU-OSHA παρέχει τους μηχανισμούς διάδοσης των προϊόντων και των πληροφοριών στους εθνικούς εμπλεκόμενους φορείς.

Επιπλέον, οι εστιακοί πόλοι συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των εκστρατειών του EU-OSHA καθώς και στο διορισμό των εθνικών εμπειρογνομόνων που συμμετέχουν στις ομάδες και τα σεμινάρια του Οργανισμού (EU-OSHA, 2018d).

3.2. Επαγγελματική Ασφάλεια και Υγεία (ΕΑΥ) σε Εθνικό Επίπεδο

α. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Όπως αναφέρεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Υπουργείο Εργασίας, χχ) στην Ελλάδα, ο τομέας της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας αποτελεί βασική προτεραιότητα με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας μέσω τεχνικών αλλά και οργανωτικών μέτρων σε όλα τα επίπεδα (εθνικό, τοπικό, κλαδικό και επίπεδο επιχείρησης).

Η πολιτεία προάγει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στη εργασία καθορίζοντας πολιτική και διαμορφώνοντας τις κατάλληλες δομές και διαδικασίες για ανάπτυξη δράσεων στο νομοθετικό, ενημερωτικό, ερευνητικό και ελεγκτικό τομέα. Η κύρια αρμοδιότητα για τα εν λόγω θέματα ανήκει στις δύο οργανικές μονάδες του υπουργείου που αναφέρονται παρακάτω:

1. Η **Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (Δ.Υ.Α.Ε.)**, πρώην Γενική Διεύθυνση Συνθηκών & Υγιεινής της Εργασίας), που είναι αρμόδια για θέματα νομοθεσίας, στρατηγικής, οργάνωσης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης, κατάρτισης και έρευνας στον τομέα της ΕΑΥ.

Οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας στους τομείς αυτούς ασκούνται από τις τρεις Διευθύνσεις που έχει υπό την εποπτεία της, που είναι:

- ✓ η Διεύθυνση Συνθηκών Εργασίας,
- ✓ η Διεύθυνση Διαχείρισης της Πληροφόρησης, Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Συνθηκών Εργασίας για θέματα Ασφάλειας και Υγείας,
- ✓ το Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (ΚΥΑΕ).

2. το **Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.)**, το οποίο συστάθηκε με το Ν. 2639/1998 λειτουργεί από 1-7-1999 και αποτελεί την εποπτική και εκτελεστική αρχή για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας.

- ✓ Το Σ.ΕΠ.Ε. είναι ένας κατεξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός με κύριο έργο τον έλεγχο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, που αφορά στους όρους εργασίας (χρονικά όρια, αμοιβή), τη νομιμότητα απασχόλησης, την έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων, καθώς και τις συνθήκες υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.
- ✓ Οι υπηρεσίες του Σ.ΕΠ.Ε. λειτουργούν όλες τις ημέρες του μήνα και οι επιθεωρητές, λόγω της φύσης του αντικειμένου, ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες όλο το 24ωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

- ✓ Το Σ.Ε.Π.Ε. διαρθρώνεται σε Κεντρική και Περιφερειακές Υπηρεσίες. Η κατά τόπον αρμοδιότητά του εκτείνεται σε όλη την επικράτεια και οι καθ' ύλη αρμοδιότητές του ασκούνται από την Κεντρική και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες αυτού.

Πέραν της πολιτείας, πολλοί άλλοι φορείς (οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων, επιστημονικοί και επαγγελματικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, κλπ) αναπτύσσουν δραστηριότητες στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, συμβάλλοντας έτσι στην προαγωγή των ζητημάτων αυτών, με στόχο πάντα τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Ένας από τους βασικούς αυτούς φορείς είναι το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.).

β. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. (Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας)

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.) είναι ένας μη κερδοσκοπικός φορέας, που ιδρύθηκε με την έμπρακτη συνεργασία των κύριων εργοδοτικών & συνδικαλιστικών οργανώσεων της χώρας. Παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες εμπειρογνώμονα σε επιχειρήσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλους φορείς σε θέματα ασφάλειας και υγείας της εργασίας. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της πληροφόρησης, εφαρμοσμένης έρευνας, επιμόρφωσης και εκπαίδευσης (Υπουργείο Εργασίας, ΧΧ).

Όπως αναφέρεται και στην ιστοσελίδα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., η ίδρυσή του το 1992, ήρθε να καλύψει σε εθνικό επίπεδο το μεγάλο κενό στην επιστημονική και τεχνική υποδομή για την υποστήριξη της πολιτικής για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων, μέσα από ένα πλαίσιο συνεργασίας και συναίνεσης εργοδοτών και εργαζομένων. Η δημιουργία του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας εντάσσεται στα πλαίσια μιας σημαντικής προσπάθειας με διπλό στόχο:

- ❖ Την υπέρβαση των ελλείψεων υποδομής (πληροφόρηση, ειδικευση, έρευνα, κατάρτιση και επιμόρφωση) οι οποίες αποτελούν τις κυριότερες αιτίες καθυστέρησης και στασιμότητας στα ζητήματα της Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας στην Ελλάδα.
- ❖ Την ικανοποίηση των απαιτήσεων που γεννά η δημιουργία του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η εφαρμογή από τα Κράτη - Μέλη των Κοινοτικών Οδηγιών που ρυθμίζουν θέματα του τομέα της Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας και ειδικά της Κοινοτικής Οδηγίας Πλαίσιο 89/391.

Σύμφωνα με το Καταστατικό του, *«ο σκοπός του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. είναι μη κερδοσκοπικός αλλά γενικότερα οικονομικός κατά την έννοια του άρθρου 784 Α.Κ., συνιστάμενος εις την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη και εξυπηρέτηση της πολιτικής για την Υγεία, την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας στην Ελλάδα»* (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., 2018).

Μια από τις δράσεις που συμμετείχε το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., όπως παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας (2013), ήταν η προβολή του θέματος της εκστρατείας του ILO (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) στη χώρα μας το έτος 2013 όπου η αρμόδια Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, σε συνεργασία με

τον ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και την ΣΤΑΣΥ Α.Ε., οργάνωσαν -όπως κάθε χρόνο με ιδιαίτερη επιτυχία- εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης εργοδοτών, εργαζομένων, όλων των ενδιαφερόμενων για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία καθώς και του γενικού κοινού, μέσω του δικτύου των μέσων μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς της Αθήνας. Για τον σκοπό αυτό, από τις διαθέσιμες ψηφιακές οθόνες σε επιβατικούς σταθμούς και οχήματα του δικτύου του Μετρό, του ΗΣΑΠ και του Τραμ, προβλήθηκαν ως κοινωνικά μηνύματα και για χρονικό διάστημα ενός μήνα, σχετικά οπτικοακουστικά μηνύματα για την προαγωγή του κεντρικού θέματος της εκστρατείας του ΙΛΟ «*Πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών*».

γ. Ο.Α.Σ.Π. – Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας σε Εργασιακούς Χώρους

Ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) ιδρύθηκε το 1983 με τον Ν.1349/1983 (ΦΕΚ52/Α/25-4-1983) και είναι φορέας αρμόδιος για το σχεδιασμό της αντισεισμικής πολιτικής της χώρας. Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Ο Ο.Α.Σ.Π. συμβάλλει στη βελτίωση της αντισεισμικής προστασίας και της ετοιμότητας σε ότι αφορά στον σεισμικό κίνδυνο στους εργασιακούς χώρους (επιχειρήσεις, Μονάδες Υγείας, τράπεζες, υπηρεσίες του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα, κ.ά.), διοργανώνοντας ενημερωτικές ομιλίες, συμμετέχοντας σε ασκήσεις ετοιμότητας σε χώρους εργασίας, διανέμοντας το κατάλληλο ενημερωτικό υλικό ανά ομάδα στόχο και διοργανώνοντας ενημερωτικές καμπάνιες.

«Ο αντισεισμικός σχεδιασμός στους εργασιακούς χώρους περιλαμβάνει ένα σύνολο ενεργειών του εργοδότη και των εργαζομένων με στόχο την προστασία της υγείας και της ασφάλειας όλων (εργοδότη, εργαζομένων, πελατών και επισκεπτών) και τη μείωση των επιπτώσεων σε περίπτωση σεισμού» (Ο.Α.Σ.Π., 2017). Το 2015 δημιουργήθηκε από τον Ο.Α.Σ.Π. έντυπο με τίτλο: «Σεισμός και Εργασιακοί χώροι – Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας» (Παράρτημα 14) από το οποίο καταγράψαμε παρακάτω τις εισαγωγικές πληροφορίες του εντύπου ώστε με μια ματιά να μπορέσει να καταλάβει ο αναγνώστης τι είδους οδηγίες μπορεί να βρει στο εσωτερικό του. Σύμφωνα με το προαναφερόμενο έντυπο: «Η διαχείριση του σεισμικού κινδύνου σε έναν εργασιακό χώρο» περιλαμβάνει την ακόλουθη σειρά ενεργειών:

1. Ενέργειες Πριν τον Σεισμό – Αντισεισμικός Σχεδιασμός
2. Ενέργειες Κατά τη Διάρκεια του Σεισμού – Αυτοπροστασία
3. Ενέργειες Μετά το τέλος του Σεισμού – Εφαρμογή του Σχεδιασμού.

Ο σχεδιασμός αυτός προϋποθέτει συλλογική προσπάθεια στην εφαρμογή, την αξιολόγηση και τη συνεχή βελτίωσή του.

Οι εργοδότες θα πρέπει να παρέχουν στους εργαζόμενους:

- ❖ Μέριμνα για την ασφάλειά τους σε περίπτωση σεισμού μέσω ενεργειών πρόληψης.
- ❖ Επαρκή ενημέρωση και εκπαίδευσή τους σχετικά με τις κατάλληλες ενέργειες αντισεισμικής προστασίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής των εργαζομένων στον Σχεδιασμό Έκτακτης Ανάγκης.

- ❖ Πληροφόρηση, σε τακτική βάση, σχετικά με τη διαχείριση του σεισμικού κινδύνου στον εργασιακό τους χώρο.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει:

- ❖ Να αντιλαμβάνονται την προσωπική τους ευθύνη στην ασφάλεια.
- ❖ Να συνεργάζονται με τον εργοδότη για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί.
- ❖ Να προτείνουν βελτιώσεις του αντισεισμικού σχεδιασμού.
- ❖ Να ακολουθούν τις οδηγίες που τους δίνονται, προκειμένου να διασφαλιστεί όχι μόνο η δική τους ασφάλεια αλλά και των συναδέλφων τους.

Ο οδηγός αυτός:

- ❖ παρέχει στους επικεφαλής των επιχειρήσεων, στους τεχνικούς ασφαλείας και στα στελέχη που επιθυμούν να λάβουν ενεργό ρόλο σε θέματα ασφαλείας, πρακτικές οδηγίες που αφορούν σε θέματα διαχείρισης του σεισμικού κινδύνου, δίνοντας τη δυνατότητα λήψης προληπτικών ενεργειών στην εκάστοτε επιχείρηση και προτείνοντας ιδέες για βελτιώσεις στον ήδη υφιστάμενο Σχεδιασμό.
- ❖ επισημαίνει την ανάγκη απόκτησης αντισεισμικής κουλτούρας από τον εργοδότη και τους εργαζόμενους και βελτίωσης των δεξιοτήτων, των στάσεων και συμπεριφορών τους, αναδεικνύοντας τον ρόλο που θα έχει ο καθένας μέσα στο πλαίσιο του αντισεισμικού σχεδιασμού του εργασιακού του χώρου, (Κούρου και συν., 2015).

δ. Βασικοί νόμοι σχετικά με την Υγεία & Ασφάλεια

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε συνοπτικά σε κάποιους βασικούς Νόμους, Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις που αναφέρονται στις υποχρεώσεις εργοδοτών αλλά και εργαζομένων στην Ελλάδα ώστε να εξασφαλίζεται η υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας σε συνθήκες φυσιολογικές αλλά και μετά από καταστάσεις εκτάκτων αναγκών. Εξειδικευμένες οδηγίες και κανονισμοί δίνονται και από μια πλειάδα άλλων νόμων που όμως δεν κρίνεται σκόπιμο να επεκταθούμε στην παρούσα εργασία.

- ❖ **N.1568/1985 (ΦΕΚ177/A/18-10-1985): «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων»**

Με τον νόμο 1568/1985 θεσπίζεται η υποχρέωση του εργοδότη να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας, στις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κατά μέσο όρο πάνω από 50 εργαζόμενους (άρθρο 4), καθορίζονται οι αρμοδιότητες και τα προσόντα τους και ρυθμίζονται τα θέματα επίβλεψης της υγείας των εργαζομένων. Ταυτόχρονα, σε επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από πενήντα (50) άτομα, δίνεται στους εργαζόμενους το δικαίωμα να συνιστούν Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΥΑΕ), αποτελούμενη από εκλεγμένους αντιπροσώπους τους στην επιχείρηση (άρθρο 2).

- ❖ **Π.Δ.16/1996 (ΦΕΚ 10/A/18-1-1996): «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ»**

Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ης Νοεμβρίου 1989 (ΕΕΛ 393/30-12-89) *“Σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας”*.

Στο Π.Δ. 16/1996 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τις οδούς διαφυγής και τις εξόδους κινδύνου, τον εξαερισμό κλειστών χώρων εργασίας και την απαγωγή παραγόντων (σκόνης, καπνού, ατμού, αερίων), τη θερμοκρασία και τον φωτισμό, τα δάπεδα, τους τοίχους, τις οροφές, τους διαδρόμους κ.λπ.

❖ **Π.Δ. 17/1996 (ΦΕΚ 11/Α/18-1-1996):** *«Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ & 91/383/ΕΟΚ»*

Το Π.Δ. 17/1996, περιλαμβάνει γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την προστασία της ασφάλειας και της υγείας και εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Κάποιες από τις οδηγίες που εισήγαγε στην Ελληνική νομοθεσία το Π.Δ. 17/1996 είναι: η επέκταση της υποχρέωσης του εργοδότη να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του Τεχνικού Ασφαλείας και σε επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζόμενους (άρθρο 4), το δικαίωμα των εργαζομένων να επιλέγουν εκπρόσωπο για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασία και σε επιχειρήσεις κάτω των 20 ατόμων (άρθρο 3) και η υποχρέωση όλων των εργοδοτών να έχουν στη διάθεσή τους μια γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, την οποία συντάσσουν από κοινού ο Τεχνικός Ασφαλείας με τον Γιατρό Εργασίας (άρθρο 8).

❖ **N. 3850/2010 (ΦΕΚ 84/Α/2-6-2010):** *«Κώδικας νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων»*.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου ορίζεται ως αντικείμενο του η εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία. *«Προς το σκοπό αυτό, περιέχει γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την προστασία της υγείας και της ασφάλειας, την εξάλειψη των συντελεστών κινδύνου των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, την ενημέρωση, τη διαβούλευση, την ισόρροπη συμμετοχή, την κατάρτιση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους, καθώς και τους κανόνες για την εφαρμογή των γενικών αυτών αρχών»* (ΦΕΚ 84/Α/2.6.2010). Ενδεικτικά αναφέρονται παρακάτω οι τίτλοι κάποιων άρθρων που περιλαμβάνονται στον νόμο αυτό:

- ✓ Άρθρο 5: Αρμοδιότητες Ε.Υ.Α.Ε. και εκπροσώπου εργαζομένων.
- ✓ Άρθρο 8: Υποχρέωση της επιχείρησης να απασχολεί Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας.
- ✓ Άρθρο 9: Παροχή υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης.
- ✓ Άρθρο 10: Κατάταξη επιχειρήσεων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.
- ✓ Άρθρο 12: Απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων τεχνικού ασφαλείας.
- ✓ Άρθρο 15: Επίβλεψη συνθηκών εργασίας.
- ✓ Άρθρο 18: Επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων.

- ✓ Άρθρο 20: Συνεργασία τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας.
- ✓ Άρθρο 21: Χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας.
- ✓ Άρθρο 23: Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.).
- ✓ Άρθρο 29: Σχεδιασμός χώρων εργασίας.
- ✓ Άρθρο 30: Σχέδιο διαφυγής και διάσωσης – Οδός διάσωσης και έξοδοι κινδύνου.
- ✓ Άρθρο 31: Ανεμπόδιστη κυκλοφορία στους χώρους εργασίας.
- ✓ Άρθρο 32: Συντήρηση – Έλεγχος.
- ✓ Άρθρο 33: Κριτήρια διαμόρφωσης των χώρων και θέσεων εργασίας.
- ✓ Άρθρο 35: Προστασία από μηχανικούς και ηλεκτρικούς κινδύνους.
- ✓ Άρθρο 38: Μέτρα προστασίας των εργαζομένων που εκτίθενται σε παράγοντες.
- ✓ Άρθρο 42: Γενικές υποχρεώσεις εργοδοτών.
- ✓ Άρθρο 43: Ειδικές υποχρεώσεις εργοδοτών.
- ✓ Άρθρο 45: Πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια, εκκένωση των χώρων από τους εργαζομένους, σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.
- ✓ Άρθρο 49: Υποχρεώσεις εργαζομένων.
- ✓ Άρθρο 63: Εργασιακό περιβάλλον – Κίνδυνοι – Πρόληψη (για ανήλικους)

Σύμφωνα με το **Άρθρο δεύτερο** του ΦΕΚ 84/Α' «*από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη γενική ή ειδική που αφορά θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κώδικα*».

Π.Δ. και Κ.Υ.Α. για πυροπροστασία & πυροσβεστικά μέσα

Σχετικά με συστήματα πυροπροστασίας και πυροσβεστικών μέσων αναφέρουμε επιλεκτικά κάποια προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις με την παραπάνω θεματική.

- ✓ **Π.Δ. 71/1988** (ΦΕΚ 32/Α/17-2-1988) «*Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων*»: Αφορά στα μέτρα παθητικής και ενεργητικής πυροπροστασίας που πρέπει να λαμβάνονται κατά την κατασκευή νέων κτιρίων και την έκδοση οικοδομικών αδειών.
- ✓ **ΚΥΑ 618/43/2005** (ΦΕΚ 52/Β/20-1-2005): «*Προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης*».
- ✓ **ΚΥΑ 17230/671/2005** (ΦΕΚ 1218/Β/1-9-2005): Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η τροποποίηση της υπ αριθ. 618/43/2005 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Δημόσιας Τάξης.

Στο έντυπο με τίτλο «ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ» που βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του πυροσβεστικού σώματος αναφορικά με τη συντήρηση τους τονίζεται ότι: «*Όλοι οι πυροσβεστήρες προκειμένου να βρίσκονται σε ετοιμότητα άμεσης λειτουργίας υπόκεινται σε υποχρεωτική συντήρηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΥΑ 618/43/20-1-2005 (ΦΕΚ 52/Β/2005) και ΚΥΑ 17230/671/1-9-2005 (ΦΕΚ 1218/Β/2005)*» (Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, 2015α).

Κεφάλαιο 4.

WIND ΕΛΛΑΣ

4.1. Γενικές πληροφορίες για την εταιρία WIND Ελλάς

Η WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ που εδρεύει στην Αθήνα (Λ. Κηφισίας 66 Μαρούσι) είναι μια εταιρία που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 1993 στον τομέα των τηλεπικοινωνιών προσφέροντας αρχικά υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας.

Σήμερα, παρέχει στους πελάτες της υπηρεσίες κινητής, σταθερής τηλεφωνίας internet και πολύ σύντομα (αρχές του 2018) αναμένεται να παρέχει και υπηρεσία τηλεόρασης (IPTV) μέσω νέας πλατφόρμας τηλεοπτικού περιεχομένου.

Εικόνα 3. Κεντρικά γραφεία της WIND στο Μαρούσι (πηγή: www.wind.gr)

Ιστορική αναδρομή

Συνοπτικά σε ότι αφορά στην πορεία και την εξέλιξη της εταιρίας στα 25 χρόνια λειτουργίας μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα τα οποία αντλήθηκαν μέσα από την επίσημη ιστοσελίδα της (www.wind.gr):

- Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1992 με την εμπορική επωνυμία “TELESTET” και ξεκίνησε τη δραστηριότητά της στην ελληνική αγορά τον Ιούνιο του 1993.
- Το 2004 άλλαξε την εμπορική της ονομασία από “TELESTET” σε “TIM”.
- Τον Ιανουάριο του 2006 η “TIM” αποκτά την “Q-Telecom” θυγατρική της Infoquest.
- Τον Ιανουάριο του 2007 η εταιρεία μετονομάζεται σε “WIND”.
- Το 2007 εξαγοράζει την εταιρεία σταθερής τηλεφωνίας & Internet, “TELLAS”.

- Το 2010 ολοκληρώνεται η ενοποίηση των δικτυακών υποδομών Κινητής, Σταθερής & Internet, καθώς και των συστημάτων πληροφορικής, με αποτέλεσμα τη δημιουργία του πρώτου ενιαίου δικτύου επικοινωνιών στην Ελλάδα.
- Το 2013 η WIND και η Vodafone Ελλάδας υπογράφουν στρατηγική συνεργασία και δημιουργούν (με ποσοστό 50% έκαστη) την εταιρία Victus Networks με σκοπό να αναπτύξουν μερικώς κοινό δίκτυο σταθμών βάσης κινητής τηλεφωνίας σε όλη την Ελλάδα, με ιδιαίτερη έμφαση στην περιφέρεια και τις πυκνοκατοικημένες αστικές περιοχές. Η Victus Networks ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2014.
- Τον Σεπτέμβριο του 2014 η WIND εγκαινιάζει και παρουσιάζει στους καταναλωτές τα νέα της καταστήματα που χαρακτηρίζονται από φιλικότητα, υψηλή τεχνολογία, διαδραστικότητα και προσωποποιημένη εξυπηρέτηση.
- Τον Μάρτιο του 2015 η WIND ανακοινώνει την προσφορά υπηρεσιών 4G από το δίκτυο της.

Το Ανθρώπινο Δυναμικό της WIND

Η WIND απασχολεί σήμερα περίπου 1000 εργαζόμενους. Παρακάτω αναφέρονται κάποια χρήσιμα στατιστικά, που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό της εταιρίας και έχουν δημοσιευτεί στον απολογισμό εταιρικής υπευθυνότητας του 2016.

- ✓ Εργαζόμενοι σύνολο: 987
- ✓ Άντρες: 514 ή 52,08%
- ✓ Γυναίκες: 473 ή 47,92%
- ✓ Εργαζόμενοι στην Αττική: 934 ή 94,63%
- ✓ Εργαζόμενοι στη Θεσσαλονίκη: 36 ή 3,65%
- ✓ Εργαζόμενοι στην Πάτρα: 8 ή 0,81%
- ✓ Εργαζόμενοι στην Κρήτη: 5 ή 0,51%
- ✓ Εργαζόμενοι στη Λάρισα: 3 ή 0,30%
- ✓ Εργαζόμενοι στα Ιωάννινα: 1 ή 0,10%
- ✓ Ηλικία ≤35: 203 ή 20,57%
- ✓ Ηλικία 35-45: 606 ή 61,40%
- ✓ Ηλικία 45-55: 171 ή 17,33%
- ✓ Ηλικία >55: 7 ή 0,71%
- ✓ Κάτοχοι μεταπτυχιακών (συμπεριλαμβάνονται και οι διδακτορικοί τίτλοι): 28%
- ✓ Κάτοχοι πανεπιστημιακών πτυχίων: 42%
- ✓ Κάτοχοι τεχνικών διπλωμάτων: 17%

Στη WIND ακολουθούνται πολιτικές διαφάνειας, αξιοκρατίας και αντικειμενικότητας για ένα δίκαιο και αξιόπιστο εργασιακό περιβάλλον. Η στρατηγική και η φιλοσοφία της δεν περιορίζονται σε αριθμούς, αλλά στην αρχή της μη διάκρισης, της πολιτικής ίσων ευκαιριών και της αναγνώρισης του δικαιώματος πρόσβασης κάθε ανθρώπου στην εργασία (WIND, 2016).

Η στρατηγική της WIND για την Εταιρική Υπευθυνότητα

Στην WIND Ελλάς αναφορικά με την επιχειρηματική της δραστηριοποίηση έχουν ως στόχο την εφαρμογή υπεύθυνης πολιτικής στην κοινωνία, στους ανθρώπους της, στο περιβάλλον και στην αγορά (WIND, 2017), πιο συγκεκριμένα:

- **Στην Κοινωνία:** Η WIND υποστηρίζει οργανισμούς και φορείς που μέσα από το έργο τους συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και στηρίζουν τους ανθρώπους και κυρίως τα παιδιά που βρίσκονται σε ανάγκη.
- **Στους Ανθρώπους της:** Η WIND φροντίζει για την ευημερία των εργαζομένων της ενώ συγχρόνως ενημερώνει και κινητοποιεί τους ανθρώπους της, προτρέποντας τους να αναπτύσσουν εθελοντική προσφορά και να γίνουν ενεργοί πολίτες.
- **Στο Περιβάλλον:** Η WIND ελαχιστοποιεί την περιβαλλοντική της επίδραση που μπορεί να προκύπτει από την επιχειρηματική της δραστηριότητα, με έμφαση στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, την ανακύκλωση υλικών και την ανάπτυξη των δικτυακών υποδομών της με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον. Υλοποιούνται έργα αναδιαμόρφωσης χώρων για την συγκέντρωση εξοπλισμού σε μικρότερο χώρο, με παράλληλα έργα βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας της λειτουργίας των τηλεπικοινωνιακών κέντρων και την εκκένωση εγκαταστάσεων που δεν χρησιμοποιούνται πλέον.
- **Στην Αγορά:** Η WIND προσφέρει υπεύθυνα προϊόντα και υπηρεσίες, με σκοπό να καλύψει σε όλη την ελληνική επικράτεια σημαντικές κοινωνικές ανάγκες, όπως είναι η ανθρώπινη ανάγκη για επικοινωνία.
- **Πρώθηση των Στόχων για την Βιώσιμη Ανάπτυξη:** Η WIND Ελλάς έχει υιοθετήσει την ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών με τους 17 στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) ως το 2030 και έχει αποφασίσει να συμβάλει ενεργά και αποτελεσματικά στην προώθηση της ευημερίας του πληθυσμού, στην καταπολέμηση της φτώχειας και στην προστασία του περιβάλλοντος (WIND, 2017).

Εικόνα 4. 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (πηγή: WIND, 2017)

4.2. Πολιτικές & Πιστοποιητικά της WIND

Μέσα από την εφαρμογή των «πολιτικών» στην WIND Ελλάς στοχεύουν στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας προς τους πελάτες, την προστασία των προσωπικών τους δεδομένων και του απόρρητου των τηλεπικοινωνιών και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι πολιτικές και τα αντίστοιχα πιστοποιητικά βρίσκονται αναρτημένα στους χώρους εργασίας, αλλά είναι διαθέσιμες και ηλεκτρονικά μέσω του εταιρικού δικτυακού τόπου σε όλους τους εργαζόμενους και στα καταστήματα. Τέλος, είναι διαθέσιμες και στο ευρύ κοινό μέσω της επίσημης ιστοσελίδας (WIND, 2017) και είναι οι εξής:

✓ Η **Πολιτική Ποιότητας** (Παράρτημα 7) που αφορά τη δέσμευση και τις αξίες που εφαρμόζονται σε όλο το εύρος των λειτουργιών της WIND Ελλάς. Αυτές οι αξίες επιγραμματικά είναι: η ακεραιότητα, η απλότητα, η ευελιξία, η επιχειρηματικότητα και η ομαδικότητα.

Πιστοποιητικό **ISO 9001: 2015** (Παράρτημα 11): εφαρμόζεται στην WIND από το 2001.

✓ Η **Πολιτική Περιβάλλοντος** (Παράρτημα 8) που αφορά την δέσμευση της WIND αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος και τις ακολουθούμενες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Πιστοποιητικό **ISO 14001: 2009** (Παράρτημα 12): εφαρμόζεται στην WIND από το 2009.

✓ Η **Πολιτική Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας** (Παράρτημα 9) που αφορά τη δέσμευση της WIND σχετικά με την ικανότητά της να μπορέσει να συνεχίσει όλες τις κρίσιμες λειτουργίες της και να παρέχει αδιάλειπτως στους πελάτες της τις κρίσιμες υπηρεσίες, στην περίπτωση ενός συμβάντος το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά σημαντικές επιχειρησιακές μονάδες, συστήματα και υπηρεσίες

Η εταιρία εναρμονίζεται πλήρως με τις απαιτήσεις που απορρέουν από τις ρυθμιστικές Αρχές ΦΕΚ 305/14-2-2012 (ΕΕΤΤ: Αριθμός Απόφασης 7560/153) και 1742/15-7-2013 (ΑΔΑΕ: Αριθμός Απόφασης 205/2013) (WIND, 2017).

Η WIND έχει αναπτύξει, συντηρεί και συνεχώς αναπτύσσει το Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, στο πλαίσιο του συνεχώς εξελισσόμενου περιβάλλοντος των τηλεπικοινωνιών αλλά και του διεθνούς προτύπου ISO22301: 2012 με βασικούς στόχους:

- τη διαφύλαξη της ασφάλειας του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών
- την εξασφάλιση της ακεραιότητας των υποδομών μας
- την παροχή αδιάλειπτων υπηρεσιών στους πελάτες μας
- τη συμμόρφωση με νομικές, ρυθμιστικές και κανονιστικές απαιτήσεις

Πιστοποιητικό **ISO 22301: 2012** (Παράρτημα 13): εφαρμόζεται στην WIND από τις 24/4/2017.

✓ Η **Πολιτική Υγείας & Ασφάλειας** και το αντίστοιχο πιστοποιητικό **OHSAS 18001:2007** στα οποία θα αναφερθούμε πιο αναλυτικά σε επόμενο κεφάλαιο.

4.3. Μετρήσεις Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων στο δίκτυο της WIND

Η WIND Ελλάς υιοθετεί υπεύθυνη στάση σχετικά με την παρακολούθηση και μέτρηση των επιπέδων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και τηρεί όλες τις διεθνείς προδιαγραφές ασφαλείας καθώς και τις οδηγίες της Ελληνικής Νομοθεσίας κατά την εγκατάσταση, λειτουργία και έλεγχο της λειτουργίας του δικτύου.

Ο καθ' ύλη αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση των εκπομπών μη-ιονίζουσας ακτινοβολίας είναι η **Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Ε.Ε.Α.Ε.)**. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της δέχεται αιτήματα από όλους τους παρόχους επικοινωνιών αλλά και τηλεοπτικών σταθμών κ.ά. και εκτελεί και αυτεπάγγελτα μετρήσεις ακτινοβολίας σε δείγματα σταθμών ανά την επικράτεια. Το 2016, η Ε.Ε.Α.Ε. πραγματοποίησε 2.331 μετρήσεις και δεν εντόπισε καμία υπέρβαση ορίων από σταθμούς βάσης των παρόχων κινητής τηλεφωνίας, εξαιρούμενων των λεγόμενων «πάρκων κεραιών» στα οποία συνυπάρχουν σταθμοί κινητής, κεραιές τηλεόρασης, ραδιοφωνίας, σταθμοί εκπομπής τύπου TETRA, Ραντάρ κ.ά., και οι καταγεγραμμένες υπερβάσεις αφορούσαν στο άθροισμα των εκπομπών όλων των παραπάνω.

Η WIND Ελλάς σχεδιάζει, υλοποιεί και λειτουργεί το δίκτυο της με γνώμονα την ασφάλεια των υπηρεσιών αλλά και την προστασία των εργαζομένων, του γενικού πληθυσμού και του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, παρακολουθούνται τα επίπεδα ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και υπάρχει συνεργασία με εξειδικευμένα Εργαστήρια Μετρήσεων Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων υψηλών συχνοτήτων διαπιστευμένα κατά τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ **EN ISO/IEC 17025:2005** από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (**Ε.Σ.Υ.Δ.**) (WIND, 2017). Μετρήσεις ακτινοβολίας στο δίκτυο της WIND πραγματοποιούνται και από εργαστήριο –πιστοποιημένο με το ίδιο πρότυπο - το οποίο ανήκει στην εταιρία Victus Networks (εταιρία θυγατρική των WIND & Vodafone).

The image shows a screenshot of the website for the National System of Accreditation (Ε.Σ.Υ.Δ.). The page title is "Στοιχεία Διαπίστευσης Οργανισμού" (Organization Accreditation Details). The main content area displays the accreditation details for Victus Networks A.E. The accreditation is for the standard EN ISO/IEC 17025:2005, covering electromagnetic compatibility and electromagnetic interference testing. The accreditation number is 533-4, and it was issued on 23.3.2009. The website also lists various services and information available on the site.

Στοιχεία Διαπίστευσης Οργανισμού			
Victus Networks A.E.			
Διεύθυνση	18ο χλμ. Λ. Μαραθώνος και Πύλου, 153 51		
Πόλη	Παλλήνη		
Νομός	Αττικής		
Τηλέφωνο	216 0006080		
FAX	216 0006090		
Email	tdaskalou@victus.gr		
Ιστοσελίδα			
Διαπιστεύσεις Εργαστηρίου			
Πρότυπο Διαπίστευσης: ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 - Δοκιμές	Αριθμός Πιστοποιητικού: 533-4	Ημ. Έναρξης Ισχύος Πιστοποιητικού: 23.3.2009	ΕΠΕΔ:
Ηλεκτρικές και Ηλεκτρονικές Δοκιμές			
• Ηλεκτρικά προϊόντα και εξοπλισμός, εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικά			
Ακουστικές δοκιμές και δοκιμές θορύβου			
• Αέρας • Περιβαλλοντικά δείγματα (Νερό-Εδαφος-Αέρας-Ιζήματα κ.α.)			
Επιστροφή			

Εικόνα 5. Στοιχεία διαπίστευσης εργαστηρίου της Victus Networks (πηγή: Ε.Σ.Υ.Δ., 2009)

Κεφάλαιο 5.

Υγεία και Ασφάλεια σε WIND & Λ. Αθηνών

Αναφορικά με τον τομέα υγείας και ασφάλειας η WIND Ελλάς καταρτίζει, υλοποιεί και επικαιροποιεί **Σχέδιο Εκτάκτων Καταστάσεων** βάση του οποίου ορίζονται αρμοδιότητες και οργανώνονται οι απαιτούμενες ενέργειες για τη διαχείριση ενός καταστροφικού γεγονότος (πριν, κατά την διάρκεια και μετά).

Ο σχεδιασμός της εταιρίας για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις της Λ. Αθηνών την οποία και εξετάζουμε περιλαμβάνει τις παρακάτω διαδικασίες και ενέργειες που αφορούν την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων.

5.1. Σχεδιασμός Εκτάκτων Καταστάσεων στη Λ. Αθηνών

Εγχειρίδιο Εκτάκτων Καταστάσεων

Για την αντιμετώπιση μιας έκτακτης κατάστασης (π.χ. πυρκαγιά, σεισμός, τρομοκρατική απειλή κ.α.) στο κτίριο της Λ. Αθηνών έχει συνταχθεί το «**Εγχειρίδιο Εκτάκτων Καταστάσεων**». Συνέπεια μιας τέτοιας έκτακτης κατάστασης συνήθως είναι η εκκένωση του κτιρίου. Το «Εγχειρίδιο Εκτάκτων Καταστάσεων» της Λ. Αθηνών επιγραμματικά περιγράφει:

- τη δομή και τις αρμοδιότητες των ομάδων εκκένωσης.
- το σενάριο εκκένωσης της κτιριακής εγκατάστασης.
- οδηγίες για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών.

Σκοπός του Εγχειριδίου Εκτάκτων Καταστάσεων είναι να ενημερώσει τους εργαζόμενους και ιδιαίτερα τα μέλη των ομάδων εκκένωσης, περιγράφοντας τα καθήκοντά τους και δίνοντας βασικές οδηγίες χειρισμού διαφόρων έκτακτων καταστάσεων. Το εγχειρίδιο βρίσκεται αναρτημένο στο intranet της WIND όπου έχουν πρόσβαση όλοι οι εργαζόμενοι της.

Οι οδηγίες για την εκκένωση του κτιρίου περιγράφονται συνοπτικά και στο Σχέδιο Διαφυγής και Διάσωσης (Εικόνα 6) το οποίο βρίσκεται σε εμφανές σημείο κοντά σε κάθε έξοδο διαφυγής.

Στο Σχέδιο Διαφυγής απεικονίζονται με ευκρίνεια οι οδεύσεις που οδηγούν στις δύο εξόδους κινδύνου που διαθέτει το κτίριο πέραν του κεντρικού κλιμακοστασίου. Στη διαδρομή προς τις εξόδους υπάρχουν και αντίστοιχες σημάνσεις (βέλη) πάνω σε φωτιστικά ασφαλείας (exit) οι οποίες υποδεικνύουν την έξοδο ακόμη και στην περίπτωση που στο κτήριο έχει κοπεί

το ρεύμα και δεν λειτουργούν τα κλασικά φωτιστικά. Φωτισμός ασφαλείας υπάρχει και στα 3 κλιμακοστάσια (έξοδοι διαφυγής) του κτιρίου.

Εικόνα 6. Τυπικό Σχέδιο Διαφυγής και Διάσωσης από όροφο της Λ. Αθηνών

Όλοι οι εργαζόμενοι σε περίπτωση εκκένωσης οφείλουν να κατευθυνθούν προς την κοντινότερη σε αυτούς έξοδο και αφού ακολουθήσουν τις οδηγίες των μελών της ομάδας εκκένωσης να εγκαταλείψουν συντεταγμένα το κτίριο και να κατευθυνθούν στο σημείο συγκέντρωσης που τους έχει υποδειχθεί (εκτός του κτιρίου).

- ✓ Στον χώρο συγκέντρωσης τα μέλη της ομάδας αναφέρουν στον Αρχηγό την πλήρη εκκένωση του χώρου ευθύνης τους ή τυχόν προβλήματα.
- ✓ Γίνεται σχετική επιβεβαίωση των παρόντων/απόντων, κατά το δυνατόν από τους παριστάμενους συναδέλφους.
- ✓ Κανείς δεν επιστρέφει στο κτίριο αν δεν δοθεί σχετική εντολή από τον Αρχηγό.

Στην συνέχεια γίνεται καταμέτρηση των εργαζομένων και τα στοιχεία καταγράφονται στο «**Έντυπο Στοιχείων Εκκένωσης**» (βρίσκεται ως παράρτημα εντός του Εγχειριδίου Εκτάκτων Καταστάσεων) στο οποίο καταγράφονται και τα υπόλοιπα στοιχεία που αφορούν την άσκηση.

Μετά την ολοκλήρωση της άσκησης ο Αρχηγός - Υπαρχηγός ανακοινώνει την λήξη της άσκησης και επιτρέπει την είσοδο των εργαζομένων στο κτίριο.

Στην συνέχεια ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός με τον Τεχνικό Ασφάλειας προβαίνουν σε **αξιολόγηση της άσκησης**, επισημαίνουν τα προβλήματα που τυχόν παρουσιάστηκαν και προτείνουν διορθωτικές ενέργειες, εφόσον κρίνονται απαραίτητες.

Γενικός υπεύθυνος για την άσκηση είναι ο Αρχηγός – Υπαρχηγός της ομάδας Εκκένωσης και Εκτάκτων καταστάσεων συνεπικουρούμενος από τον Τεχνικό Ασφάλειας.

Ομάδες Εκκένωσης και Εκτάκτων Καταστάσεων στην Λ. Αθηνών

Για να αντιμετωπισθούν με ασφάλεια έκτακτες καταστάσεις, είναι απαραίτητη η ύπαρξη μίας συγκροτημένης ομάδας εργαζομένων τα μέλη της οποίας θα πρέπει να ξέρουν τι θα κάνουν σε τέτοιες περιστάσεις, ώστε να καθοδηγήσουν σωστά τους συναδέλφους τους και να αποσοβήσουν κατά το δυνατόν τον εκάστοτε κίνδυνο.

Για τον λόγο αυτό δημιουργήθηκαν στην WIND οι Ομάδες Εκκένωσης και Εκτάκτων Καταστάσεων στις διάφορες εγκαταστάσεις.

Σε κάθε εγκατάσταση, επομένως και στην Λ. Αθηνών, η **διάρθρωση της ομάδας** εκκένωσης και εκτάκτων καταστάσεων είναι η εξής:

- Αρχηγός
- Υπαρχηγός
- Υπο-ομάδες κάθε ορόφου (σε κάθε όροφο υπάρχει ένα κύριο μέλος, ένα 1^ο αναπληρωματικό και ένα 2^ο αναπληρωματικό).

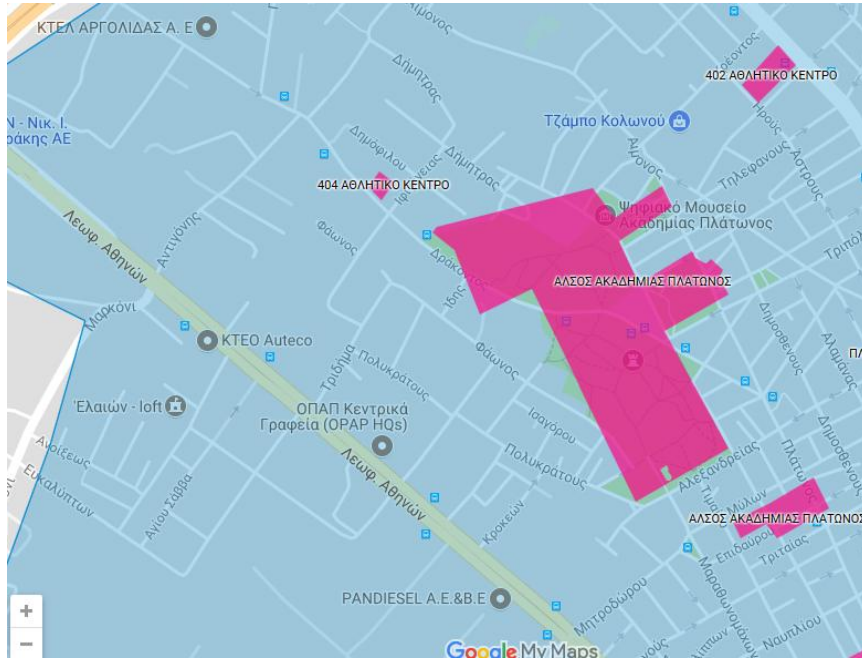
Τα **μέλη της ομάδας** εκκένωσης και εκτάκτων καταστάσεων **εκπαιδεύονται** στον τρόπο εκκένωσης κτιρίων, στην πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών και λοιπών έκτακτων καταστάσεων, καθώς και στην παροχή πρώτων βοηθειών.

Μια από τις βασικές αρμοδιότητες των μελών είναι κατά τη διαδικασία εκκένωσης να κατευθύνουν τους εργαζόμενους προς τις αντίστοιχες εξόδους κινδύνου, να τους υπενθυμίζουν το σημείο συγκέντρωσης και τη μη χρήση του ανελκυστήρα.

Η ονομαστική **σύνθεση της ομάδας** εκκένωσης και εκτάκτων της Λ. Αθηνών (Παράρτημα 5) περιλαμβάνεται στο εγχειρίδιο εκτάκτων καταστάσεων του κτιρίου.

Ασφαλής Χώρος Καταφυγής (ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών) στη Λ. Αθηνών

Σε περίπτωση που υπάρχει πραγματικό ισχυρό συμβάν (π.χ. σεισμός) και χρειαστεί οι εργαζόμενοι να εκκενώσουν το κτίριο αλλά και να απομακρυνθούν τελείως από την περίμετρο του κτιρίου, θα πρέπει να κατευθυνθούν στον επόμενο κοντινότερο ασφαλή χώρο καταφυγής, ο οποίος σύμφωνα με τους χάρτες που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας Αττικής (ΠΕ Κεντρικού Τομέα Αθηνών) φαίνεται να είναι στην περίπτωση αυτή το «Άλσος Ακαδημίας Πλάτωνος» (Εικόνα 7).

Εικόνα 7. Κοντινότερος ασφαλής Χώρος Καταφυγής για τους εργαζόμενους στην Λ. Αθηνών. (πηγή: Περιφέρεια Αττικής, 2018)

«Ως **χώροι καταφυγής** (ή συγκέντρωσης ή συνάθροισης) θεωρούνται **ανοιχτοί ελεύθεροι χώροι** μέσα στην πόλη που αποσκοπούν στην ασφαλή εκτόνωση του πληθυσμού, που εκδηλώνεται ως πρώτη αντίδραση σε ένα σεισμικό γεγονός. Οι χώροι καταφυγής δύναται να χρησιμοποιηθούν και ως **χώροι άμεσης στέγασης** (πχ με σκηνές, τροχόσπιτα ή πλοία), με διάρκεια παραμονής ωρών έως λίγων ημερών (περίπου δύο), δηλαδή μέχρι την επάνοδο των πληγέντων στις κατοικίες τους ή την μετεγκατάστασή τους σε χώρους προσωρινής στέγασης (πχ σε οργανωμένους χώρους καταυλισμού με μεταφερόμενους οικίσκους) και εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές» (Περιφέρεια Αττικής, 2018).

5.2. Εκπαίδευση Εργαζομένων & Διοργάνωση Ασκήσεων Ετοιμότητας

Η WIND ως εργοδότης επιμελείται και εξασφαλίζει στους εργαζόμενους της άριστες συνθήκες εργασίας, παροχές και πλεονεκτήματα για να ενισχύσει την απόδοση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων τους αλλά και τη συνολική εταιρική επιτυχία. Ενθαρρύνει τη συνεχή κατάρτιση των εργαζομένων, την ανάληψη πρωτοβουλιών για την εξέλιξη και την πρόοδο τους σε ένα ποιοτικό εργασιακό περιβάλλον που διαπνέεται από σεβασμό στις ανάγκες και τους στόχους τους.

Στο πλαίσιο της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού, βασική προτεραιότητα της WIND είναι η συνεχής εκπαίδευση των εργαζομένων σε τεχνικές γνώσεις καθώς και διοικητικές δεξιότητες, ώστε οι εργαζόμενοι να είναι πλήρως καταρτισμένοι στο εργασιακό τους αντικείμενο (WIND, 2014).

Επιμορφωτικά προγράμματα στους τομείς Υγείας και Ασφάλειας

Αναφορικά με τα επιμορφωτικά προγράμματα στους τομείς υγείας και ασφάλειας η εταιρεία σχεδιάζει και υλοποιεί επιμορφωτικά προγράμματα που συνδέονται με θέματα όπως τα παρακάτω:

- **Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας και Α' Βοηθειών:** Απευθύνονται κυρίως στους εργαζόμενους που συμμετέχουν στις ομάδες εκκένωσης και εκτάκτων καταστάσεων των κτιριακών εγκαταστάσεων σε όλη την Ελλάδα, απαρτίζονται τόσο από θεωρητικό όσο και πρακτικό μέρος και διεξάγονται σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία και τους γιατρούς εργασίας της εταιρείας.
- **Φυσικής Ασφάλειας:** Διεξάγονται σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας, απαρτίζονται από θεωρητικό και πρακτικό μέρος και απευθύνονται στους εργαζόμενους των ομάδων ασφάλειας στις εγκαταστάσεις σε όλη την Ελλάδα (WIND, 2014)

Ενδεικτικές εκπαιδεύσεις που έχουν διοργανωθεί τα τελευταία έτη:

➤ Στις **21/11/2014** και στις **3-4/12/2014** πραγματοποιήθηκαν αντίστοιχα εκπαιδεύσεις «**Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας**» και «**Α' Βοήθειες**» στους εργαζόμενους που συμμετέχουν στις ομάδες εκκένωσης στην Θεσσαλονίκη (Ωραιόκαστρο) και στην Αθήνα στις εγκαταστάσεις της **Λ. Αθηνών** (Εικόνα 8).

Εικόνα 8. Εκπαιδεύσεις Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας & Α' Βοήθειες (πηγή: WINDnews, 2015a)

➤ **Τον Ιανουάριο του 2015** ενεργοποιήθηκε μια νέα διαδραστική **πλατφόρμα e-learning** για παρακολούθηση δύο σεμιναρίων σχετικών με θέματα υγείας και ασφάλειας. Στην πλατφόρμα e-learning όλοι οι εργαζόμενοι είχαν πρόσβαση κάνοντας χρήση ατομικών κωδικών να παρακολουθήσουν (online) προαιρετικά τα παρακάτω σεμινάρια:

- **Πρώτες βοήθειες**
- **Πυρασφάλεια και εκκένωση χώρου εργασίας**

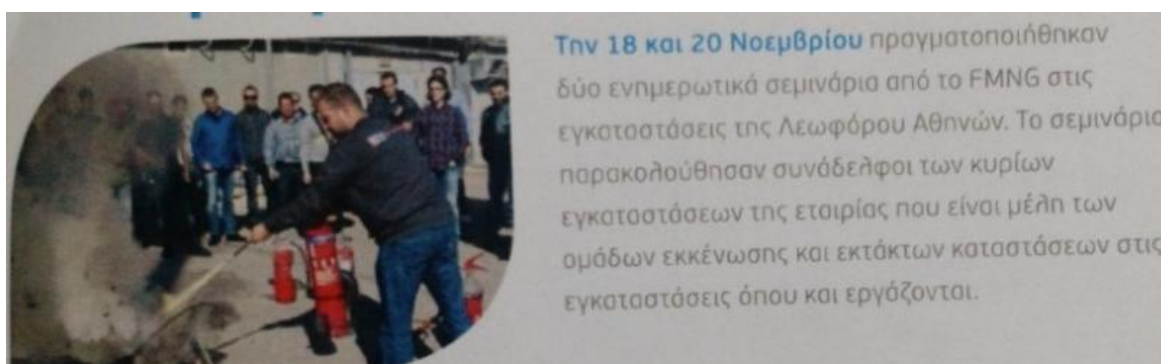
Η παρακολούθηση των σεμιναρίων μπορούσε να γίνει από το γραφείο ή το σπίτι με την παρότρυνση να τα παρακολουθήσουν και τα μέλη της οικογένειας του κάθε εργαζόμενου (WIND, 2016).

➤ Στις **09/12/2015** πραγματοποιήθηκε στην **Λ. Αθηνών** σεμινάριο «**Φυσικής Ασφάλειας & Ασφάλειας Πληροφοριών**» στους υπευθύνους ασφάλειας όλων των εγκαταστάσεων της WIND (Εικόνα 9).

Εικόνα 9. Σεμινάριο «Φυσικής Ασφάλειας & Ασφάλειας Πληροφοριών» (πηγή: WINDnews, 2015c)

➤ Στις **18 & 20/11/2016** πραγματοποιήθηκε σεμινάριο «**Α' Βοηθειών**» «**Πυρασφάλειας -Πυροπροστασίας**» στις εγκαταστάσεις της **Λ. Αθηνών** (Εικόνα 10).

Εικόνα 10. Σεμινάριο Πυρασφάλειας-Πυροπροστασίας & Α' Βοηθειών (πηγή: WIND, 2016b)

Ιστορικό ενδεικτικών πρόσφατων Ασκήσεων Εκκένωσης

Προκειμένου να βελτιωθούν οι δεξιότητες των εργαζομένων στην Διαχείριση Έκτακτων Αναγκών, σε συνέχεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πραγματοποιούνται **Ασκήσεις Εκκένωσης**. Ιστορικό ενδεικτικών πρόσφατων ασκήσεων ετοιμότητας αναφέρεται παρακάτω:

➤ Στις **2/12/2013** πραγματοποιήθηκε προειδοποιημένη «Άσκηση Εκκένωσης» στην Θεσσαλονίκη (Ωραιόκαστρο) και στις 4/12/2013 στην Αθήνα (Περιστέρι), παρουσία των υπευθύνων της εγκατάστασης και αρμοδίων τεχνικών ασφαλείας (WIND, 2014)

➤ Τον **Δεκέμβριο** του **2014** (μετά τις εκπαιδεύσεις σε Πυρόσβεση & Α' Βοήθειες) πραγματοποιήθηκε «Άσκηση Εκκένωσης» στην Θεσσαλονίκη (Ωραιόκαστρο - 11/12/2014) και στην Αθήνα (Λεωφόρος Αθηνών – 19/12/2014) (WIND, 2015).

➤ Στις **10/6/2016** πραγματοποιήθηκε Άσκηση Εκκένωσης του κεντρικού κτιρίου της WIND το Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης (Εικόνα 11).

Εικόνα 11. Άσκηση Εκκένωσης στο Ωραιόκαστρο 10/6/2016 (πηγή: WINDnews, 2016a)

➤ Στις **8/12/2017** πραγματοποιήθηκε «Άσκηση Εκκένωσης» στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο Μαρούσι στο κτίριο της Νεαπόλεως (κτίριο το οποίο περιήλθε στην WIND μετά την εξαγορά της TELLAS το 2007). Είναι ένα λειτουργικό τηλεπικοινωνιακό κέντρο με Data Rooms, Power Room, κ.λπ. και έχει και αυτό γραφειακούς χώρους στους οποίους όμως το προσωπικό που στεγάζεται στην πλειοψηφία του ανήκει σε εταιρίες που συνεργάζονται με την WIND. Το κτίριο είναι μία μικρογραφία της Λ. Αθηνών και φυσικά η WIND λαμβάνει τα ίδια μέτρα προστασίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων όπως σε όλες τις εγκαταστάσεις της.

➤ **Αρχές του έτους 2018** προγραμματίζεται και αναμένεται να υλοποιηθεί άσκηση εκκένωσης στις εγκαταστάσεις της Λεωφόρου Αθηνών.

5.3. Δράσεις σχετικές με την Υγεία & Ασφάλεια στη Λ. Αθηνών

Προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και να εξασφαλιστεί ένα ποιοτικότερο περιβάλλον που προάγει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων η WIND προχώρησε σε κτιριακή και λειτουργική αναβάθμιση των χώρων της στη Λ. Αθηνών (WINDnews, 2014), η οποία περιελάμβανε τα εξής:

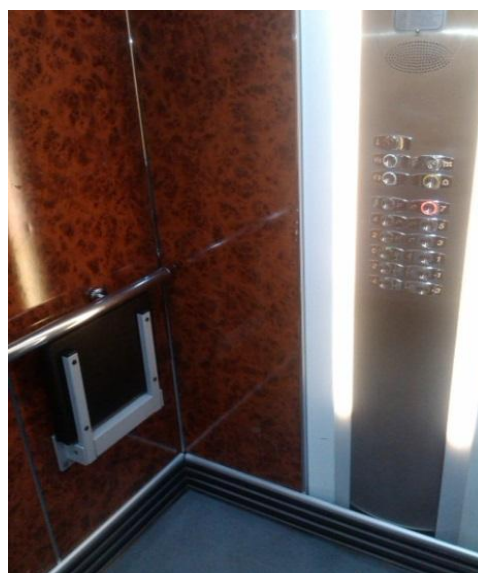
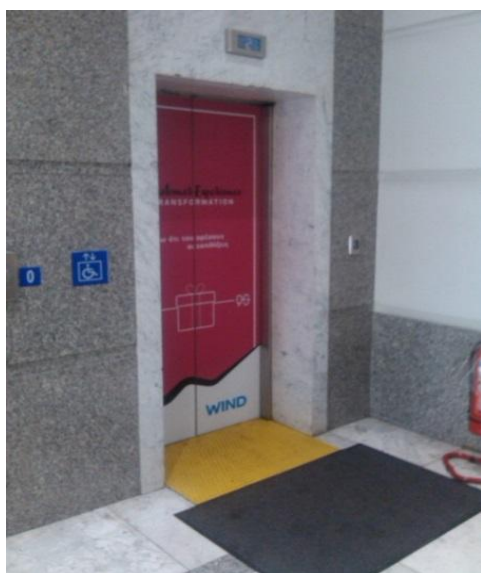
- ✓ Πλήρη ανακαίνιση των γραφειακών χώρων και των υποδομών τους.
- ✓ Γραφεία «open space» (Εικόνα 12) και αποσυμφόρηση των χώρων δημιουργώντας παράλληλα ελεύθερους χώρους (rest areas) για μικρά διαλείμματα.
- ✓ Ηλεκτρομηχανολογική - ενεργειακή αναβάθμιση που βελτιώνει τον εξαερισμό, τη θέρμανση και το φωτισμό των γραφείων.
- ✓ Επέκταση του χώρου στάθμευσης στις 530 θέσεις.
- ✓ Δημιουργία πέργκολας στο εστιατόριο και
- ✓ Δημιουργία νέας αίθουσας εκπαίδευσης.

Εικόνα 12. Τυπικός γραφειακός χώρος «open space» στην Λ. Αθηνών μετά την τελευταία ανακαίνιση (πηγή: WINDnews, 2014)

Σημείωση: Η αναμόρφωση των εργασιακών χώρων και η ανακαίνιση των γραφείων υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σε θέματα εμβαδού, όγκου, αερισμού και γενικότερα προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας στην εργασία (WIND, 2014).

Επιπρόσθετα προκειμένου να διευκολυνθεί η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία πραγματοποιήθηκε αναδιαμόρφωση του ενός εκ των τριών ανελκυστήρων (Εικόνα 13) του κτιρίου (μεταλλική ράμπα για ασφαλή πρόσβαση, κουπαστή, πτυσσόμενο κάθισμα, οθόνη ένδειξης ορόφου, κομβία ανάγλυφα, ηχητική ειδοποίηση κ.α.) και δημιουργήθηκαν δύο ειδικές θέσεις πάρκινγκ (WINDnews, 2015).

Εικόνα 13. Διαμόρφωση του ενός εκ των τριών ανελκυστήρων για εύκολη πρόσβαση σε ΑΜΕΑ

Σε τηλεπικοινωνιακούς χώρους πραγματοποιήθηκε αντικατάσταση παλαιών κεντρικών κλιματιστικών μονάδων με νέες που έχουν ψυκτικό υγρό πολύ πιο φιλικό στο περιβάλλον, έχουν καλύτερη ψυκτική απόδοση και απαιτούν για την λειτουργία τους μικρότερη κατανάλωση ενέργειας (WIND, 2017).

Τέλος προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία των υποδομών αλλά και η ασφάλεια των εργαζομένων υλοποιήθηκε, το 2017, αναβάθμιση του συστήματος πυροπροστασίας του κτιρίου με εφαρμογή νέας πιστοποιημένης μελέτης και εγκατάσταση νέου σύγχρονου εξοπλισμού. Μεταξύ άλλων πραγματοποιήθηκαν:

- ✓ Στους τηλεπικοινωνιακούς χώρους επιπλέον της κλασικής πυρανίχνευσης και εγκατάσταση συστήματος πυρανίχνευσης με δειγματοληψία αέρα (air sampling fire detection system). Σκοπός ενός τέτοιου συστήματος είναι η έγκαιρη ειδοποίηση για ενδεχόμενη πυρκαγιά λόγω της πολύ μεγάλης ευαισθησίας που διαθέτει.
- ✓ Στα Battery Rooms του κτιρίου εγκατάσταση συστήματος ανίχνευσης εκρηκτικών αερίων.

Αφού ολοκληρώθηκαν οι εργασίες πραγματοποιήθηκε επίδειξη του τρόπου λειτουργίας των νέων συστημάτων στους εργαζόμενους που εμπλέκονται με την ασφάλεια αλλά και την συντήρηση των υποδομών.

5.4. Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας – OHSAS 18001

Ύψιστη προτεραιότητα της WIND Ελλάς αποτελεί η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων αλλά και των επισκεπτών και συνεργατών. Για το λόγο αυτό λαμβάνονται τα μέτρα που απαιτούνται, ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα αρνητικού συμβάντος στον χώρο εργασίας. Ο στόχος είναι τα μηδενικά ατυχήματα και η διαρκής βελτίωση των δεικτών που σχετίζονται με το εργασιακό περιβάλλον στα κτίρια της WIND.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, εφαρμόζεται **σύστημα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας** της εργασίας το οποίο έχει πιστοποιηθεί από τις 29/5/2017 και με το διεθνές πρότυπο **BS OHSAS 18001: 2007** (Παράρτημα 10). Στο πλαίσιο της πολιτικής για την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας (Παράρτημα 6), ακολουθούνται διαδικασίες και εφαρμόζονται οδηγίες αλλά και κατάλληλα προγράμματα διαχείρισης κινδύνων προκειμένου να επιτευχθεί η διαρκής βελτίωση της απόδοσής της εταιρίας στον τομέα αυτό.

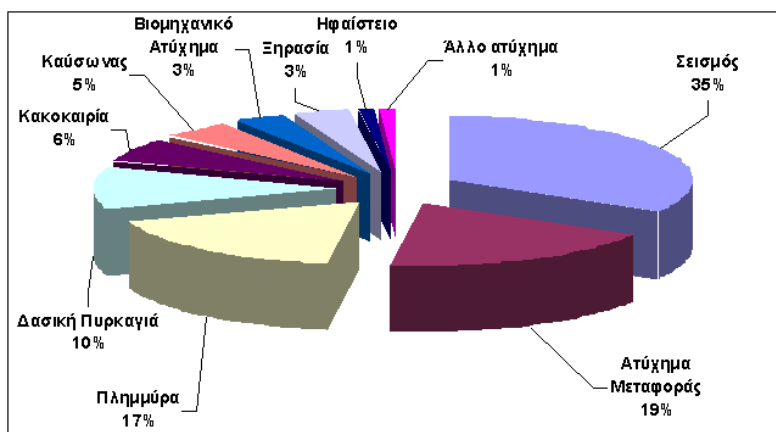
Επιπλέον, εκτελούνται **μετρήσεις εργασιακού περιβάλλοντος** όπως σκόνης, αερισμού, φωτισμού, πτητικών οργανικών ενώσεων, θερμοκρασίας, υγρασίας, ποιότητας πόσιμου νερού και εφόσον απαιτείται άλλου είδους μετρήσεις όπως ακτινοβολίας, θορύβου κ.ά. οι οποίες επαναλαμβάνονται ανά τακτά διαστήματα για τη διασφάλιση της ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος. Για την **αναγνώριση των κινδύνων** στον χώρο εργασίας, εκπονούνται, σύμφωνα και με το ισχύον νομικό πλαίσιο, **Μελέτες Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου** (Παράρτημα 4) σε κάθε εγκατάσταση, με τη βοήθεια έμπειρων συμβούλων – Τεχνικών Ασφάλειας και Ιατρών Εργασίας.

Αναφορικά, τέλος, με την ανταπόκριση του οργανισμού σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης έχει συνταχθεί το «**Εγχειρίδιο Εκτάκτων Καταστάσεων**» στο οποίο προβλέπεται η ύπαρξη ειδικά εκπαιδευμένης ομάδας εκτάκτων καταστάσεων-σε κάθε κτίριο- με βασική αρμοδιότητα των μελών της να φροντίσουν για την έγκαιρη, ασφαλή και χωρίς απρόοπτα εκκένωση του προσωπικού, επισκεπτών, τρίτων και συνεργατών που βρίσκονται εντός των εγκαταστάσεων (WIND, 2017).

Κεφάλαιο 6.

Εκτίμηση Κινδύνων για το κτίριο της Λ. Αθηνών

Στην Ελλάδα οι περισσότερες καταστροφές που έχουν καταγραφεί κατά την περίοδο 1900-2008 οφείλονται σε **σεισμούς** (35%) -και με εξαίρεση τα ατυχήματα μεταφοράς (19%)- ακολουθούν ακόμη δύο φυσικές καταστροφές με υψηλά ποσοστά, οι **πλημμύρες** (17%) και οι **δασικές πυρκαγιές** (10%), (Εικόνα 14).

Εικόνα 14. Αριθμός καταστροφών στην Ελλάδα ανά τύπο καταστροφής την περίοδο 1900-2008 (δεν περιλαμβάνει τους πολέμους και τις εμφύλιες συρράξεις) (πηγή: στοιχεία EM-DAT από Λέκκας & Ανδρεαδάκης, 2015α)

Την ίδια σειρά ακολουθούν στην Ελλάδα και οι ανθρώπινες απώλειες από φυσικές καταστροφές (Εικόνα 15), αφού οι περισσότερες προκαλούνται από τους σεισμούς και ακολουθούν οι πλημμύρες και μετά οι πυρκαγιές (Διακάκης, 2016).

Εικόνα 15. Θάνατοι από φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα (πηγή: Διακάκης, 2016)

Το κτίριο της Λ. Αθηνών

Το κτίριο με την ονομασία «Λ. Αθηνών» βρίσκεται στο αριθμό 106 της Λεωφόρου Αθηνών (Εικόνα 16) στην συνοικία «Ακαδημία Πλάτωνος» και ανήκει στην 4^η δημοτική κοινότητα του Δήμου Αθηναίων (δορυφορική απεικόνιση της περιοχής υπάρχει στην εικόνα 26).

Το κτίριο είναι ιδιόκτητο, κατασκευάστηκε από την WIND αρχές του 2000 και είναι από τα σημαντικότερα κτίρια της διότι εκτός από τηλεπικοινωνιακό κέντρο (Server Rooms, Data Rooms, Power Rooms, Battery Rooms) έχει και γραφειακούς χώρους στους οποίους απασχολούνται περισσότεροι από τους μισούς εργαζόμενους της εταιρείας.

Το κτίριο είναι επταώροφο, και διαθέτει επιπλέον χώρους στάθμευσης υπαίθριους αλλά και υπόγειους. Στον 7^ο όροφο βρίσκεται το εστιατόριο-καφετέρια για τους εργαζόμενους αλλά και τους επισκέπτες.

Εικόνα 16. Κτίριο της WIND στη Λ. Αθηνών 106 (πηγή: google/maps, 2018)

Το σημείο που βρίσκεται η Λ. Αθηνών είναι κομβικό διότι είναι κοντά στο κέντρο της Αθήνας αλλά και πολύ κοντά στα εθνικά οδικά δίκτυα (Αθηνών-Κορίνθου και Αθηνών-Λαμίας). Κοντά στο κτίριο της WIND βρίσκονται και άλλα μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα εταιριών όπως το Χρηματιστήριο, ο ΟΠΑΠ, τράπεζες, κ.ά. Η περιοχή κατά μήκος της Λεωφόρου Αθηνών, παρά την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών συνεχίζει να αναπτύσσεται.

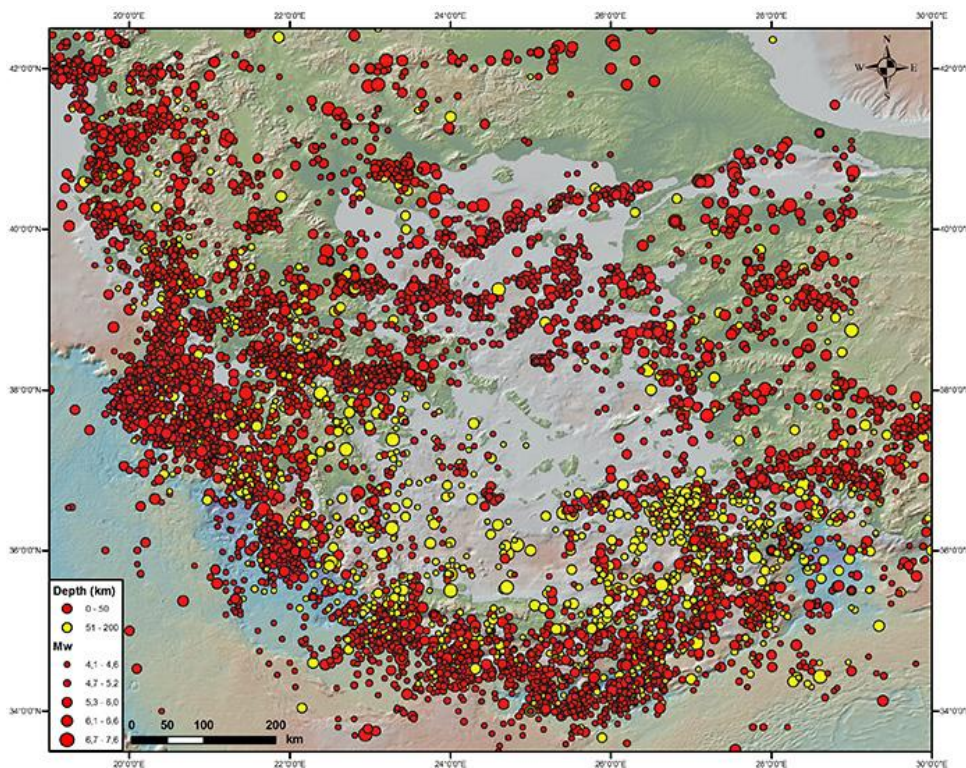
Κρίνουμε λοιπόν απαραίτητο και στα πλαίσια της εργασίας να εξετάσουμε πιο αναλυτικά κάποιους από τους ενδεχόμενους κινδύνους που θα μπορούσαν να επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στην περιοχή ή/και στο εν λόγω κτίριο.

Αρχικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα χρόνια που λειτουργεί το κτίριο της Λ. Αθηνών δεν έχει συμβεί μεγάλος σεισμός, πυρκαγιά, πλημμυρικό συμβάν, ή ανεμοστρόβιλος που να έχει επηρεάσει την λειτουργία του εξοπλισμού ή τους εργαζόμενους.

6.1. Σεισμικός Κίνδυνος

«Ο σεισμικός κίνδυνος σε μια θέση όπου υπάρχει, ή πρόκειται να γίνει μια τεχνική κατασκευή, ορίζεται ως η πιθανότητα να συμβεί το σεισμικό γεγονός στη θέση αυτή. Η ένταση της σεισμικής κίνησης μπορεί να μετρηθεί με την εδαφική επιτάχυνση, την εδαφική ταχύτητα, την εδαφική μετακίνηση ή την αναμενόμενη μακροσεισμική ένταση» (Λέκκας & Ανδρεαδάκης, 2015β).

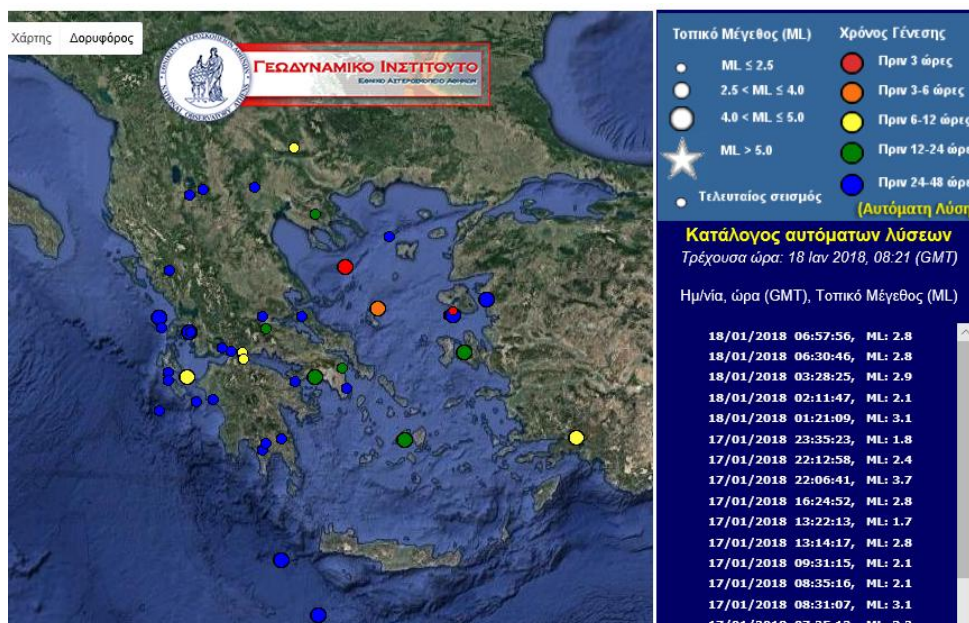
Όπως ήδη γνωρίζουμε ο σεισμικός κίνδυνος στη χώρα μας είναι υψηλός, αφού η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση σε σεισμικότητα στην Ευρώπη. Το ίδιο προφανώς ισχύει και για την περιοχή που εξετάζουμε δηλαδή την Αθήνα όπου κατά το παρελθόν έχει υποστεί τις συνέπειες δύο καταστροφικών και φονικών σεισμών (1981: σεισμός Αλκυονίδων με 20 νεκρούς, 1999: σεισμός Πάρνηθας με 143 νεκρούς).

Εικόνα 17. Seismicity in Greece and adjacent areas 1900-2009 (πηγή: Makropoulos et al, 2012)

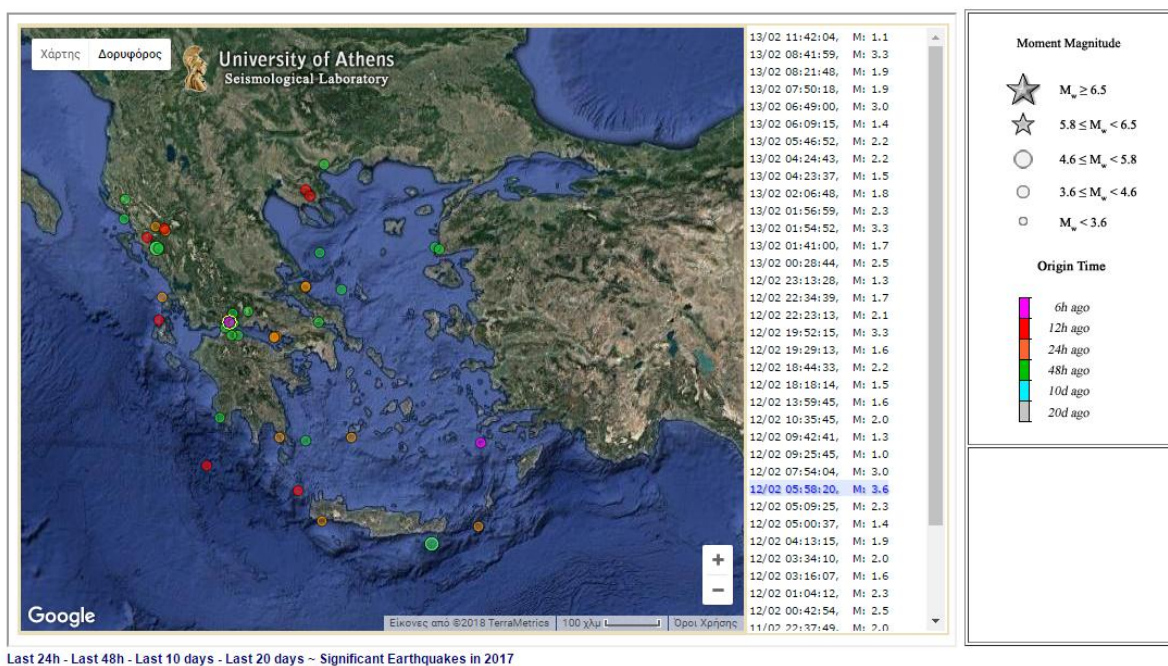
Η σεισμικότητα της Ελλάδας για την περίοδο 1900-2009 απεικονίζεται στον χάρτη της Εικόνα 17 (Makropoulos et al 2012). Εκτός των ισχυρών σεισμών που ευτυχώς δεν εμφανίζονται πολύ συχνά στην ελληνική επικράτεια καθημερινά λαμβάνουν χώρα πολλοί σεισμοί στην πλειοψηφία τους μικρού μεγέθους (<4M_L), υποθαλάσσιοι και μακριά από κατοικημένες περιοχές.

Ενδεικτικά παρατίθεται ο χάρτης του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (Εικόνα 18) στον οποίο απεικονίζονται οι σεισμοί που έχουν συμβεί σε χρονικό διάστημα 48 ωρών με ημερομηνία πρόσβασης στην ιστοσελίδα στις 18/1/2018 και ώρα 08:21 (GMT), αξίζει να αναφερθεί ότι 4 από αυτούς (μεγέθους από 1,6 έως 2,8 M_L) έχουν συμβεί στον νομό Αττικής.

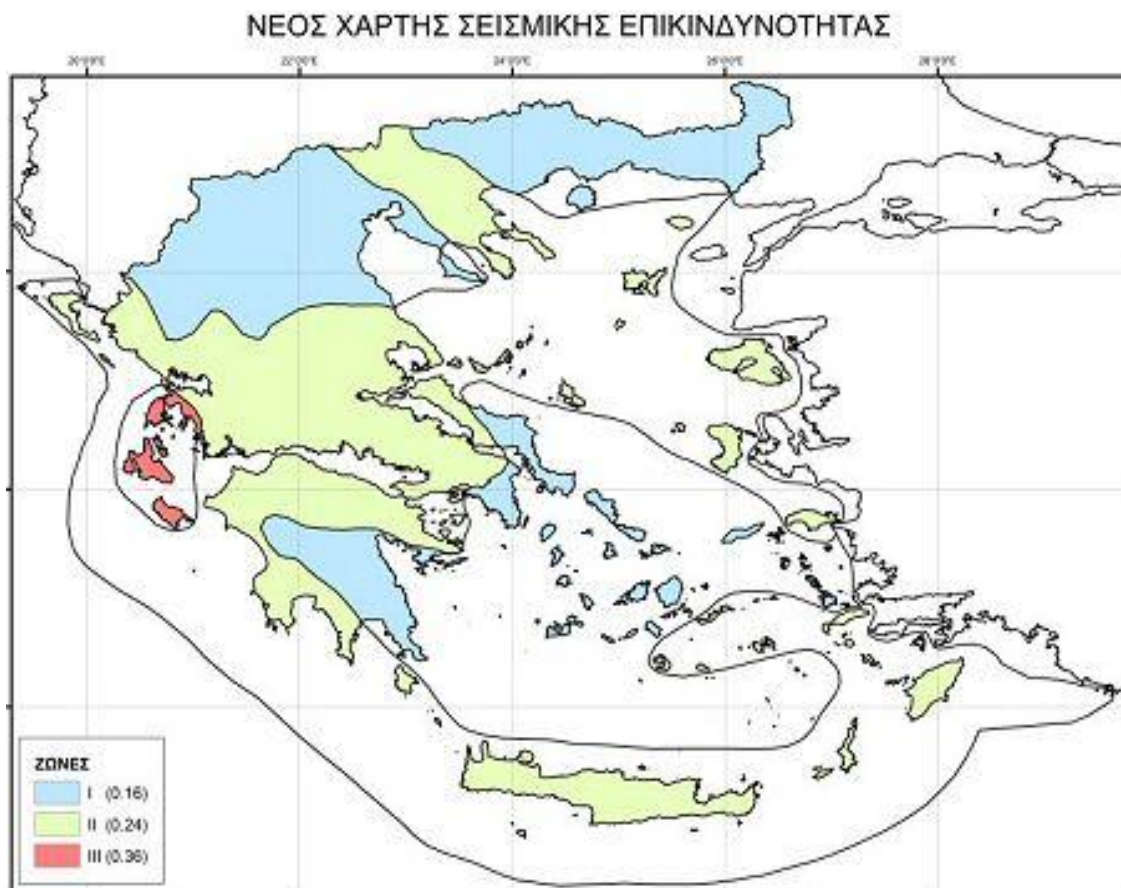
Εικόνα 18. Παρακολούθηση της σεισμικότητας σε πραγματικό χρόνο τις τελευταίες 48 ώρες (πηγή: Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, 2018)

Επιπλέον, η σεισμικότητα του Ελλαδικού χώρου σε πραγματικό χρόνο παρέχεται και από το Εργαστήριο Σεισμολογίας του ΕΚΠΑ όπου παρουσιάζονται οι σεισμοί των τελευταίων 24ωρών ή 48ωρών ή 10ημερών ή 20ημερών ή τέλος οι σημαντικότεροι ($M_w > 3.6$) ανά έτος ή όλων των ετών από το 2003 και έπειτα (Εικόνα 19).

Εικόνα 19. Recent Earthquakes in Greece (πηγή: Εργαστήριο Σεισμολογίας του ΕΚΠΑ, 2018)

➤ Στον Νέο Χάρτη Ζωνών Σεισμικής Επικινδυνότητας (Εικόνα 20) ο οποίος συμπεριλήφθηκε στον Ε.Α.Κ.-2000 με το ΦΕΚ 1154/Β/12-8-2003 φαίνεται ότι ο Δήμος Αθηναίων και κατά συνέπεια το κτίριο της WIND ανήκει στην Ζώνη I ($0.16g$) δηλαδή σε περιοχή χαμηλότερης σεισμικής επικινδυνότητας σε σύγκριση με τις ζώνες II & III.

Εικόνα 20. Νέος Χάρτης Σεισμικής Επικινδυνότητας Ελλάδας, (πηγή: www.oasp.gr)

➤ Η Ζώνη Σεισμικής Επικινδυνότητας του Δήμου Αθηναίων επιβεβαιώνεται και με το απόσπασμα πίνακα (Εικόνα 21) στον οποίο καταγράφεται η κατανομή σε ζώνες όλων των Νομών και Δήμων της Ελλάδας (ΦΕΚ 1154/Β/12-8-2003).

Α/Α ΝΟΜΟΥ	ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜΟΙ	ΖΩΝΗ
1	ΑΘΗΝΩΝ	Δ. ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	I
		Δ. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	I
		Δ. ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	I
		Δ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ	I
		Δ. ΑΙΓΑΛΕΩ	I
		Δ. ΑΛΙΜΟΥ	I
		Δ. ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	I
		Δ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	I
		Δ. ΒΡΙΑΝΣΣΙΩΝ	I
		Δ. ΒΥΡΩΝΟΣ	I
		Δ. ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	I

Εικόνα 21. Απόσπασμα πίνακα που δείχνει την κατανομή των Νομών και Δήμων της Ελλάδας στις Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας (πηγή: ΦΕΚ 1154/Β/12-08-2003)

Ο συντελεστής α της κάθε ζώνης ($I=0,16$, $II=0,24$ και $III=0,36$), πολλαπλασιαζόμενος με την επιτάχυνση της βαρύτητας g , παρέχει την σεισμική επιτάχυνση του εδάφους $A=\alpha \cdot g$ η οποία είναι απαραίτητη για τον αντισεισμικό σχεδιασμό και υπολογισμό των κατασκευών. Στην συνέχεια η επιτάχυνση $A=\alpha \cdot g$ με την οποία θα σχεδιαστεί, υπολογιστεί ή ελεγχθεί ένα κτίριο αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το συντελεστή σπουδαιότητας γ_1 (Εικόνα 22) στον οποίο κατατάσσεται (ανάλογα με την χρήση του) και η τιμή που προκύπτει αποτελεί τη βασικότερη παράμετρο αντισεισμικού υπολογισμού της εκάστοτε κατασκευής (Καρύδης, 2015).

➤ Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό Ε.Α.Κ.-2000 τα κτίρια διακρίνονται σε κατηγορία σπουδαιότητας (Εικόνα 22). Διαπιστώνουμε ότι η Λ. Αθηνών ως κτίριο τηλεπικοινωνίας κατατάσσεται στην μέγιστη κατηγορία **Σ4** «κτίρια των οποίων η λειτουργία, τόσο κατά την διάρκεια του σεισμού, όσο και μετά τον σεισμό είναι ζωτικής σημασίας» (ΦΕΚ 270/Β/16-3-2010).

Κατηγορία Σπουδαιότητας		γ_1
Σ1	Κτίρια μικρής σπουδαιότητας ως προς την ασφάλεια του κοινού, όπως αγροτικά οικήματα και αγροτικές αποθήκες, υπόστεγα, στάβλοι, βουστάσια, χοιροστάσια, ορνιθοτροφεία, κ.λπ.	0.85
Σ2	Συνήθη κτίρια, όπως κατοικίες και γραφεία, βιομηχανικά - βιοτεχνικά κτίρια, Ξενοδοχεία (τα οποία δεν περιλαμβάνουν χώρους συνεδρίων), Ξενώνες, οικοτροφεία, χώροι εκθέσεων, χώροι εστίασεως και ψυχαγωγίας (ζαχαροπλαστεία, καφενεία, μπόουλινγκ, μπιλιάρδου, ηλεκτρονικών παιχνιδιών, εστιατόρια, μπαρ, κλπ), τράπεζες, ιατρεία, αγορές, υπεραγορές, εμπορικά κέντρα, καταστήματα, φαρμακεία, κουρεία, κομμωτήρια, ινστιτούτα γυμναστικής, βιβλιοθήκες, εργοστάσια, συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων, βαφεία, Ξυλουργεία, εργαστήρια ερευνών, παρασκευαστήρια τροφίμων, καθαριστήρια, κέντρα μηχανογράφησης, αποθήκες, κτίρια στάθμευσης αυτοκινήτων, πρατήρια υγρών καυσίμων, ανεμογεννήτριες, γραφεία δημοσίων υπηρεσιών και τοπικής αυτοδιοίκησης που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία Σ4, κλπ	1.00
Σ3	Κτίρια τα οποία στεγάζουν εγκαταστάσεις πολύ μεγάλης οικονομικής σημασίας, καθώς και κτίρια δημόσιων συναθροίσεων και γενικών κτίρια στα οποία ευρίσκονται πολλοί άνθρωποι κατά μεγάλο μέρος του 24ώρου, όπως αίθουσες αεροδρομίων, χώροι συνεδρίων, κτίρια που στεγάζουν υπολογιστικά κέντρα, ειδικές βιομηχανίες, εκπαιδευτικά κτίρια, αίθουσες διδασκαλίας, φροντιστήρια, νηπιαγωγεία, χώροι συναυλιών, αίθουσες δικαστηρίων, ναοί, χώροι αθλητικών συγκεντρώσεων, θέατρα, κινηματογράφοι, κέντρα διασκέδασης, αίθουσες αναμονής επιβατών, ψυχιατρεία, ιδρύματα ατόμων με ειδικές ανάγκες, ιδρύματα χρονίως πασχόντων, οίκοι ευγηρίας, βρεφοκομεία, βρεφικοί σταθμοί, παιδικοί σταθμοί, παιδότοποι, αναμορφωτήρια, φυλακές, εγκαταστάσεις καθαρισμού νερού και αποβλήτων, κ.λπ.	1.15
Σ4	Κτίρια των οποίων η λειτουργία, τόσο κατά την διάρκεια του σεισμού, όσο και μετά τους σεισμούς, είναι ζωτικής σημασίας, όπως κτίρια τηλεπικοινωνίας, παραγωγής ενέργειας, νοσοκομεία, κλινικές, αγροτικά ιατρεία, υγειονομικοί σταθμοί, κέντρα υγείας, διυλιστήρια, σταθμοί παραγωγής ενέργειας, πυροσβεστικοί και αστυνομικοί σταθμοί, κτίρια δημόσιων επιτελικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από σεισμό. Κτίρια που στεγάζουν έργα μοναδικής καλλιτεχνικής αξίας, όπως μουσεία, αποθήκες μουσειών, κ.λπ.	1.30

Εικόνα 22. Κατηγορίες και συντελεστές σπουδαιότητας κτιρίων (πηγή: ΦΕΚ 270/Β/16-3-2010)

Συμπερασματικά, το κτίριο της Λ. Αθηνών κατασκευάστηκε σύμφωνα με τον τελευταίο αντισεισμικό κανονισμό ΕΑΚ-2000 και με τις πιο αυστηρές προδιαγραφές ως κτίριο τηλεπικοινωνιών (κατηγορία Σ4) οπότε μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η δομική τρωτότητα του είναι μειωμένη. Επιπλέον από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε διαπιστώνουμε ότι σε πολύ χαμηλό επίπεδο είναι και η μη δομική τρωτότητα της εγκατάστασης.

Η αντισεισμική πολιτική ασφαλούς σχεδιασμού και δόμησης του κτιρίου με σκοπό τη μείωση της τρωτότητας της κατασκευής, αλλά και οι γνώσεις, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή κατάλληλων μέτρων που αφορούν στην πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και τέλος αποκατάσταση συμβάλλουν στο να μειωθούν αισθητά οι καταστροφικές επιπτώσεις των σεισμών αλλά και των άλλων ενδεχόμενων κινδύνων και καθιστούν το κτίριο της Λ. Αθηνών έναν ασφαλή εργασιακό χώρο.

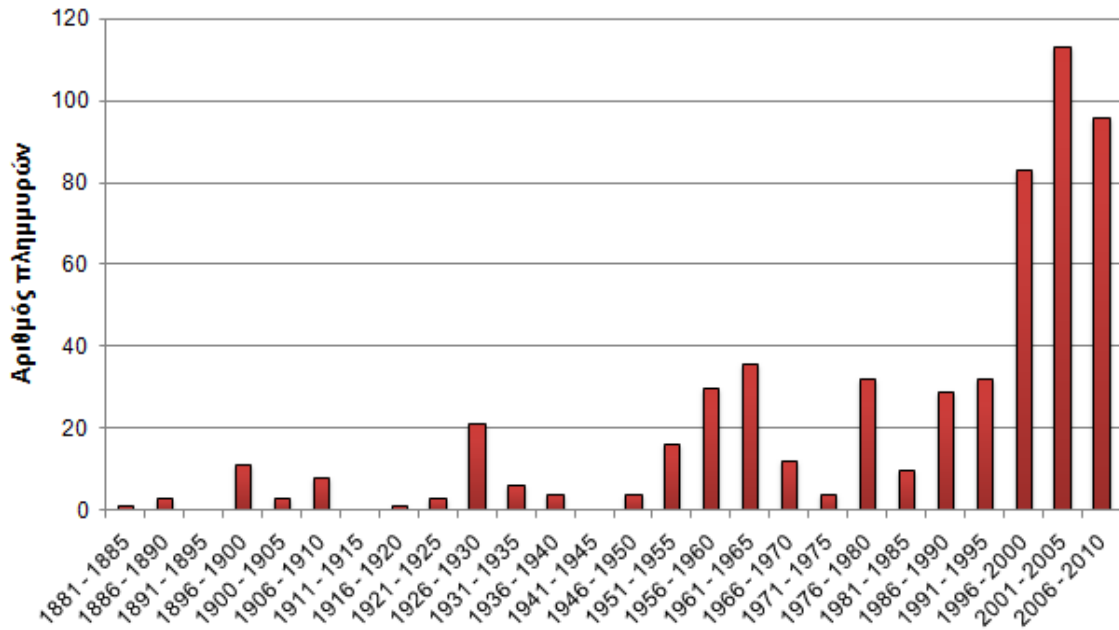
6.2. Κίνδυνος πλημμύρας

Οι πλημμύρες σε παγκόσμιο επίπεδο είναι η πιο συχνή και δαπανηρή φυσική καταστροφή και θέτουν σε κίνδυνο περισσότερους κατοίκους από κάθε άλλο φυσικό κίνδυνο.

Η πλημμύρα είναι ένα υδρομετεωρολογικό φαινόμενο το οποίο επηρεάζεται από παράγοντες όπως: η βροχόπτωση, η γεωλογία, η βλάστηση, οι χρήσεις γης, τα χαρακτηριστικά του ποταμού κ.ά. *«Οι πλημμύρες συμβαίνουν όταν η χωρητικότητα ενός συστήματος αποστράγγισης (ποτάμι / ρέμα) δεν μπορεί να παροχετεύσει τον όγκο του νερού που παράγεται από τη βροχόπτωση»* (Διακάκης, 2016).

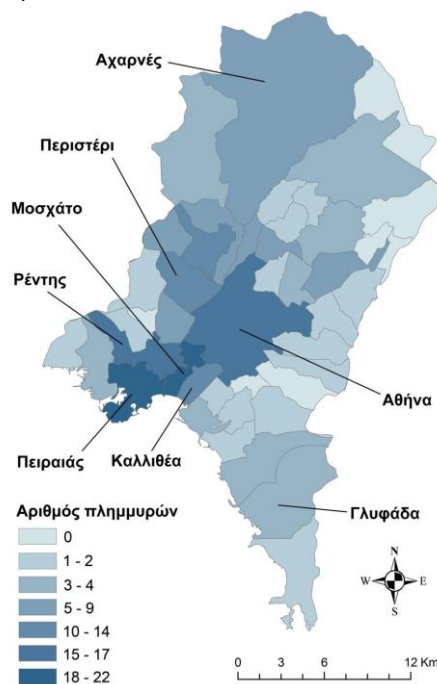
«Καθώς οι άνθρωποι εξακολουθούν να μετακινούνται προς τις πόλεις και οι επιχειρήσεις επενδύουν εκεί, συγκεντρώνονται περισσότερες ζωές και περιουσίες σε περιοχές υψηλού κινδύνου. Έτσι γίνεται επείγουσα ανάγκη η ανάπτυξη της ανθεκτικότητας σ' αυτές τις κοινότητες» (Λέκκας & Ανδρεαδάκης, 2015α).

Η μεγάλη αύξηση πλημμύρων στην Ελλάδα μετά το 1995 αποτυπώνεται και στα στοιχεία της Εικόνας 23 όπου παρουσιάζεται ο αριθμός πλημμύρων ανά 5ετία την περίοδο 1880 – 2010 (Diakakis et al, 2012).

Εικόνα 23. Αριθμός πλημμύρων ανά 5ετία περίοδο 1880-2010 (πηγή:Diakakis et al, 2012)

Τα στοιχεία για τα πλημμυρικά φαινόμενα που έχουν πλήξει τον Δήμο Αθηναίων από το 1880 – 2010 (Εικόνα 24) κατατάσσουν την Αθήνα στις περιοχές υψηλής πλημμυρικής επικινδυνότητας (Diakakis, 2013).

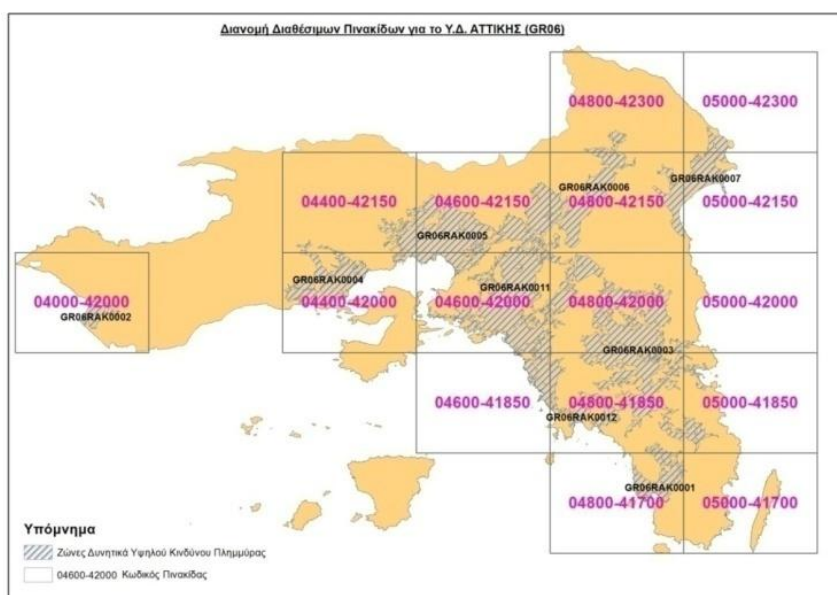

Εικόνα 24. Κατανομή Πλημμυρών ανά Δήμο στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας 1880-2010 (πηγή: Dakakis, 2013)

Τα πλημμυρικά γεγονότα που καταγράφηκαν την ίδια περίοδο γύρω από την Αθήνα (στη Λεκάνη των Αθηνών) ήταν 52, στοίχησαν τη ζωή σε 182 ανθρώπους και προκάλεσαν πολύ σημαντικές ζημιές (Diakakis 2014 από Προΐσκος, 2017).

Πολύ έντονα πλημμυρικά φαινόμενα καταγράφηκαν και μετά το 2010 στο λεκανοπέδιο της Αττικής όπως τον Φεβρουάριο του 2013, τον Οκτώβριο του 2014 (Διακάκης, 2016) και πολύ πρόσφατα τον Νοέμβριο του 2017 στην Δυτική Αττική με τελικό απολογισμό 21 νεκρούς και τεράστιες καταστροφές σε κτίρια (κατοικίες, επαγγελματικοί χώροι, δημόσια κτίρια, αποθήκες κ.ά) (Βικιπαίδεια, 2018).

Την ίδια προσέγγιση βλέπουμε και στους χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας (Εικόνα 25) που έχει εκπονήσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και η Ειδική Γραμματεία Υδάτων για το Υδατικό Διαμέρισμα του νομού Αττικής (GR06). Σύμφωνα με τον Χάρτη αυτόν ο Δήμος Αθηναίων (περιοχή του χάρτη 04600-42000) ανήκει στις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας.

Εικόνα 25. Χάρτες επικινδυνότητας πλημμύρας (πηγή: Ειδική Γραμματεία Υδάτων, χχ)

Η αύξηση της έντασης της βροχής που παρατηρείται στην Αθήνα τα τελευταία χρόνια, μπορεί να θεωρηθεί σαν αποτέλεσμα τόσο της κλιματικής μεταβολής αλλά και της έντονης αστικοποίησης (Νάστος, 2016).

Η εμφάνιση και η αύξηση των έντονων πλημμυρικών φαινομένων στην Αθήνα τα τελευταία χρόνια δεν οφείλεται μόνο στην έντονη βροχόπτωση αλλά και στην ραγδαία αστικοποίηση και στην μείωση του πρασίνου. Επίσης πολλά φυσικά ρέματα απορροής υδάτων καταργήθηκαν προκειμένου να δημιουργηθούν νέοι οδικόί άξονες αλλά και κατασκευές. «*Η αύξηση του συντελεστή απορροής και η ελάττωση του χρόνου συρροής οδηγεί σε αυξημένους πλημμυρικούς όγκους. Είναι αξιοσημείωτο ότι όλοι οι υπολογισμοί για τη διεύθετηση και κάλυψη του Κηφισού που είναι ο πιο σημαντικός κορμός του συστήματος συλλογής των ομβρίων στο λεκανοπέδιο βασίστηκαν σε θεωρητικές παραδοχές*» (Μαμάσης, 2007 από Προΐσκος, 2017).

Το κτίριο της Λ. Αθηνών βρίσκεται σε απόσταση περίπου 1100 μέτρα από την Λεωφόρο Κηφισού (Εικόνα 26), δηλαδή βρίσκεται σχετικά κοντά στη λεκάνη απορροής του Κηφισού ποταμού.

Εικόνα 26. Λ. Αθηνών, μέτρηση απόστασης (1100μ.) από τον Κηφισό (πηγή: google.gr/maps, 2018)

Για την έγκαιρη διάγνωση πλημμυρικού φαινομένου έχουν εγκατασταθεί αισθητήρες υγρασίας σε ειδικούς χώρους των υπογείων. Επιπλέον στο υπόγειο του κτιρίου υπάρχει αντλιοστάσιο με κύριες και εφεδρικές αντλίες για την άμεση αντιμετώπιση εισροής υδάτων.

Σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος για το κτίριο και τους εργαζόμενους θα τεθεί σε εφαρμογή σχέδιο διαχείρισης κρίσεων και επιχειρησιακής συνέχειας ώστε να διασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας του προσωπικό και η παροχή των υπηρεσιών προς του πελάτες.

6.3. Κίνδυνος πυρκαγιάς

Οι πυρκαγιές είναι ένας κίνδυνος που πρέπει να λαμβάνεται πάντα υπόψη ώστε να παρθούν τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης για την αποφυγή ή την αντιμετώπιση της.

Θα πρέπει να έχουμε κατανοήσει το φαινόμενο της πυρκαγιάς από το οποίο μπορεί να απειληθούμε, τις αιτίες που μπορεί να δημιουργήσουν μια πυρκαγιά καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισής της ώστε το εργασιακό περιβάλλον να παρέχει ασφαλείς εξοπλισμούς, εγκαταστάσεις, χώρους και να εξασφαλίζει στο μέγιστο την προστασία και την υγεία των εργαζομένων σε αυτό (Μαρτζάκης, χχ).

Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται κατά τη σχεδίαση ενός κτιρίου διακρίνονται σε Παθητικά ή προληπτικά μέτρα πυροπροστασίας και Ενεργητικά ή κατασταλτικά μέτρα πυροπροστασίας.

Η **παθητική πυροπροστασία** αφορά στην κατασκευή δομικών στοιχείων του κτιρίου με τα κατάλληλα πυράντοχα υλικά για την αποφυγή έναρξης πυρκαγιάς ή στον περιορισμό της διάδοσης

Η **ενεργητική πυροπροστασία** αφορά στα κατασταλτικά ή ενεργητικά μέτρα που απαιτούνται κατά την εκδήλωση ή/και κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς και περιλαμβάνει τον εξοπλισμός που είναι απαραίτητος για την κατάσβεση αυτόματα είτε μετά από χειροκίνητη επέμβαση (Μαρτζάκλης, χχ).

Σύμφωνα με την εταιρία συμβούλων υγιεινής & ασφάλειας GEP που προέβη σε Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού κινδύνου για το κτίριο της WIND στη Λ. Αθηνών μια πυρκαγιά μπορεί να ξεσπάσει οπουδήποτε και οποτεδήποτε με πιθανές αρνητικές συνέπειες που μπορεί να είναι ανυπολόγιστες (π.χ. απώλεια ανθρώπινων ζώων ή υλικές ζημιές όπως κτίρια, εξοπλισμός, κ.λπ.).

Σε αρκετές περιπτώσεις η πυρκαγιά εξαπλώνεται γρήγορα και ανεμπόδιστα με καταστροφικές συνέπειες επειδή δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα:

- για τη δομική πυροπροστασία των εγκαταστάσεων,
- για την ύπαρξη κατάλληλων οδύσεων και εξόδων διαφυγής,
- για την εγκατάσταση κατάλληλων συστημάτων πυρανίχνευσης και κατάσβεσης.

Οι κυριότερες αιτίες εκδήλωσης φωτιάς σε χώρους εργασία είναι οι πηγές θερμότητας στις οποίες στατιστικά οφείλονται και οι περισσότερες από τις πυρκαγιές όπως:

- Οι ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (φθαρμένες ηλεκτρικές καλωδιώσεις),
- ελαττωματικές ηλεκτρικές συσκευές, υπερφόρτωση των κυκλωμάτων, κ.λπ.)
- Το απρόσεκτο κάπνισμα
- Η πλημμελής καθαριότητα
- Η πλημμελής διαχείριση εύφλεκτων υλών και η ομαδική αποθήκευση ασύμβατων υλικών
- Οι θερμές εργασίες και εργασίες συντήρησης οι οποίες πραγματοποιούνται στον χώρο εργασίας
- Οι θερμές επιφάνειες (π.χ. στην κουζίνα, κ.λπ.) (GEP, 2017).

Το κτίριο της Λ. Αθηνών βρίσκεται εντός του αστικού ιστού της πόλης και οι πυρκαγιές από τις οποίες μπορεί να απειληθεί είναι πυρκαγιές που εκδηλώνονται στον χώρο εργασίας αλλά και γενικότερα πυρκαγιές που εκδηλώνονται σε αστικό περιβάλλον.

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία έρευνας και στατιστικά όπου φανερώνουν ότι καθημερινά στην Ελλάδα και στην Αττική οι αστικές πυρκαγιές που συμβαίνουν είναι δεκάδες.

Από την μελέτη που πραγματοποίησε ο Αντιστράτηγος– Υπαρχηγός Π.Σ., ε.α, Νομικού Ανδριανός Γκουρμπάτσης (2011) για την εκδήλωση αστικών πυρκαγιών παρατίθενται τα παρακάτω χρήσιμα στοιχεία που συνέλεξε κατά την χρονική περίοδο 2000-2009 στην Ελλάδα:

- 20.353 μέσος όρος ανά έτος αστικές πυρκαγιές στην Ελλάδα
- 8.954 μέσος όρος ανά έτος αστικές πυρκαγιές στην Αττική
- 37 θάνατοι κατά μέσο όρο ανά έτος από αστικές πυρκαγιές στην Αττική

Τα στοιχεία της παραπάνω έρευνας επιβεβαιώνονται και από τα αντίστοιχα στατιστικά στοιχεία που δίνονται από τις «Δραστηριότητες Πυροσβεστικού Σώματος 2015» και το Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος (Εικόνα 27) όπου φαίνονται ο αριθμός και τα ποσοστά συμβάντων που αφορούν αστικές πυρκαγιές πανελλαδικά για τα έτη 2011-2015.

B4		
Πυρκαγιές κατά την 5ετία 2011 - 2015		
<i>ΕΤΟΣ</i>	<i>Αριθμός Συμβάντων</i>	<i>Ποσοστό Συμβάντων</i>
2011	24.120	25,54%
2012 **	20.308	21,51%
2013 **	18.036	19,10%
2014 **	15.045	15,93%
2015 **	16.916	17,91%
ΣΥΝΟΛΟ	94.425	100,00%

**** Για το συγκεκριμένα έτη , αφορούν τα συμβάντα χωρίς τα "Προ Αφίξεως"**

Εικόνα 27. Αστικές πυρκαγιές πανελλαδικά για τα έτη 2011 – 2015 (πηγή: Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, 2015b).

Τέλος όπως φαίνεται από το δελτίο συμβάντων της πυροσβεστικής (Εικόνα 28) μέσα σε ένα και μόνο 24ώρο (περίοδος 24/1-25/1/2018) καταγράφηκαν 41 αστικές πυρκαγιές πανελλαδικά.

Δελτίο Συμβάντων	
Από 06:00 της 24/01/2018 ως 06:00 της 25/01/2018	
Αστικές πυρκαγιές	41
Δασικές πυρκαγιές	11
Παροχές Βοηθείας	38
Ανελκυστήρες	20

Εικόνα 28. Δελτίο συμβάντων της πυροσβεστικής υπηρεσίας (Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος, 2018)

Στο κτίριο της Λ. Αθηνών έκτος από πιστή εφαρμογή της μελέτης πυροπροστασίας και την υλοποίηση μέτρων για την **παθητική** και **ενεργητική** πυροπροστασία στην εγκατάσταση εφαρμόζονται επιπλέον οι κανονισμοί που αφορούν στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και έχουμε ήδη περιγράψει νωρίτερα (OHSAS18001). Το κτίριο επίσης διαθέτει πιστοποιητικό πυροπροστασίας από την πυροσβεστική υπηρεσία.

Επιπλέον έχει εκπονηθεί Μελέτη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου ώστε να αναγνωριστούν οι κίνδυνοι και λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα, με την συμβολή του Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας, για τον περιορισμό ή την εξάλειψη τους.

Τέλος σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος για τους εργαζόμενους θα τεθεί σε εφαρμογή το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης της εγκατάστασης.

Κεφάλαιο 7.

ΕΡΕΥΝΑ

7.1. Μεθοδολογία

Από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας διαπιστώθηκε η έλλειψη αναφοράς ερευνητικών μελετών στους εργαζόμενους της συγκεκριμένης εταιρείας τηλεπικοινωνιών που να αφορά στην ετοιμότητα των υπαλλήλων για φυσικές καταστροφές, γεγονός που οδήγησε τον ερευνητή στο συμπέρασμα για την αναγκαιότητα της παρούσης έρευνας.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι η **ποιοτική έρευνα** με εργαλείο συλλογής δεδομένων ένα αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα 2) για εργαζόμενους. Επίσης πραγματοποιήθηκε ατομική και δομημένη **προσωπική συνέντευξη** (structured interview) της Τεχνικού Ασφαλείας του συγκεκριμένου κτιρίου της WIND, την 29/11/2017, προκειμένου να επισημανθούν οι επικινδυνότητες του.

Οι ερωτήσεις της συνέντευξης ήταν απλές και μπορούσαν να απαντηθούν από την Τεχνικό Ασφαλείας. Αφορούσαν στον εντοπισμό επικινδυνότητων σε αρχιτεκτονικά στοιχεία, σε εγκαταστάσεις, σε έπιπλα, αντικείμενα και συσκευές του κτιρίου βάση του ερωτηματολογίου του δελτίου αυτοψίας που αφορά στα δημόσια κτίρια (Παράρτημα 3) και έχει συνταχθεί από τον Ο.Α.Σ.Π. το 1998 (Κούρου & Παπαδάκης, 2007, σελ 90-91).

Σκοπός της έρευνας είναι να ανιχνεύσουμε το επίπεδο των γνώσεων και της ετοιμότητας των εργαζομένων στην WIND για περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.

Η παρούσα έρευνα είναι περιγραφική, εμπειρική, και σύμφωνα με τον Φίλια (1993) πρόκειται για έναν τύπο έρευνας που δίνει «... *έμφαση ... στην περιγραφή των ειδικών χαρακτηριστικών δοσμένων περιστάσεων*». Ο συγκεκριμένος τύπος έρευνας επιλέχθηκε με σκοπό να ανιχνευθεί η απλή, φυσική αλληλεπίδραση μεταξύ υποκειμένων και φυσικού περιβάλλοντος.

Αναφορικά με τους εργαζόμενους, η **ερευνητική υπόθεση** που τέθηκε είναι ότι **αναμένεται οι εργαζόμενοι** που αποτελούν και το δυναμικό της -σύμφωνα με τις πολιτικές της WIND και το θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στην εταιρεία- **να διαθέτουν υψηλά επίπεδα ετοιμότητας**. Επίσης, αναμένεται τα **έτη προϋπηρεσίας** των εργαζομένων να διαφοροποιούν την ετοιμότητά τους, διότι υποθέτουμε ότι οι εργαζόμενοι με μεγαλύτερη προϋπηρεσία θα έχουν υψηλότερα ποσοστά ετοιμότητας σε σχέση με αυτούς που έχουν λιγότερα έτη προϋπηρεσίας στην WIND. Όμοια υποθέτουμε ότι και τα **μέλη των ομάδων εκκένωσης** θα έχουν αυξημένα επίπεδα ετοιμότητας λόγω εκπαίδευσης.

7.2. Συλλογή δεδομένων από τη συνέντευξη με την Τεχνικό Ασφαλείας

Η WIND Ελλάς στο πλαίσιο της συνεχούς προσπάθειας για βελτίωση στον τομέα της Υγείας & Ασφάλειας συνεργάζεται με την Εξωτερική Υπηρεσία Συμβούλων Προστασίας και Πρόληψης GEP (ΓΕΝΙΚΗ ΕΞ.Υ.Π.Π. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.) η οποία παρέχει υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και Ιατρού Εργασίας. Από τις επισκέψεις των Τεχνικών Ασφάλειας, οι οποίες υλοποιούνται αδιάλειπτα με βάση συγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα επισκέψεων, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές βελτιώσεις με στόχο, όχι μόνο τη συμμόρφωσή της WIND με την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά και τη γενικότερη προαγωγή της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων της (WIND, 2014).

Στις **29/11/2017** πραγματοποιήθηκε **συνάντηση με την Τεχνικό Ασφαλείας**, η οποία είναι υπεύθυνη για το κτίριο της Λ. Αθηνών, σε μια από τις προγραμματισμένες επισκέψεις της για την επιθεώρηση της εγκατάστασης.

Η Τεχνικός Ασφαλείας απάντησε πρόθυμα στις ερωτήσεις του ερευνητή, του επίλυσε πολλές απορίες και στο τέλος διέθεσε επιπλέον χρόνο για την **συμπλήρωση 2σέλιδου «Ερωτηματολόγιου»** (Παράρτημα 3).

Το ερωτηματολόγιο είχε ως σκοπό να εντοπιστούν τυχόν επικινδυνότητες του κτιρίου προκειμένου αυτές να αρθούν και να αποφευχθούν πιθανοί τραυματισμοί που μπορεί να προκύψουν από βλάβες στα μη δομικά στοιχεία ή τον εξοπλισμό του κατά τη διάρκεια ενός σεισμού. Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελεί επιλεγμένο απόσπασμα του δελτίου αυτοψίας που αφορά στα δημόσια κτίρια και το οποίο έχει συντάξει ο Ο.Α.Σ.Π. το 1998 (Κούρου & Παπαδάκης, 2007).

➤ Στην ερώτηση για το αν η Τεχνικός Ασφαλείας **έχει παραβρεθεί σε άσκηση εκκένωσης στην Λ. Αθηνών και αν έχει γίνει αποτίμηση με τυχόν προβλήματα ή αδυναμίες**, απάντησε ότι είναι υπεύθυνη στην εγκατάσταση για λιγότερο από δύο χρόνια και το διάστημα αυτό δεν έχει πραγματοποιηθεί άσκηση ώστε να είναι παρούσα ως «Παρατηρητής» και «Αξιολογητής».

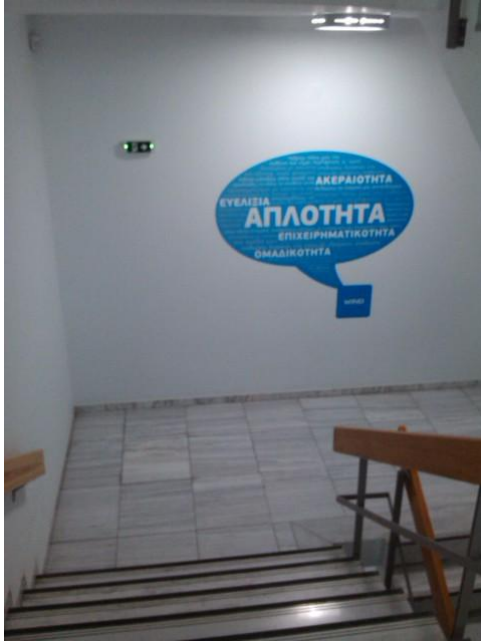
➤ Στην ερώτηση **αν γνωρίζει πότε θα πραγματοποιηθεί άσκηση εκκένωσης στο κτίριο**, ανέφερε ότι είναι πολύ σημαντικό να γίνονται ασκήσεις και ότι αναμένεται να γίνει στο κτίριο της Λ. Αθηνών πολύ σύντομα (αρχές του 2018). Η άσκηση βοηθάει όλους τους εργαζόμενους να αποκτήσουν νοοτροπία πρόληψης και ετοιμότητας αφού θα εφαρμόσουν στην πράξη τις ενέργειες που περιγράφει το «Εγχειρίδιο Εκτάκτων Καταστάσεων της Λ. Αθηνών».

➤ Στην ερώτηση **αν γνωρίζει για την υλοποίηση επιπλέον εκπαιδεύσεων, πέρα των ασκήσεων εκκένωσης**, απάντησε ότι είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν δια ζώσης σεμινάρια σε όλους τους εργαζόμενους της WIND διότι είναι πάρα πολλοί και συνήθως επιλέγονται για αυτό το σκοπό τα μέλη των ομάδων εκκένωσης τα οποία εκπαιδεύονται κυρίως σε σεμινάρια «Πυρασφάλειας – Πυροπροστασίας» & «Α' Βοήθειες».

➤ Στην ερώτηση **αν έχει παρατηρήσει στην εγκατάσταση τρωτά σημεία που χρήζουν βελτίωσης** απάντησε ότι η Λ. Αθηνών πληροί όλες τις προδιαγραφές ασφαλείας (OHSAS18001, πιστοποιητικά ISO, κλπ.), μάλιστα πρόσφατα αναβαθμίστηκε το σύστημα πυρασφάλειας – πυροπροστασίας των κτιριακών υποδομών της Λ. Αθηνών.

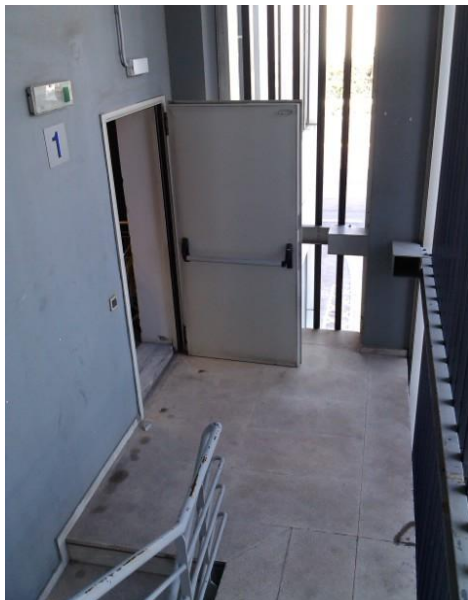
Επιπρόσθετα η Τεχνικός Ασφάλειας επισήμανε ότι το κτίριο διαθέτει τα εξής:

- ✓ Κεντρικό κλιμακοστάσιο στο οποίο υπάρχει φωτισμός ασφαλείας και μεγαφωνική εγκατάσταση (Εικόνα 29).

Εικόνα 29. Κεντρικό κλιμακοστάσιο κτιρίου

- ✓ Δύο εξωτερικά βοηθητικά κλιμακοστάσια που λειτουργούν ως έξοδοι διαφυγής και τα οποία έχουν κάγκελα με κουπαστές και φωτισμό ασφαλείας (Εικόνα 30).

Εικόνα 30. Εξωτερικά βοηθητικά κλιμακοστάσια του κτιρίου (έξοδοι κινδύνου)

- ❖ Πόρτες στις εξόδους που ανοίγουν προς τα έξω με μπάρες πανικού και σχετική σήμανση (Εικόνα 31.α).
- ❖ Κομβίο (μπουτόν) αναγγελίας φωτιάς κοντά σε κάθε έξοδο (Εικόνα 31.β).

α

β

Εικόνα 31. Πόρτες εξόδου κινδύνου (α) – Μπουτόν αναγγελίας φωτιάς (β)

- ❖ Πυροσβεστικό σταθμό, πυροσβεστική φωλιά (Εικόνα 32.α), πολλούς φορητούς πυροσβεστήρες σε κάθε όροφο, αυτόματο σύστημα καταιονισμού ύδατος (Sprinklers) για τους γραφειακούς χώρους και συστήματα αυτόματης κατάσβεσης με κατασβεστικό αέριο INERGEN, CO₂, FM200,... σε ειδικούς χώρους (Εικόνα 32.β).

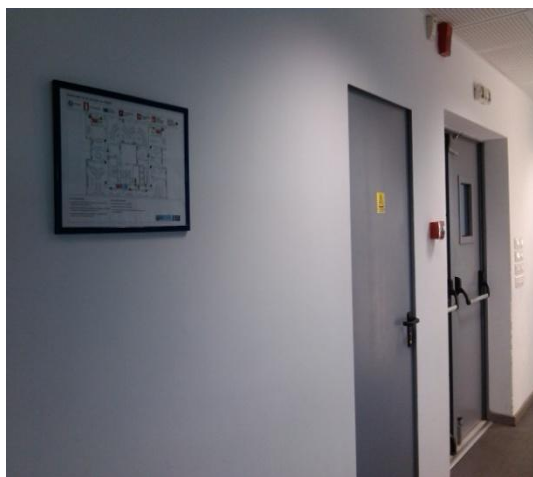
α

β

Εικόνα 32. Πυροσβεστικός σταθμός, πυροσβεστική φωλιά (α) – Συστήματα κατάσβεσης CO₂ (β)

- ❖ Αναρτημένα σχέδια διαφυγής σε εμφανή σημεία των ορόφων, κοντά σε κάθε έξοδο (Εικόνα 33.α).
- ❖ Βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης σε εμφανές σημείο στο κεντρικό κλιμακοστάσιο για χρήση από τα μέλη της ομάδας εκκένωσης (Εικόνα 33.β).

α

β

Εικόνα 33. Σχέδιο διαφυγής/εκκένωσης ορόφου (α) - Βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης (β)

➤ Στις επιθεωρήσεις που πραγματοποιεί σε τακτικά διαστήματα η Τεχνικός Ασφαλείας ανέφερε ότι σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι σε χώρους που διαθέτουν αυτόματο σύστημα κατάσβεσης υπάρχουν αφημένα εύφλεκτα υλικά (π.χ. χαρτοκιβώτια, καλώδια, κ.ά.) τότε η ίδια ενημερώνει άμεσα ώστε αυτά τα υλικά να απομακρυνθούν από τον χώρο το συντομότερο δυνατό. Ιδιαίτερη προσοχή δίνει επίσης στους διαδρόμους και στις εξόδους διαφυγής ώστε να μην υπάρχουν αφημένα αντικείμενα που θα μπορούσαν να σταθούν εμπόδιο σε μια ενδεχόμενη εκκένωση.

➤ Στην ερώτηση **αν θεωρεί ότι υπάρχει «υπερσυγκέντρωση» προσωπικού** στους γραφειακούς χώρους του κτιρίου απάντησε ότι ο αριθμός των εργαζομένων είναι εντός των ορίων (εμβαδό, όγκος, κ.λπ.) που ορίζει η νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία. *«Πρόσφατα (Μάιος 2017) η WIND πιστοποιήθηκε με το διεθνές πρότυπο **OHSAS 18001** το οποίο χαρακτηρίζεται ως το πλέον αυστηρό σύστημα διαχείρισης για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία»*. Επιπλέον η Τεχνικός Ασφαλείας ανέφερε ότι και η ίδια παίρνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα μετρήσεις θορύβου, θερμοκρασίας, φωτισμού, κ.λπ. στους γραφειακούς χώρους του κτιρίου και είναι όλες εντός ορίων.

7.3. Συλλογή δεδομένων μέσω Ερωτηματολογίου - Δείγμα

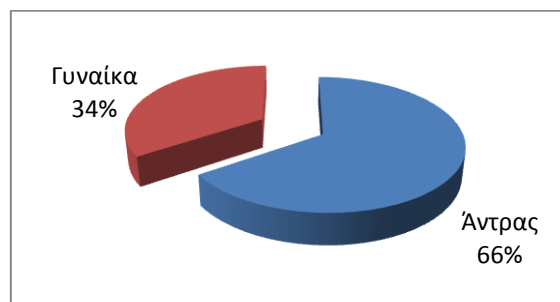
Η συγκεκριμένη **έρευνα** διεξήχθη σε εργαζόμενους της WIND στο κτίριο της Λ. Αθηνών κατά το έτος 2017 και η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα των μηνών Σεπτέμβριου και Οκτώβριου.

Στο κτίριο εργάζονται περισσότεροι από 550 εργαζόμενοι από τους οποίους οι 308 συμμετείχαν στην έρευνα συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο. Το δείγμα αντιπροσωπεύει ποσοστό κοντά στο 55%, δηλαδή πάνω από τους μισούς εργαζόμενους στο κτίριο. Το ποσοστό του δείγματος θεωρείται αρκετά μεγάλο ώστε να συλλεχθούν αξιόπιστα αποτελέσματα και να οδηγηθούμε σε ασφαλή συμπεράσματα.

Η πλειοψηφία των εργαζομένων ήταν πρόθυμη και συμμετείχε στην έρευνα, καθώς το αντικείμενο της φάνηκε εξαιρετικά ενδιαφέρον. Η επιλογή του συγκεκριμένου δείγματος ήταν συνειδητή, για τον λόγο ότι τόσο το συγκεκριμένο κτίριο όσο και οι εργαζόμενοι της συγκεκριμένης εταιρείας τηλεπικοινωνιών είναι πιο οικεία στον ερευνητή και αποτελούν για εκείνον αντικείμενο επαγγελματικού και ερευνητικού ενδιαφέροντος.

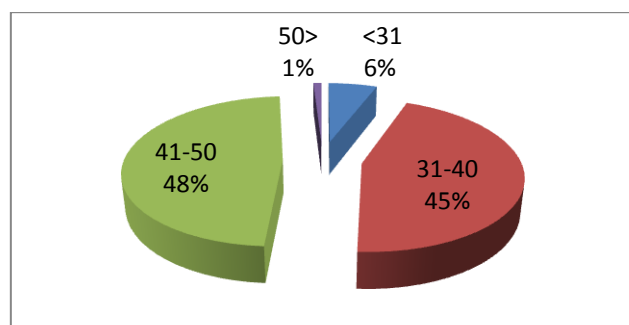
Εξετάζοντας τα δημογραφικά χαρακτηριστικά (ερωτήσεις 1 έως 5) του δείγματος μας παρατίθενται τα εξής στοιχεία:

Ερώτηση 1: Ως προς το **Φύλο** οι άντρες (66%) υπερτερούν έναντι των γυναικών (34%) και είναι λογικό διότι στην Λ. Αθηνών είναι συγκεντρωμένες οι τεχνικές διευθύνσεις όπου κατά παράδοση η πλειοψηφία των εργαζομένων σε αυτές είναι άντρες.

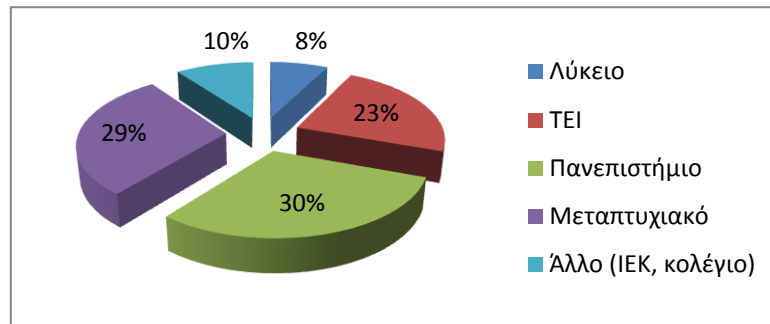
Διάγραμμα 1. Ερώτηση 1: Φύλο

Ερώτηση 2: Ως προς την **Ηλικία** όπως φαίνεται και από τα στατιστικά το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων είναι ηλικίες 41-50 (48%) και 31-40 (45%).

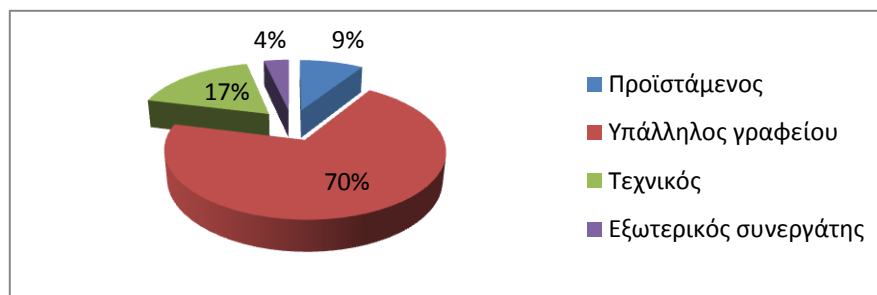
Διάγραμμα 2. Ερώτηση 2: Ηλικία

Ερώτηση 3: Ως προς την **Εκπαίδευση** οι πλειοψηφία των εργαζομένων είναι Ανώτατης & Ανώτερης εκπαίδευσης και ένα μεγάλο ποσοστό (29%) έχει και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

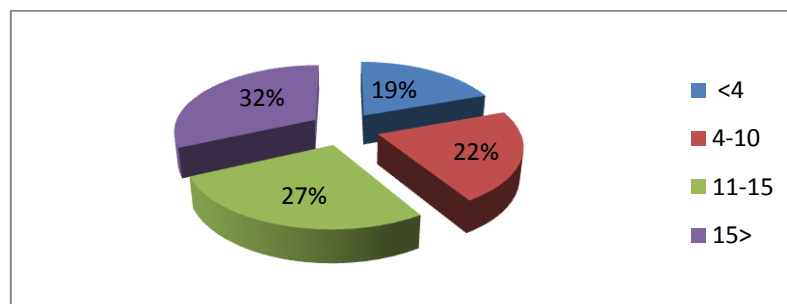
Διάγραμμα 3. Ερώτηση 3: Εκπαίδευση

Ερώτηση 4: Ως προς την **Εργασιακή ταυτότητα** οι περισσότεροι εργαζόμενοι χαρακτηρίζονται ως υπάλληλοι γραφείου ενώ ένα ποσοστό κοντά στο 10% είναι Προϊστάμενοι. Επίσης οι **εξωτερικοί συνεργάτες** (11 άτομα ή ποσοστό 4%) είναι τεχνικοί που εργάζονται καθημερινά στο κτίριο και ασχολούνται με τη συντήρηση της κτιριακής υποδομής.

Διάγραμμα 4. Ερώτηση 4: Εργασιακή ταυτότητα

Ερώτηση 5: Ως προς τα **Έτη εργασία στην WIND** ένα μεγάλο ποσοστό (32%) εργάζονται στην WIND για πάνω από 15 έτη, και περίπου οι μισοί (49%) εργάζονται για 4-15 έτη. Οι νεότεροι στην εταιρία εργαζόμενοι (<4 έτη) φαίνεται να αποτελούν το 19% του συνόλου. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν ότι η WIND στηρίζεται κατά κύριο λόγο στο έμπειρο δυναμικό της αλλά παρόλο την κρίση των τελευταίων ετών προσλαμβάνει και νέους εργαζόμενους.

Διάγραμμα 5. Ερώτηση 5: Έτη εργασία στην WIND

Μέσα – Διαδικασία Συλλογής Δεδομένων

Για τη διεξαγωγή της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ένα αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο, το οποίο δημιουργήθηκε για τις ανάγκες της συγκεκριμένης έρευνας. Το ερωτηματολόγιο των εργαζομένων της WIND αποτελείται από 10 «κλειστές ερωτήσεις κλασσικού τύπου» (Javeau, 1996), (ερωτήσεις 1, 2,4,5,11,12,13,14,15,16) από επτά «ερωτήσεις ημι-ανοιχτές ή ημί-κλειστές-Cafeteria» (Javeau, 1996), (ερωτήσεις 3,6,7,7.1,10,19,20) και από πέντε ερωτήσεις βαθμολογικής κλίμακας (ερωτήσεις 8,9,17,18, 19.1),(Javeau, 1996) από τις οποίες οι τρεις (8,9,18) είναι κλειστές ερωτήσεις βαθμολογικής κλίμακας και οι δυο (17, 19.1) είναι «ημί-κλειστές ερωτήσεις βαθμολογικής κλίμακας».

➤ Στο **1^ο μέρος**, οι ερωτήσεις (1 έως 5) αφορούν το κοινωνικό προφίλ των ερωτηθέντων (Βάμβουκας, 1998) και πιο συγκεκριμένα το φύλο, την ηλικία, το επίπεδο σπουδών, την εργασιακή ταυτότητα και την προϋπηρεσία στην WIND.

➤ Στο **2^ο μέρος**, οι ερωτήσεις (6 έως 10) διαμορφώθηκαν για να δώσουν πληροφορίες για τις εμπειρίες και γνώσεις τους σχετικά με τις φυσικές καταστροφές.

➤ Στο **3^ο μέρος**, οι ερωτήσεις (11 έως 20) διερευνούν τις γνώσεις και την ετοιμότητα τους, τους τρόπους διαχείρισης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών στον εργασιακό τους χώρο καθώς και τον βαθμό αποτελεσματικότητας των τρόπων αυτών.

Πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό και το θέμα της έρευνας δίνονται περιληπτικά στο υποσέλιδο του ερωτηματολογίου ενώ στην κεφαλίδα αναφέρεται ο τίτλος του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών και ο φορέας που το υλοποιεί. Σαφείς οδηγίες για τη συμπλήρωση του και τη διατήρηση της ανωνυμίας των απαντήσεων, καθώς και ευχαριστίες από τον ερευνητή προς τους συναδέλφους που με προθυμία ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της έρευνας και αποτέλεσαν το δείγμα, δόθηκαν προφορικά εφόσον η διανομή των ερωτηματολογίων στους εργαζόμενους της WIND έγινε από τον ίδιο τον ερευνητή δια ζώσης. Επιπλέον θεωρήσαμε ότι η διανομή του ερωτηματολογίου με αυτό το τρόπο και η αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους (που στην πλειοψηφία τους ήταν άγνωστοι στον ερευνητή) θα είχε ως αποτέλεσμα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ευκρίνεια του ερωτηματολογίου, έγινε η δοκιμαστική εφαρμογή του σε ένα μικρό αριθμό εργαζομένων (3). Σκοπός της δοκιμαστικής εφαρμογής ήταν να διαπιστωθούν τυχόν κενά ή ασάφειες του ερωτηματολογίου και να ελεγχθεί ο ακριβής χρόνος, καθώς και η ευκολία συμπλήρωσής του (Παρασκευόπουλος, 1993). Κρίθηκε σκόπιμο από τον ερευνητή να περιορίζεται το ερωτηματολόγιο σε δύο σελίδες ώστε η πρώτη εντύπωση του ερωτώμενου να είναι θετική και να θεωρηθεί από τον τελευταίο ότι η συμπλήρωσή του είναι μια συνοπτική διαδικασία που δεν θα του στερήσει πολύτιμο χρόνο από το εργασιακό του φόρτο ή από το διάλειμά του, δεδομένου ότι το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε εν ώρα εργασίας.

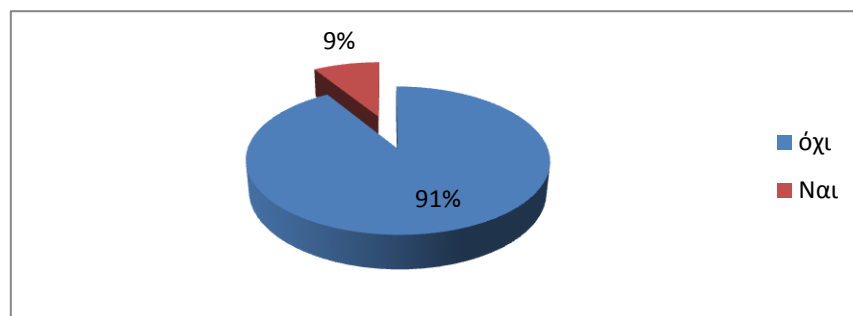
Τα ερωτηματολόγια με την τελική τους μορφή (Παράρτημα 2) δόθηκαν από τον ερευνητή ατομικά σε κάθε εργαζόμενο με ελευθερία χρόνου συμπλήρωσής του για την εξασφάλιση έγκυρων, αβίαστων και ανώνυμων απαντήσεων.

7.4. Αποτελέσματα έρευνας

Αποτελέσματα από ερωτηματολόγιο εργαζομένων

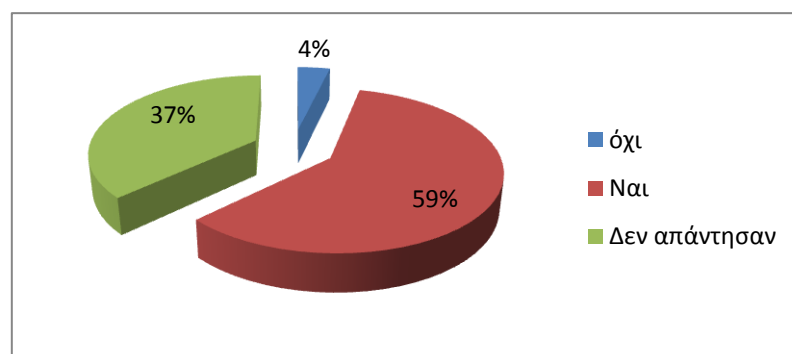
Τα ποσοτικά δεδομένα της έρευνας (ερωτήσεις 6 έως 20) παρουσιάζονται παρακάτω με τη χρήση διαγραμμάτων τα οποία παράλληλα επεξηγούνται και σχολιάζονται από τον ίδιο τον ερευνητή.

Ερώτηση 6: Είστε μέλος ομάδας εκκένωσης κτιρίων και έκτακτων καταστάσεων; Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (9%) των ερωτηθέντων δηλώνει ότι είναι μέλος της ομάδας εκκένωσης και αυτό θα μας βοηθήσει ώστε σε συνδυασμό με επόμενες ερωτήσεις να βγάλουμε κάποια ασφαλή συμπεράσματα για το πόσο αποτελεσματικά μπορεί να αντιμετωπιστεί ένα ενδεχόμενο καταστροφικό συμβάν και πόσο επιτυχημένα να πραγματοποιηθεί, αν απαιτηθεί, η εκκένωση του κτιρίου.

Διάγραμμα 6. Ερώτηση 6: Είστε μέλος ομάδας εκκένωσης κτιρίων και έκτακτων καταστάσεων;

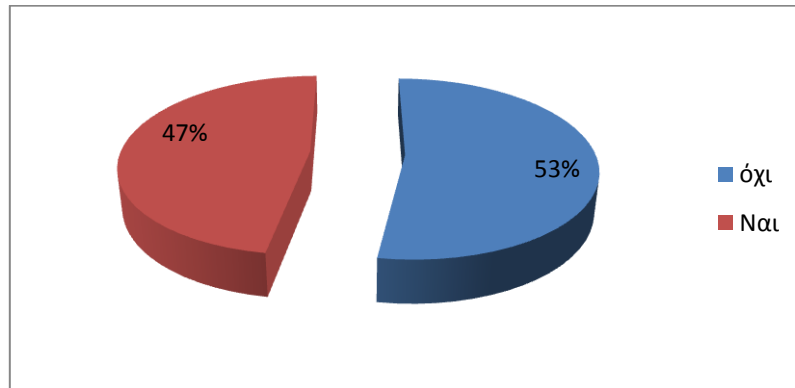
Ερώτηση 6α: Αν ναι, είστε ενήμεροι για τις αρμοδιότητές σας; Η ερώτηση αυτή σε συνέχεια της προηγούμενης δείχνει από τις απαντήσεις ότι ένα πολύ μικρό ποσοστό (4%) δεν γνωρίζει τις αρμοδιότητές του, ενώ ένα μεγαλύτερο ποσοστό (37%) δεν απαντάει στην ερώτηση. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι τα περισσότερα μέλη (59%) της ομάδας εκκένωσης γνωρίζουν πώς πρέπει να αντιδράσουν σε μια ενδεχόμενη καταστροφή. Επίσης όμως δείχνουν ότι καλό θα είναι να γίνει μια υπενθύμιση των αρμοδιοτήτων τους στα μέλη της ομάδας ώστε να μην υπάρχει εάν είναι δυνατό κανένας που να μην γνωρίζει ή να μην θυμάται πώς θα πρέπει να αντιδράσει.

Διάγραμμα 7. Ερώτηση 6α: Αν ναι, είστε ενήμεροι για τις αρμοδιότητές σας;

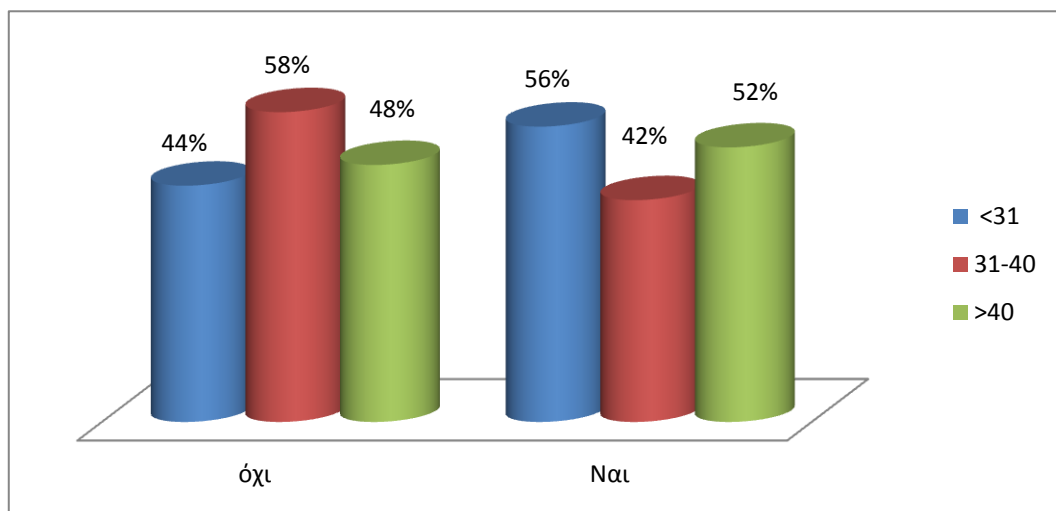
Ερώτηση 7: Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν; Το 53% των συμμετεχόντων στην έρευνα δηλώνει ότι έχει βιώσει κάποιο καταστροφικό συμβάν.

Σε πανελλαδική έρευνα των Κούρου & Ιωακειμίδου (2015) σε εργασιακούς χώρους και σε παρόμοια ερώτηση «Έχετε βιώσει σεισμό εν ώρα εργασίας;» το 87% απάντησε “Ναι”. Η μεγάλη διαφορά στα ποσοστά μεταξύ των δύο ερευνών μάλλον οφείλεται στην λέξη «καταστροφικό». Οι εργαζόμενοι της WIND προφανώς δεν αναφέρθηκαν σε οποιοδήποτε σεισμικό συμβάν που μπορεί να έχουν βιώσει αλλά σε συμβάν που είχε και καταστροφικά επακόλουθα όπως είναι ο σεισμός της Πάρνηθας στις 7 Σεπτεμβρίου 1999.

Διάγραμμα 8. Ερώτηση 7: Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν;

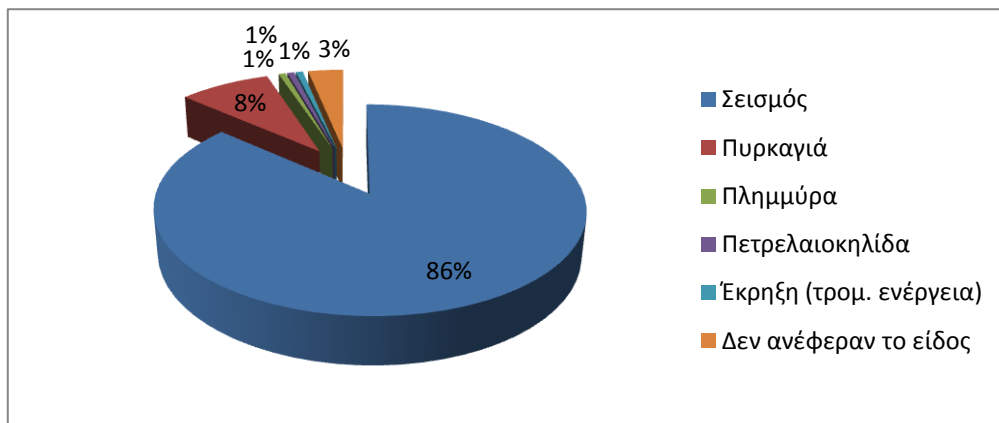
Σε συνάρτηση με την **ηλικία** φαίνεται ότι οι νεώτεροι εργαζόμενοι (<31) έχουν βιώσει καταστροφικό συμβάν σε μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τους μεγαλύτερους ηλικιακά. Σε επόμενη διευκρινιστική ερώτηση βλέπουμε ότι οι περισσότεροι (70%) θυμούνται τον σεισμό του 1999 στην Πάρνηθα, οπότε μια πιθανή εξήγηση είναι ότι ίσως οι μεγαλύτεροι σε ηλικία την εποχή που έγινε ο συγκεκριμένος καταστροφικός σεισμός να μην βρισκόταν στην Αθήνα.

Διάγραμμα 9. Ερώτηση 7: Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν;- Ηλικία

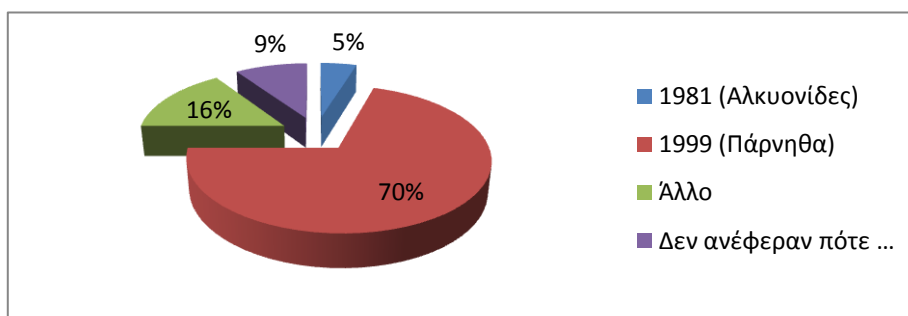
Υπο-ερωτήσεις 7α,β,γ: Αν ναι, τι είδους συμβάν βιώσατε; πότε; που; Όπως φαίνεται από τις διευκρινιστικές ερωτήσεις στην περίπτωση του «ΝΑΙ»:

7α) τι είδους συμβάν βιώσατε; Οι περισσότεροι (86%) αναφέρουν ως καταστροφικό συμβάν κάποιον σεισμό και ακολουθεί με πολύ μικρότερο ποσοστό (8%) η πυρκαγιά.

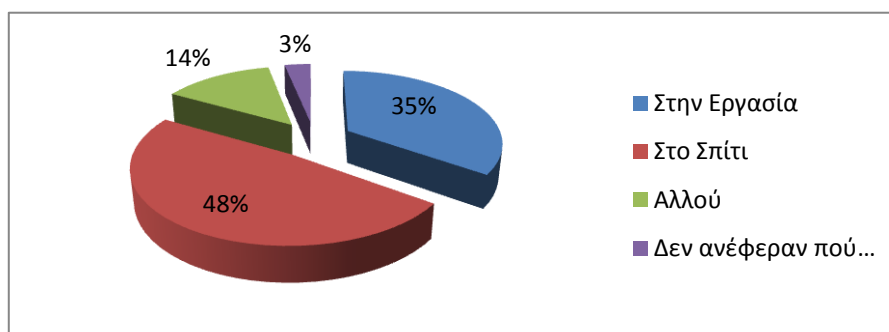
Διάγραμμα 10. Ερώτηση 7α. Αν ναι, τι είδους συμβάν βιώσατε;

7β) Αν ναι, πότε; Το μεγαλύτερο ποσοστό (70%) θυμάται τον σεισμό της Πάρνηθας το 1999 και ακολουθεί με μεγάλη διαφορά ο σεισμός στις Αλκυονίδες το 1986 (5%). Επίσης ένα μεγάλο σχετικά ποσοστό (16%) ανέφεραν κάτι άλλο ή δεν έδωσαν απάντηση (9%) στην ερώτηση «πότε;».

Διάγραμμα 11. Ερώτηση 7β. Αν ναι, πότε;

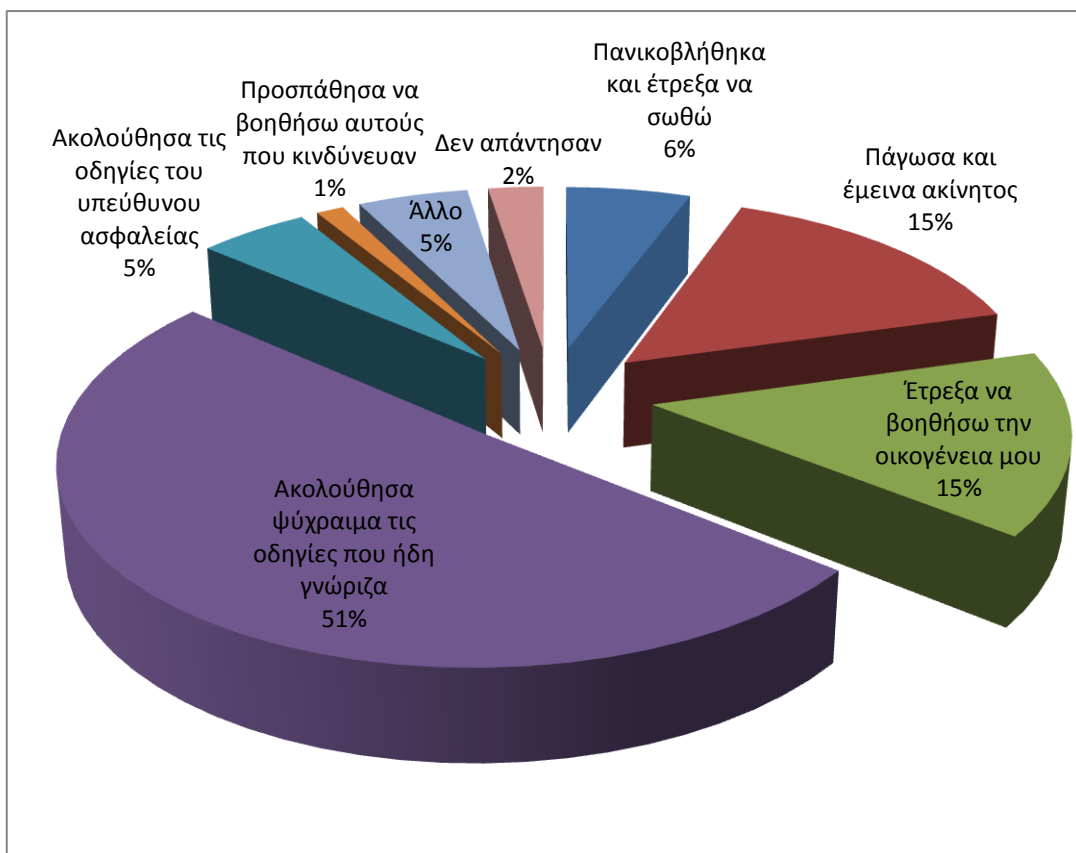
7γ) Αν ναι, που; Στην ερώτηση που το βιώσατε; περίπου οι μισοί (48%) απαντούν στο σπίτι και ακολουθεί η εργασία με ποσοστό 35%. Ο Σεισμός της Πάρνηθας (τον οποίο έχουν αναφέρει η περισσότεροι) συνέβη ημέρα Τρίτη και ώρα λίγο πριν τις 3.00μ.μ. οπότε είναι πολύ λογικό όσοι εκείνοι την εποχή ήταν εργαζόμενοι να βρισκόταν στον χώρο εργασίας τους.

Διάγραμμα 12. Ερώτηση 7γ. Αν ναι, που το βιώσατε;

Ερώτηση 7.1: Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος; Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (51%) ακολούθησε ψύχραιμα τις οδηγίες που ήδη γνώριζε, ενώ ένα ποσοστό 21% (15%+6%) πανικοβλήθηκε και σίγουρα δεν αντέδρασε με ψυχραιμία. Η όχι ψύχραιμη αντίδραση είναι αναμενόμενη διότι σύμφωνα και με την Κουμούλα (2013) «Ο σεισμός είναι ένα ξαφνικό, στρεσογόνο γεγονός που αποτελεί τραυματική εμπειρία, επειδή δεν δίνει την δυνατότητα ψυχολογικής προετοιμασίας...».

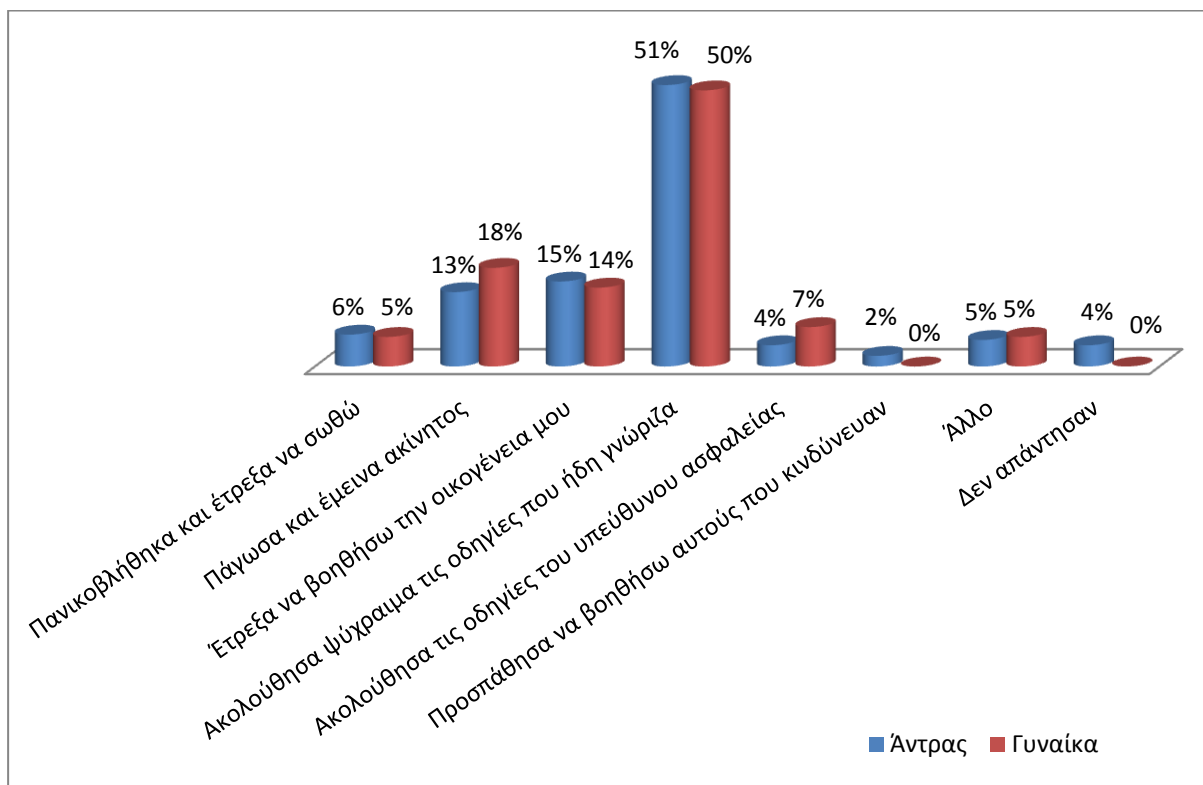
Αξιοπρόσεκτο είναι επίσης το γεγονός ότι ενώ το 35% δήλωσε στην προηγούμενη ερώτηση 7γ ότι βρισκόταν στην εργασία του, στην ερώτηση 7.1 μόνο το 5% αναφέρει ότι ακολούθησε τις οδηγίες του υπευθύνου ασφαλείας. Με το δεδομένο επίσης ότι οι περισσότεροι θυμούνται τον σεισμό της Πάρνηθας (1999) αυτό ίσως δείχνει ότι οι εταιρίες τότε δεν ήταν αρκετά ευαισθητοποιημένες και δεν είχαν τις απαιτούμενες διαδικασίες ή εκπαιδεύσεις προς στους εργαζομένους ώστε μετά από ένα καταστροφικό συμβάν να ακολουθήσουν συντεταγμένα τις οδηγίες των υπευθύνων ασφαλείας και να εκκενώσουν με ασφάλεια το κτίριο.

Διάγραμμα 13. Ερώτηση 7.1: Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος;

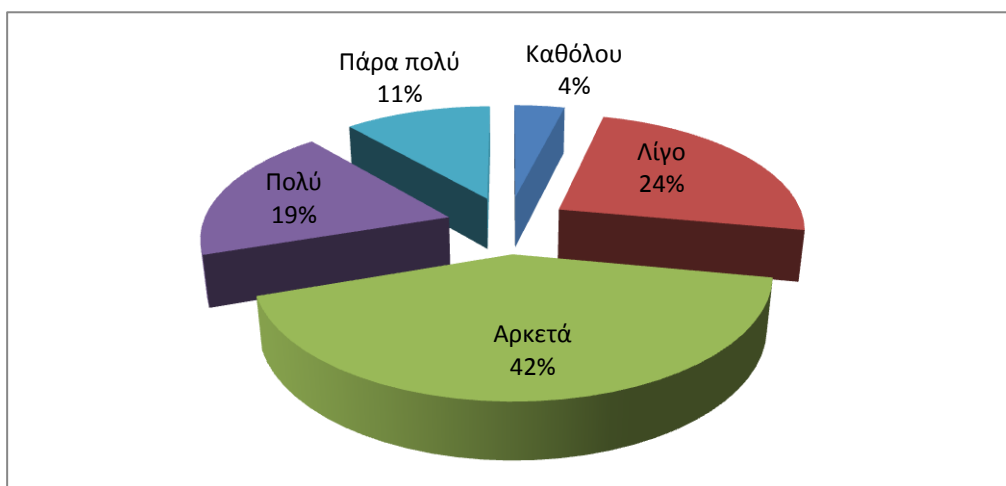
Επιπλέον επιλέγοντας ως μεταβλητή το «Φύλο» στο διάγραμμα 14 φαίνεται ότι άντρες και γυναίκες αντιδρούν περίπου με τον ίδιο τρόπο την ώρα του συμβάντος. Λίγο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό των γυναικών που αναφέρουν ότι δεν αντέδρασαν ψύχραιμα αλλά και που ακολούθησαν τις οδηγίες του υπευθύνου ασφαλείας. Επίσης ενώ όλες οι γυναίκες απάντησαν στην ερώτηση 7.1 ένα μικρό ποσοστό (4%) των αντρών δεν έδωσε καμία απάντηση.

Η ερώτηση αυτή δεν κρίθηκε σκόπιμο να εξεταστεί με άλλη μεταβλητή διότι όπως είδαμε από την υπο-ερώτηση 7β το μεγαλύτερο ποσοστό (70%) αναφέρει ως βιωματικό συμβάν τον σεισμό της Πάρνηθας 1999 (πριν 18 χρόνια) άρα λογικά οι περισσότεροι από αυτούς θα ήταν τότε σε παιδική ή νεαρή ηλικία και ίσως να μην εργαζόταν καν.

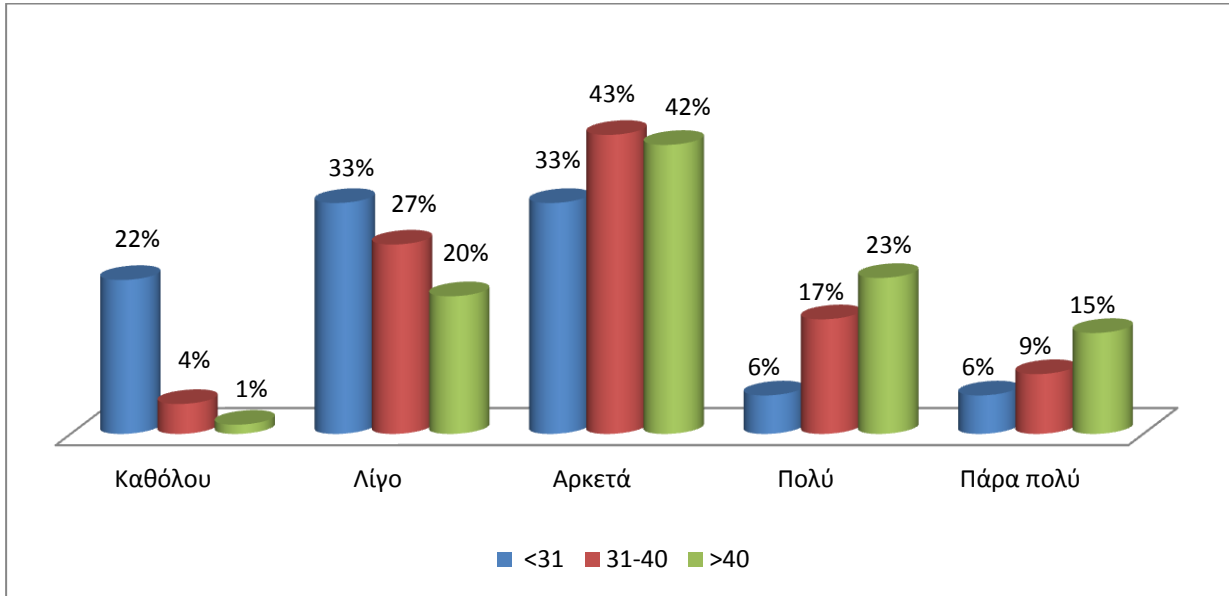
Διάγραμμα 14. Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος; - Φύλο

Ερώτηση 8: Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών στην περιοχή σας; αυτή η ερώτηση δείχνει ότι τους περισσότερους (72%) τους απασχολούν οι φυσικές καταστροφές αρκετά έως και παρά πολύ, ενώ αντιθέτως λίγο ή καθόλου απασχολεί τους υπόλοιπους (28%). Τα ποσοστά αυτά θα διερευνηθούν στην συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη κάποιες επιμέρους παραμέτρους.

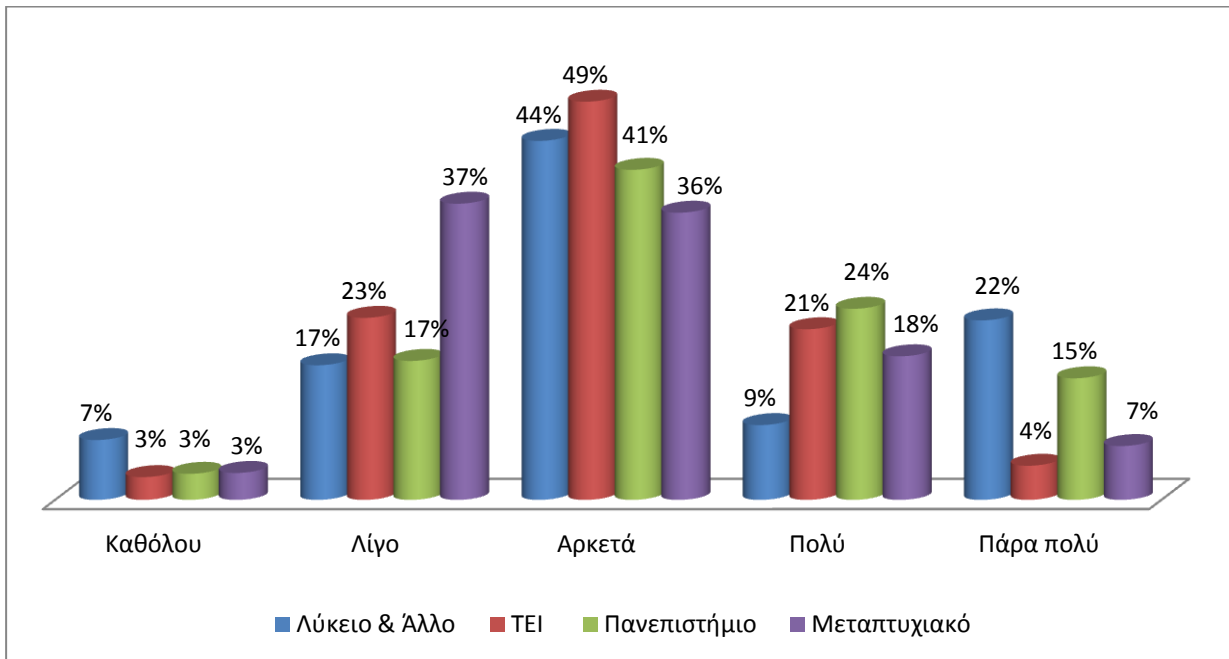
Διάγραμμα 15. Ερώτηση 8: Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών στην περιοχή σας;

Με παράμετρο την **ηλικία** φαίνεται ότι όσο μεγαλύτεροι σε ηλικία είναι οι εργαζόμενοι τόσο περισσότερο τους απασχολούν οι φυσικές καταστροφές και φαίνεται λογικό διότι οι μεγαλύτεροι είναι πιο έμπειροι και συνειδητοποιημένοι για τις πιθανές επιπτώσεις σε σχέση με τους νεώτερους που έχουν την τάση να αψηφούν τον κίνδυνο.

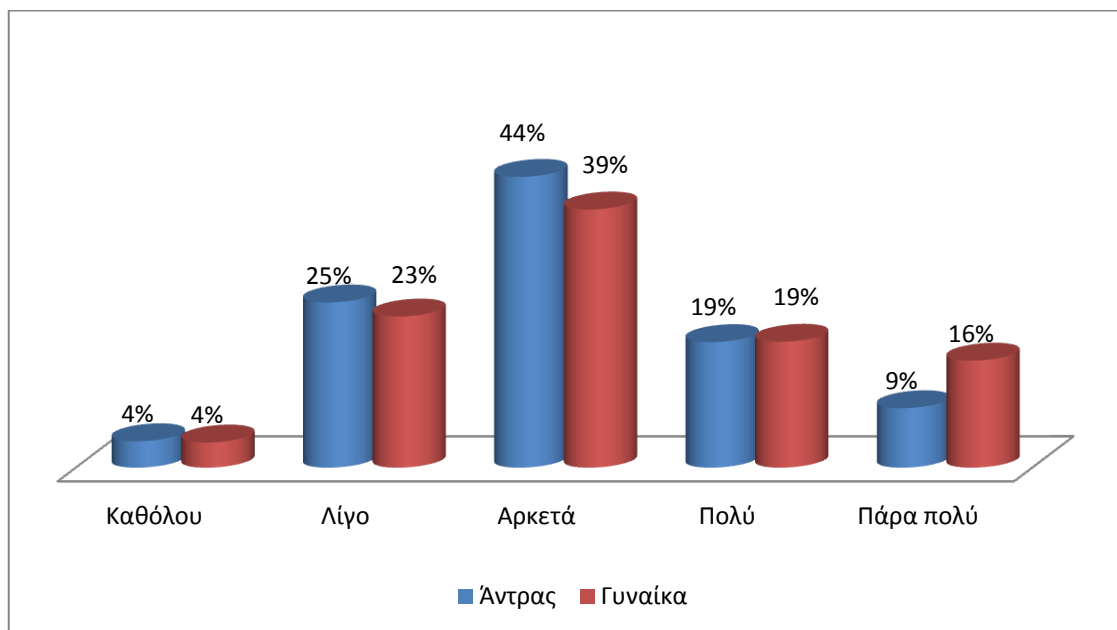

Διάγραμμα 16. Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Ηλικία

Συγκρίνοντας με παράμετρο την **εκπαίδευση** και το **φύλο** βλέπουμε στα διαγράμματα 17 & 18 αντίστοιχα ότι δεν υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις άρα είναι δύο παράγοντες που όπως φαίνεται δεν επηρεάζουν την απάντηση στην συγκεκριμένη ερώτηση.

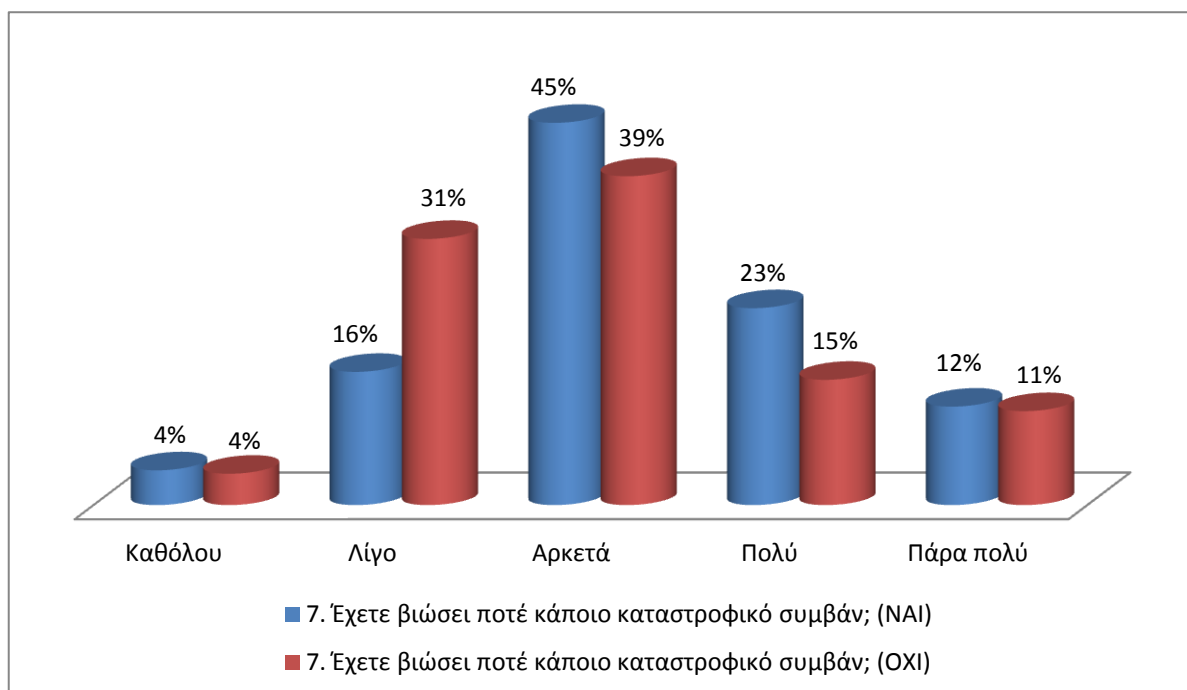

Διάγραμμα 17. Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Εκπαίδευση

Διάγραμμα 18. Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Φύλο

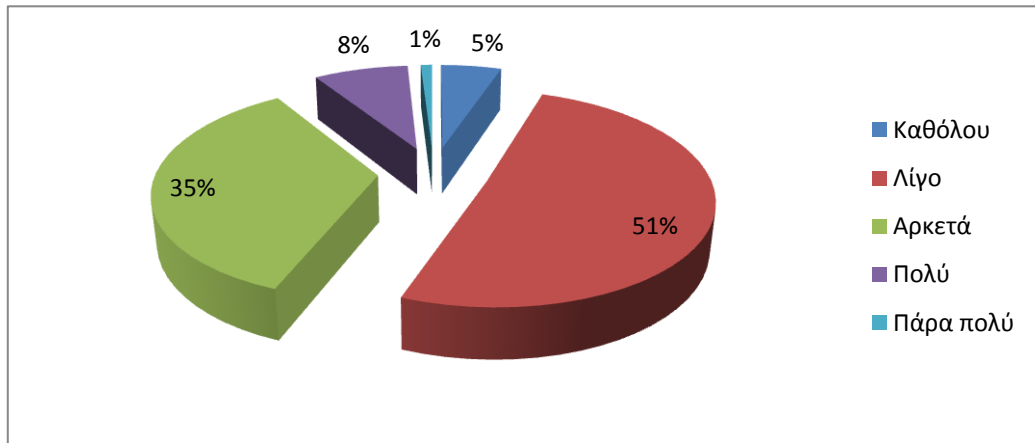
Μία τελευταία παράμετρος που εξετάσαμε είναι σε σχέση με το **αν έχουν βιώσει ή όχι** μια φυσική καταστροφή και όπως είναι αναμενόμενο αποδεικνύεται και στην πράξη ότι απασχολεί περισσότερο (το 80%) αυτούς που έχουν προσωπική εμπειρία (έχουν βιώσει) σε σχέση με αυτούς που δεν έχουν βιώσει, οι οποίοι δηλώνουν ότι τους απασχολεί από αρκετά έως πάρα πολύ σε μικρότερο ποσοστό (65%).

Διάγραμμα 19. Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών; - Έχετε βιώσει;

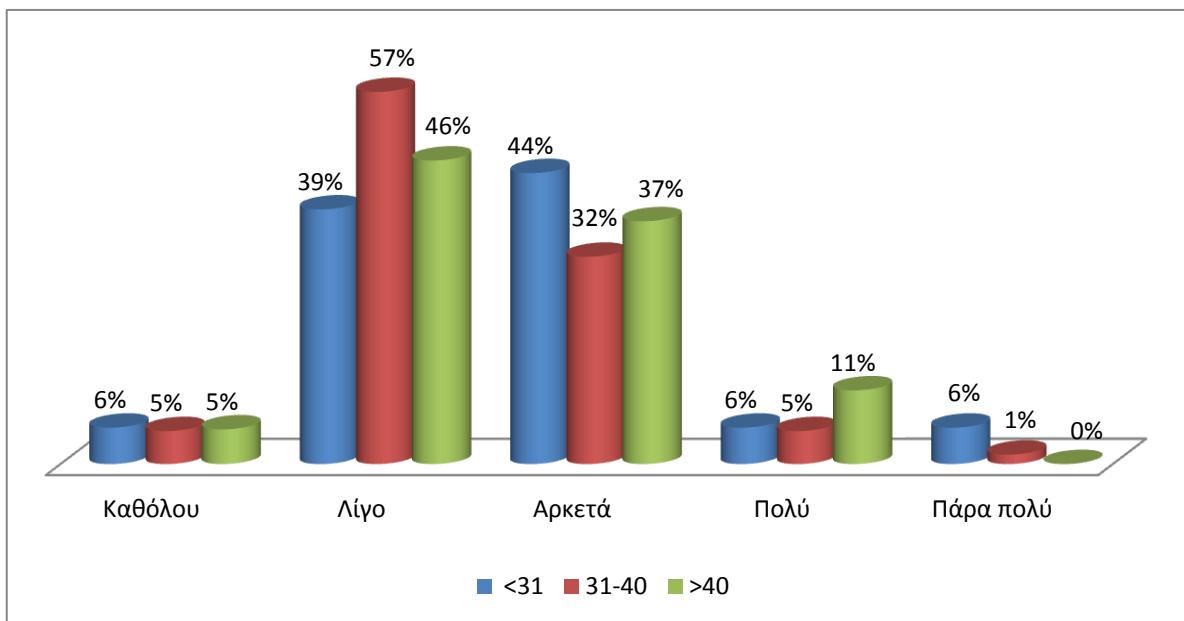
Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; Σε αυτή την ερώτηση οι περισσότεροι δηλαδή το 56% (λίγο 51% - καθόλου 5%) απάντησαν αρνητικά ενώ θετικά το υπόλοιπο 44% (35%+8%+1%).

Σε παρόμοια ερώτηση «*Αισθάνεστε ότι είστε προετοιμασμένοι για την αντιμετώπιση ενός σοβαρού σεισμικού γεγονότος στον εργασιακό σας χώρο;*» σε έρευνα των Κούρου & Ιωακειμίδου (2015) οι εργαζόμενοι σε τράπεζες και ΔΕΚΟ απάντησαν “όχι” σε ποσοστό 59% και “Ναι” σε ποσοστό 40%. Βλέπουμε λοιπόν ότι τα ποσοστά και στις δύο έρευνες είναι κοντά για εργαζόμενους που δουλεύουν σε μεγάλους οργανισμούς.

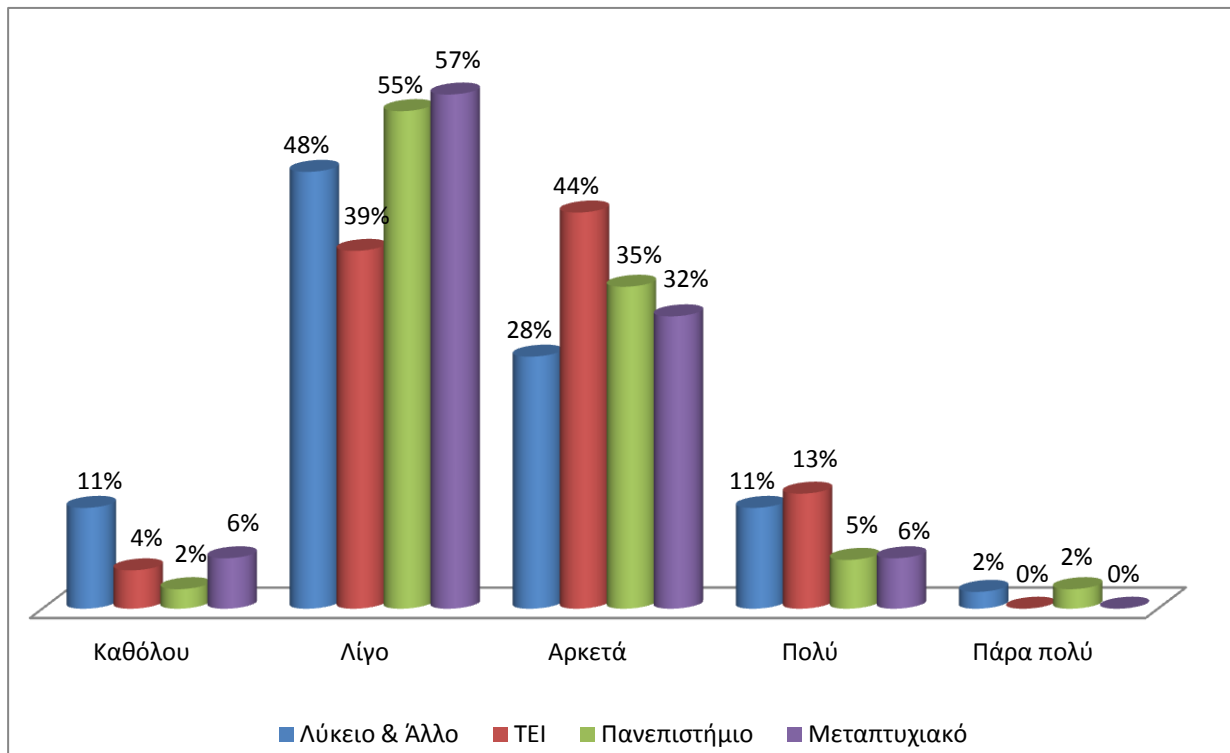
Διάγραμμα 20. Ερώτηση 9: Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή;

Με παράμετρο την **ηλικία** φαίνεται να νιώθουν πιο έτοιμοι οι νεότεροι σε ηλικία (56%), ίσως λόγω του ότι αισθάνονται αρκετά δυνατοί και δεν έχουν τόσο αυξημένη την αίσθηση του κινδύνου, στη συνέχεια ακολουθούν οι “>40” με ποσοστό 48% (37%+11%) οι οποίοι ίσως λόγω της εμπειρίας τους νιώθουν πιο έτοιμοι να αντιμετωπίσουν μια φυσική καταστροφή σε σχέση με τους “31-40” που νιώθουν έτοιμοι σε ποσοστό 38% (32%+5%+1%).

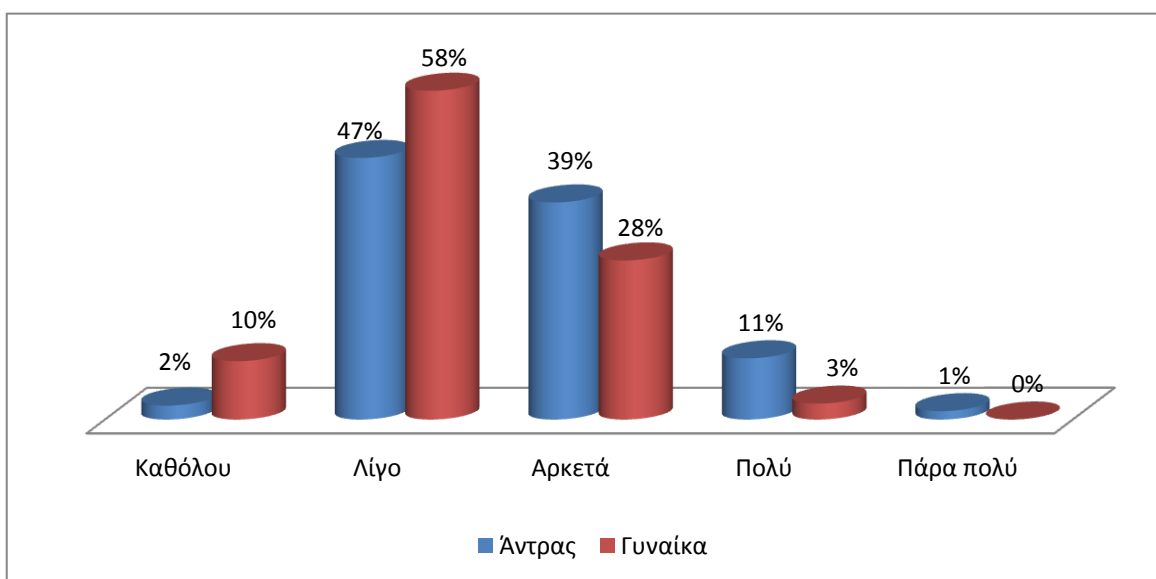

Διάγραμμα 21. Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Ηλικία

Με παράμετρο την **εκπαίδευση** (Διάγραμμα 22) φαίνεται και πάλι ότι δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση, ενώ με παράμετρο το **φύλο** (Διάγραμμα 23) φαίνεται ότι οι άντρες νιώθουν πιο έτοιμοι (51%) να αντιμετωπίσουν μια φυσική καταστροφή σε σύγκριση με τις γυναίκες που νιώθουν λίγο (58%) και καθόλου έτοιμες (10%).

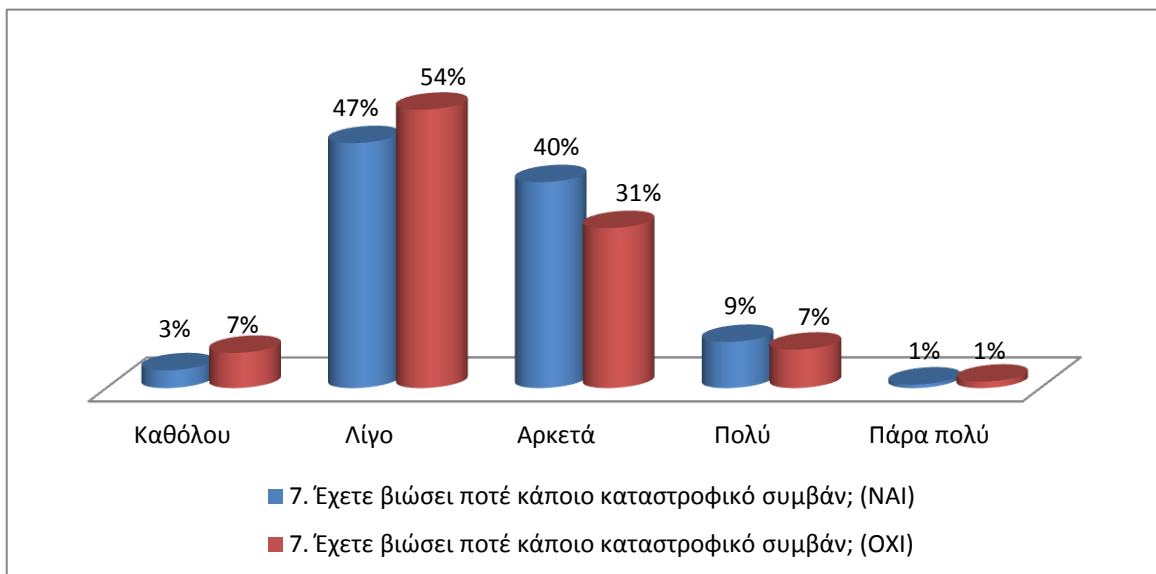

Διάγραμμα 22. Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Εκπαίδευση

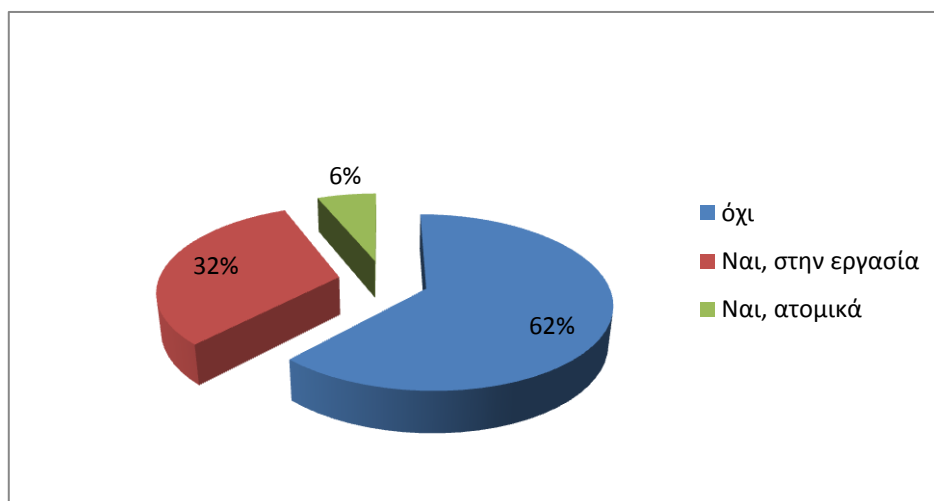
Διάγραμμα 23. Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; - Φύλο

Τέλος αυτοί που **δεν έχουν βιώσει** κάποιο καταστροφικό συμβάν φαίνεται ότι νιώθουν **λιγότερο έτοιμοι** (61%) σε σχέση με αυτούς που έχουν βιώσει (έτοιμοι το 50% από αρκετά έως πάρα πολύ), ίσως γιατί μετά την αρνητική εμπειρία οι τελευταίοι να έχουν λάβει κάποια επιπλέον προληπτικά μέτρα. Όπως αναφέρει και η Μπεργιαννάκη - Δερμιτζάκη (2003) «*οι πληγέντες διαπιστώνουν αρκετά συχνά ότι είναι σε θέση να διαχειριστούν μια κατάσταση κρίσης γεγονός που αυξάνει την αυτοεκτίμησή τους και τους κάνει να αισθάνονται ικανοποίηση*».

Διάγραμμα 24. Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; Έχετε βιώσει;

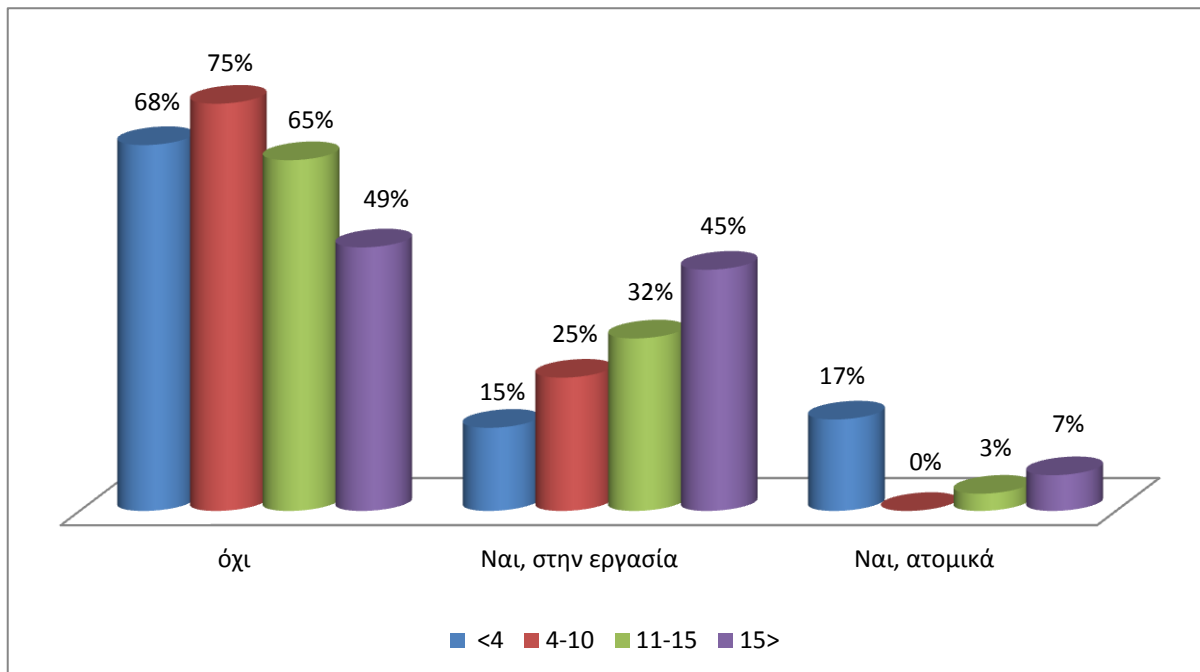
Ερώτηση 10: Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές; Σε αυτή την ερώτηση η πλειοψηφία (62%) απαντάει ότι δεν έχει παρακολουθήσει σχετικό σεμινάριο. Το 32% απαντάει ότι έχει παρακολουθήσει στην εργασία και μόνο το 6% απαντάει ότι έχει παρακολουθήσει ατομικά.

Διάγραμμα 25. Ερώτηση 10: Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές;

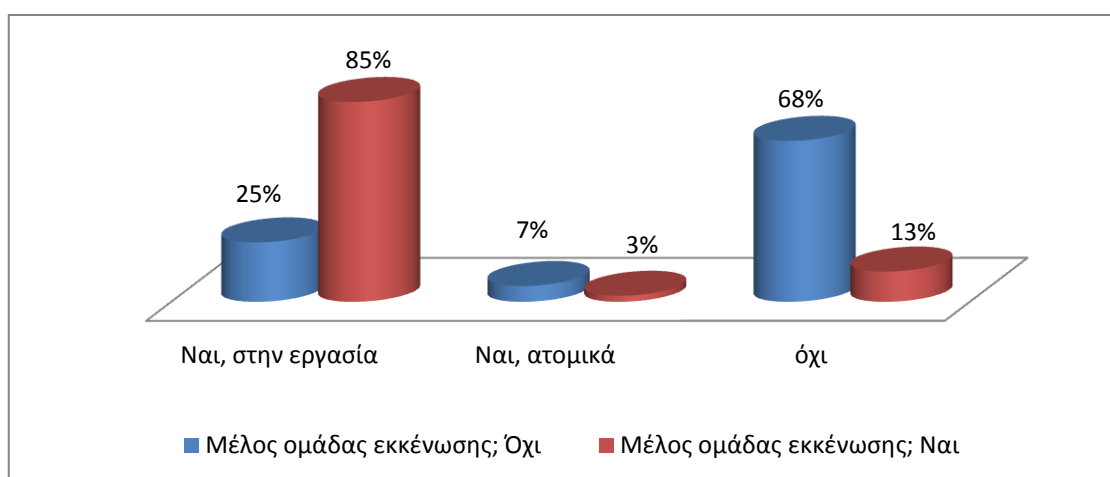
Με παράμετρο τα **έτη προϋπηρεσίας** επιβεβαιώνεται η ερευνητική υπόθεση ότι όσο περισσότερα χρόνια στην WIND τόσο περισσότερα σεμινάρια θα έχουν παρακολουθήσει οι

εργαζόμενοι και επομένως θα διαθέτουν σε μεγαλύτερο βαθμό ετοιμότητα μέσω της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης από τους υπόλοιπους εργαζομένους.

Διάγραμμα 26. Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές; - Έτη Εργασίας στη WIND

Τέλος επιβεβαιώνεται το αναμενόμενο ότι τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** έχουν πολύ υψηλά ποσοστά επιμόρφωσης (85%) εντός της εταιρίας σε σύγκριση με τα όχι μέλη (25%), άρα και υψηλή ετοιμότητα, διότι όπως αναφέρεται και στον «Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας 2013» τα σεμινάρια Πυροπροστασίας και Α' Βοήθειες απευθύνονται περισσότερο στους εργαζόμενους που συμμετέχουν στις ομάδες πυρασφάλειας στις εγκαταστάσεις της WIND σε όλη την Ελλάδα.

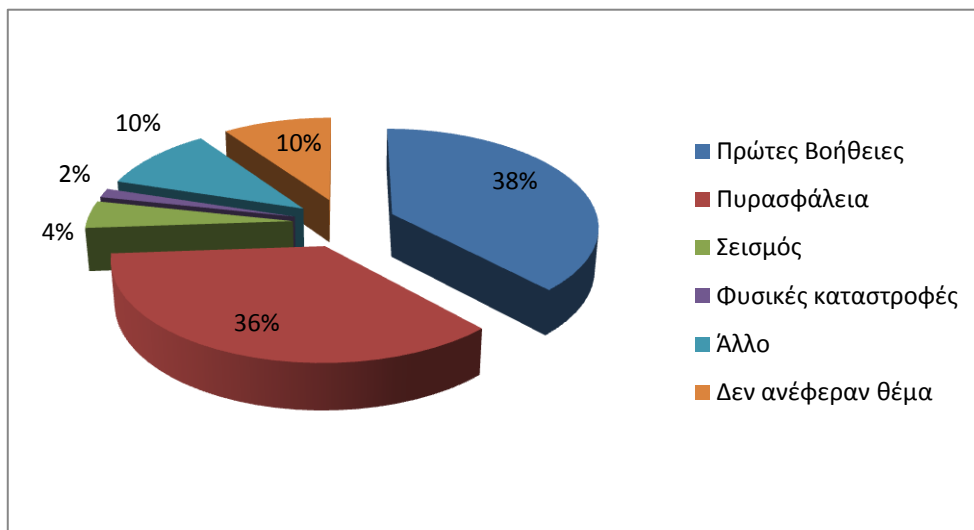

Διάγραμμα 27. Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές; - Μέλος ομάδας Εκκένωσης

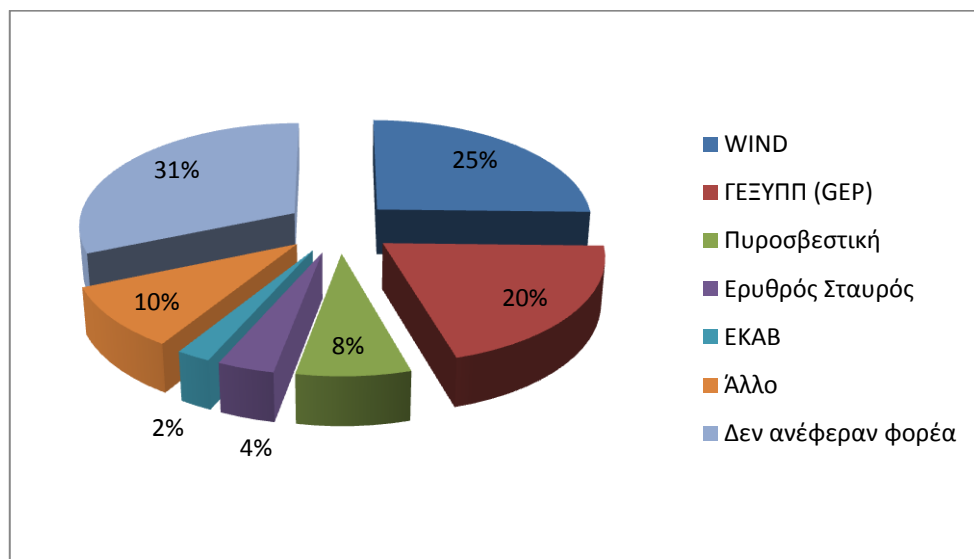
Υπο-Ερωτήσεις 10α, 10β: Θέμα & Φορέας σεμιναρίου; Σε αυτή την ερώτηση (Διάγραμμα 28) φαίνεται ότι τα περισσότερα σεμινάρια αφορούν σε πρώτες βοήθειες (38%) και πυρασφάλεια (36%), ενώ τους σεισμούς αφορά μόνο σε ένα μικρό ποσοστό (4%).

Επίσης στο Διάγραμμα 29 φανερώνεται ότι οι περισσότεροι (31%) δεν αναφέρουν τον φορέα, προφανώς διότι δεν τον θυμούνται, και ένα ποσοστό 25% αναφέρει ως φορέα την WIND διότι το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε μέσα από την εργασία (WIND) και πάλι προφανώς δεν θυμούνται την ονομασία του εκπαιδευτικού φορέα.

Στις απαντήσεις που έχουν κατονομάσει φορείς (Ερώτηση 10β - Διάγραμμα 29) βλέπουμε ότι σε αυτούς συγκαταλέγονται η πυροσβεστική, ο Ερυθρός Σταυρός, το ΕΚΑΒ και σε μεγαλύτερο ποσοστό (20%) η εταιρεία GEP ή ΓΕΠ (Γενική ΕΞΥΠΠ Προστασία Α.Ε.) η οποία συνεργάζεται με την WIND στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών για την υγεία και ασφάλεια της εργασίας.

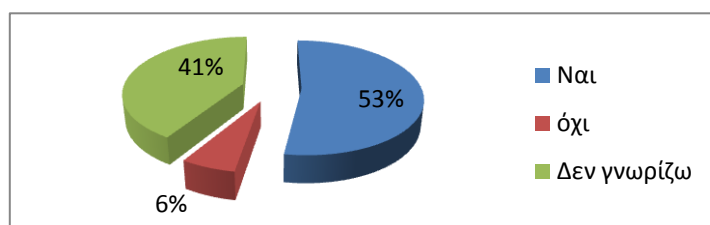
Διάγραμμα 28. Υπο-ερώτηση 10α. Θέμα σεμιναρίου;

Διάγραμμα 29. Υπο-ερώτηση 10β. Φορέας σεμιναρίου;

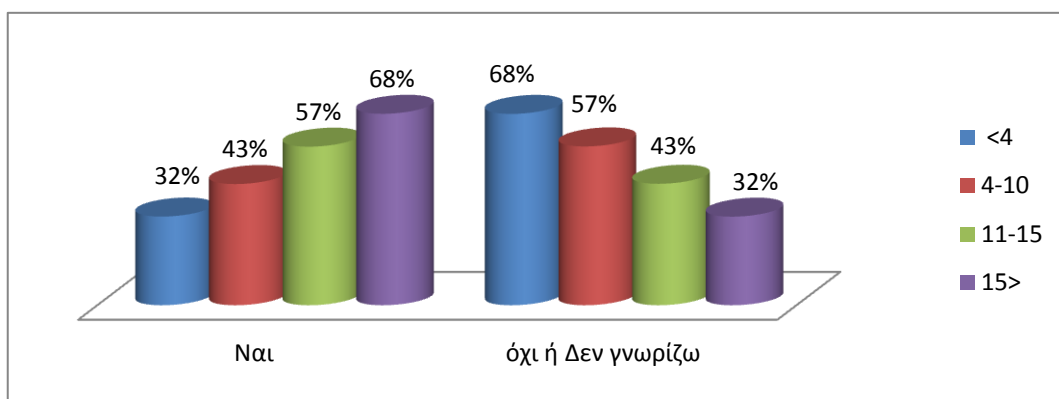
Ερώτηση 11: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο Οδηγιών για Έκτακτες Καταστάσεις (Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης); Το 53% των συμμετεχόντων στην έρευνα γνωρίζει για την ύπαρξη του Εγχειρίδιου Οδηγιών. Οι συγκεκριμένες οδηγίες υπάρχουν, και βρίσκονται αναρτημένες ηλεκτρονικά στο intranet (portal) της WIND όπου έχουν πρόσβαση όλοι οι εργαζόμενοι.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το ίδιο ακριβώς ποσοστό (53%) θετικών απαντήσεων συναντάμε και στην έρευνα των Κούρου & Ιωακειμίδου (2015), σε όμοια ερώτηση, προς εργαζομένους σε Τράπεζες και ΔΕΚΟ.

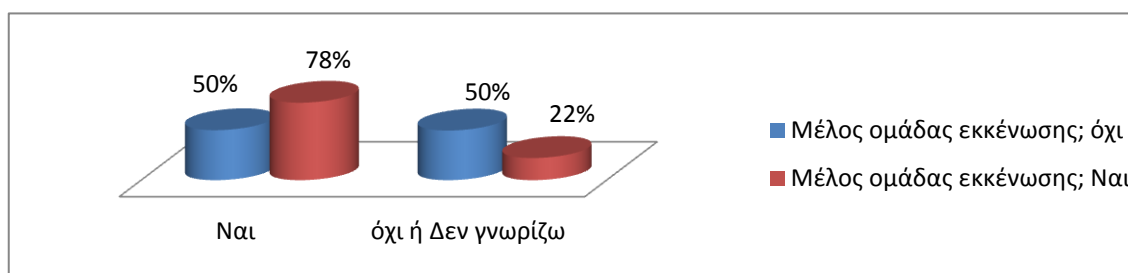
Διάγραμμα 30. Ερώτηση 11: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο οδηγιών για έκτακτες καταστάσεις (Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης);

Εξετάζοντας πιο αναλυτικά την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι όσο αυξάνουν τα χρόνια τόσο περισσότεροι γνωρίζουν την ύπαρξη του συγκεκριμένου Εγχειρίδιου.

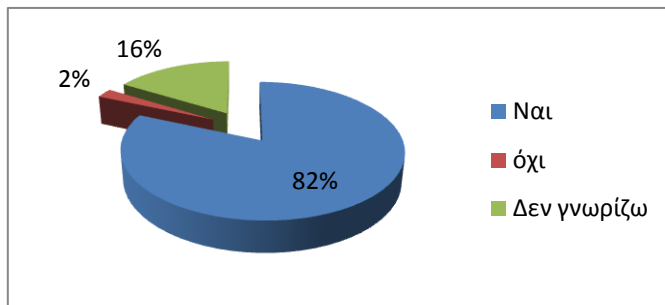
Διάγραμμα 31. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο Οδηγιών για Έκτακτες Καταστάσεις; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη γνωρίζουν σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (78%) την ύπαρξη του Εγχειρίδιου σε σχέση με τους υπολοίπους που είναι μοιρασμένοι στη μέση (50-50).

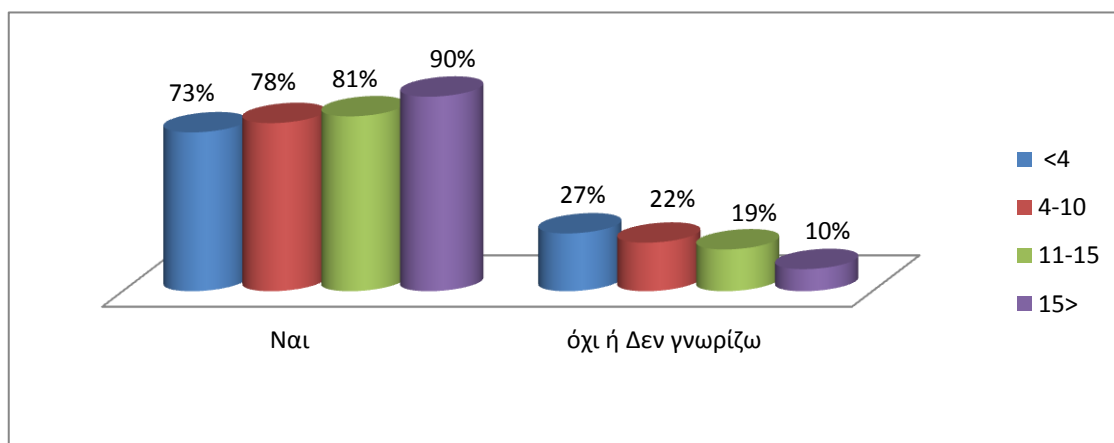
Διάγραμμα 32. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο Εγχειρίδιο Οδηγιών για Έκτακτες Καταστάσεις; - ομάδα εκκένωσης

Ερώτηση 12: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής/Εκκένωσης; Στην ερώτηση αυτή φαίνεται ότι πλειοψηφία (82%) των εργαζομένων έχει προσέξει τα σχέδια διαφυγής που βρίσκονται αναρτημένα σε κάθε όροφο κοντά στις τρεις εξόδους (ένα κεντρικό κλιμακοστάσιο και δύο έξοδοι κινδύνου).

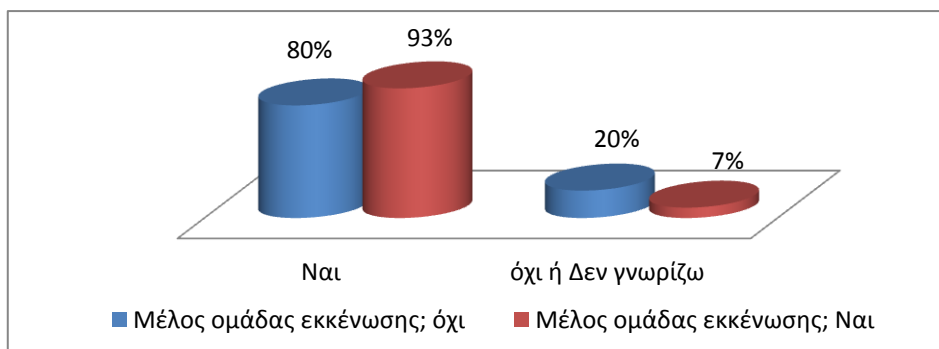
Διάγραμμα 33. Ερώτηση 12: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής;

Εξετάζοντας την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι όσο αυξάνουν τα χρόνια τόσο περισσότεροι γνωρίζουν την ύπαρξη του Σχεδίου.

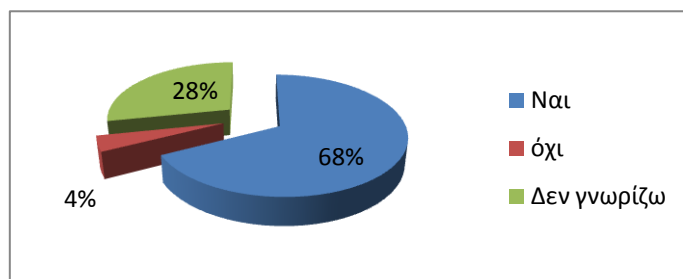
Διάγραμμα 34. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη έχουν γνώση του σχεδίου σε μεγαλύτερο ποσοστό (93%) σε σχέση με τους υπολοίπους που φτάνουν στο 80%.

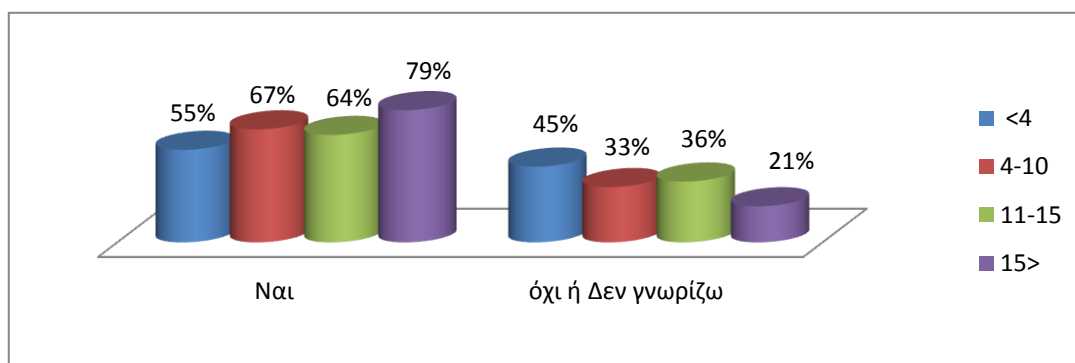
Διάγραμμα 35. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής; - ομάδας εκκένωσης

Ερώτηση 13: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης; Το συγκεκριμένο βαλιτσάκι υπάρχει σε κάθε όροφο, κοντά στο κεντρικό κλιμακοστάσιο, με την σήμανση «Εξοπλισμός Ομάδας Πυρασφάλειας». Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις οι περισσότεροι (68%) από τους εργαζόμενους το έχουν προσέξει και γνωρίζουν τη χρήση του.

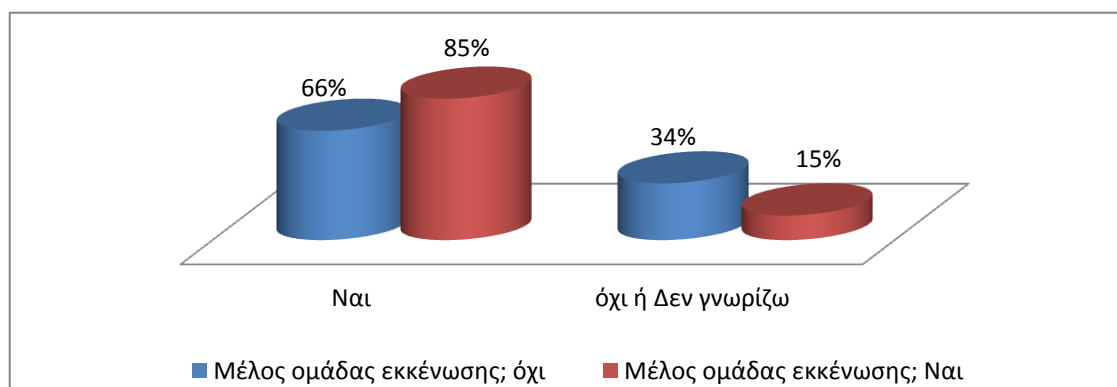
Διάγραμμα 36. Ερώτηση 13: Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης;

Εξετάζοντας την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι όσο αυξάνουν τα χρόνια τόσο περισσότεροι γνωρίζουν για το βαλιτσάκι.

Διάγραμμα 37. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης; - έτη εργασίας στην WIND

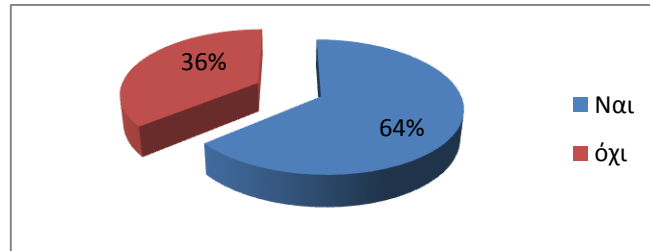
Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη γνωρίζουν σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (85%) για το βαλιτσάκι το οποίο ουσιαστικά προορίζεται για χρήση από αυτούς σε περίπτωση που απαιτηθεί. Τα μη μέλη φαίνεται ότι γνωρίζουν για το βαλιτσάκι σε ποσοστό 66%.

Διάγραμμα 38. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης; - ομάδα εκκένωσης

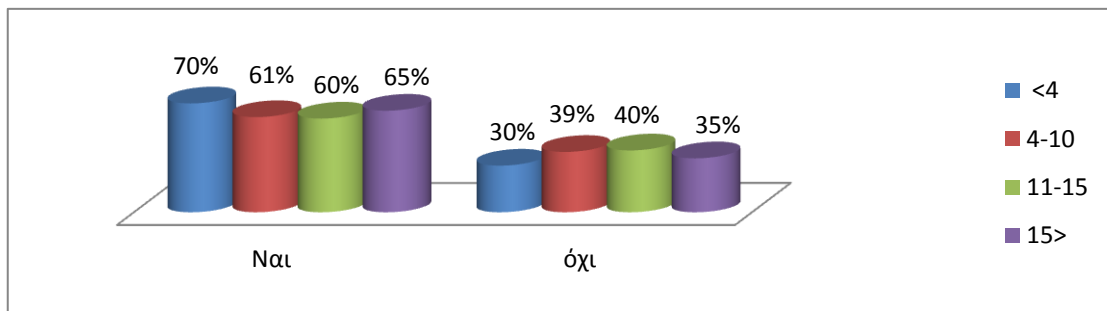
Ερώτηση 14: Γνωρίζετε που βρίσκεται το κομβίο συναγερμού (μπουτόν αναγγελίας φωτιάς) στον χώρο που εργάζεστε; Το συγκεκριμένο μπουτόν είναι το γνωστό κόκκινου χρώματος με τη σήμανση της φωτιάς ή “FIRE” το οποίο εάν πατηθεί, στην περίπτωση που χρειαστεί να ενημερωθούν και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι ώστε να εκκενώσουν το κτίριο, ενεργοποιεί τη σειρήνα.

Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις οι περισσότεροι (64%) από τους εργαζόμενους γνωρίζουν που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς.

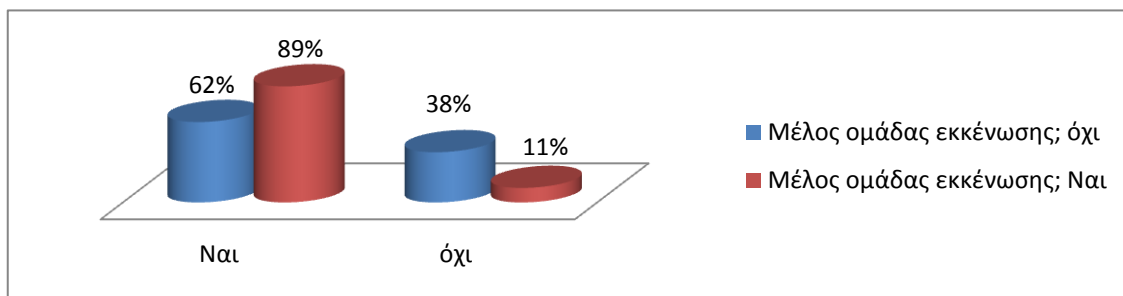
Διάγραμμα 39. Ερώτηση 14: Γνωρίζετε που βρίσκεται το κομβίο συναγερμού (μπουτόν αναγγελίας φωτιάς) στον χώρο που εργάζεστε;

Εξετάζοντας την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι οι εργαζόμενοι με τα λιγότερα έτη γνωρίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό (70%) από τον μέσο όρο (64%) την ύπαρξη του κομβίου, ίσως λόγω του ότι οι νεότεροι εργαζόμενοι είναι και πιο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία.

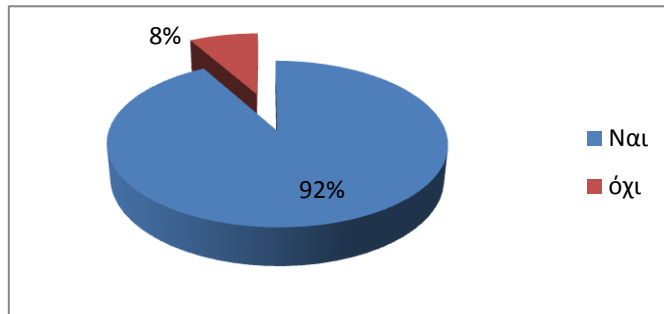
Διάγραμμα 40. Γνωρίζετε που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη γνωρίζουν σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό (89%) που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς σε σχέση με τους υπόλοιπους (62%). Αυτό είναι λογικό διότι το μπουτόν αυτό είναι από τα βασικά εργαλεία ώστε να ενημερώσουν τους υπόλοιπους εργαζόμενους σε περίπτωση που θα πρέπει να γίνει άμεσα εκκένωση του κτιρίου.

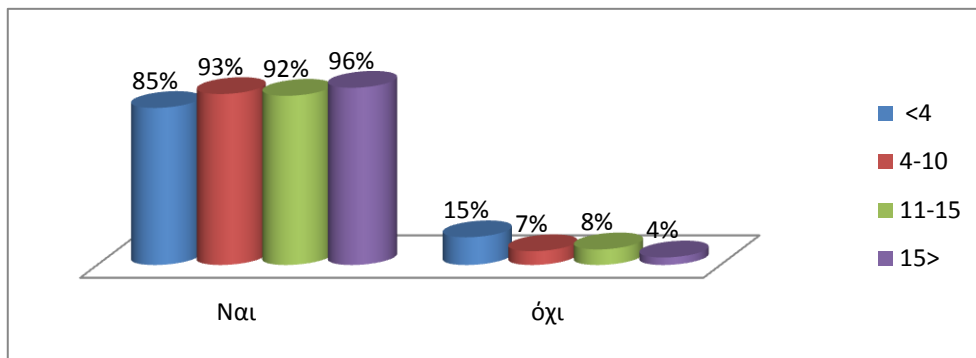
Διάγραμμα 41. Γνωρίζετε που βρίσκεται το μπουτόν αναγγελίας φωτιάς; - ομάδας εκκένωσης

Ερώτηση 15: Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου στον χώρο που εργάζεστε; Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις που πήραμε σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι (92%) γνωρίζουν που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου. Στο κτίριο εκτός από το κεντρικό κλιμακοστάσιο υπάρχουν και δύο ακόμη έξοδοι κινδύνου με τις σχετικές σημάνσεις που οδηγούν σε αυτές οπότε είναι λογικό κάθε εργαζόμενος να τις έχει προσέξει.

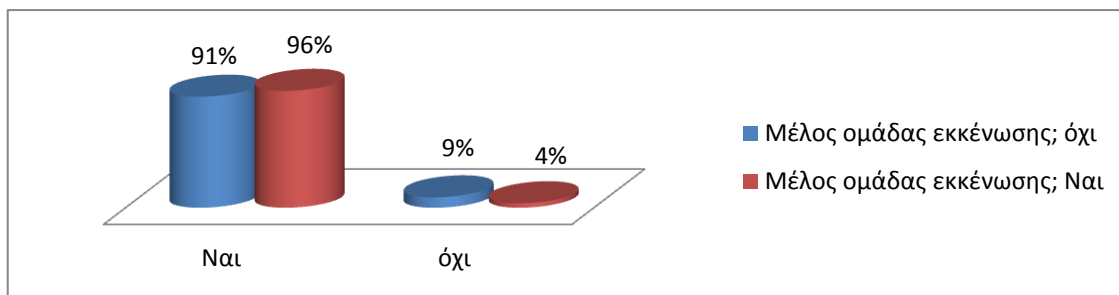
Διάγραμμα 42. Ερώτηση 15: Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου στον χώρο που εργάζεστε;

Εξετάζοντας την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι οι εργαζόμενοι με τα περισσότερα έτη γνωρίζουν σε λίγο μεγαλύτερο ποσοστό (96%) που βρίσκεται η έξοδος κινδύνου.

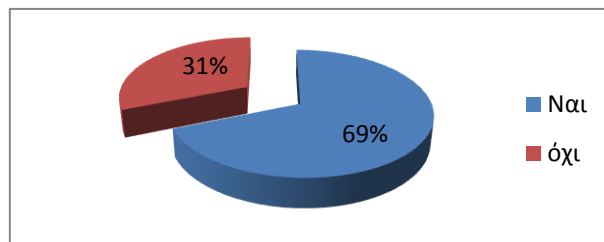
Διάγραμμα 43. Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη γνωρίζουν, όπως είναι και λογικό, σε μεγαλύτερο ποσοστό (96%) σε σχέση με τους υπόλοιπους (91%) που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου στην οποία αν απαιτηθεί θα πρέπει να οδηγήσουν τους εργαζόμενους ώστε να γίνει συντεταγμένα η εκκένωση του χώρου.

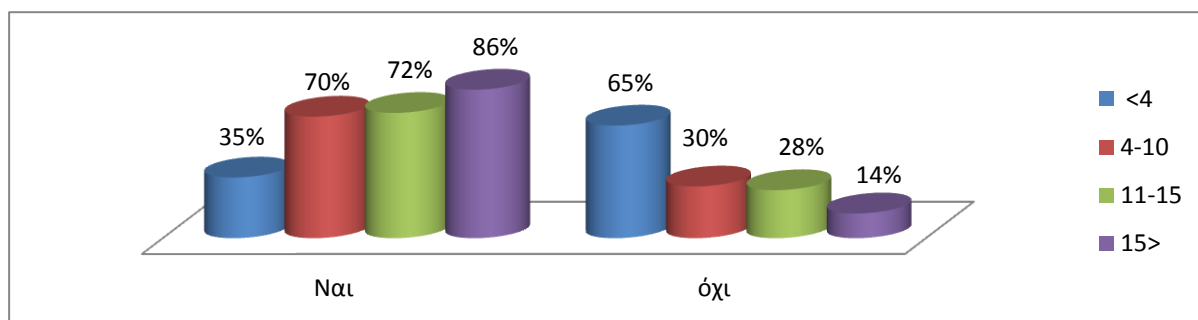
Διάγραμμα 44. Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου; - ομάδα εκκένωσης

Ερώτηση 16: Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής σε περίπτωση εκκένωσης του εργασιακού σας χώρου; Το σημείο συγκέντρωσης αναφέρεται στο σενάριο εκκένωσης εντός του «Εγχειρίδιου Εκτάκτων Καταστάσεων» της Λ. Αθηνών. Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις που πήραμε οι περισσότεροι εργαζόμενοι στο κτίριο (69%) το γνωρίζουν.

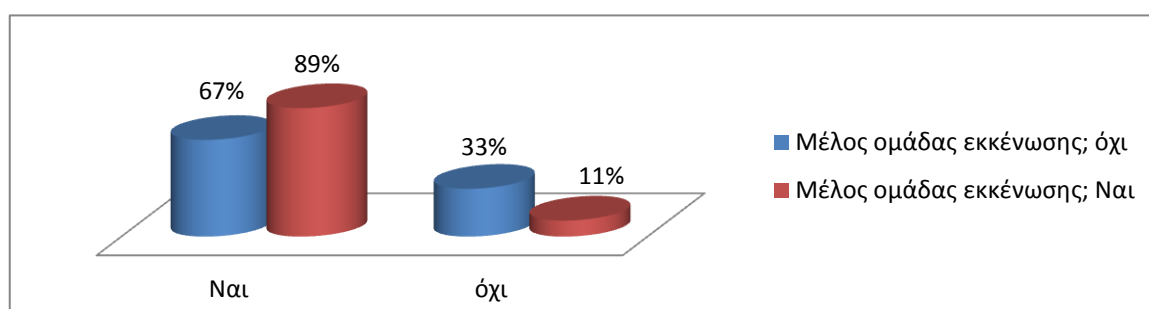
Διάγραμμα 45. Ερώτηση 16: Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής σε περίπτωση εκκένωσης του εργασιακού σας χώρου;

Εξετάζοντας την ερώτηση με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι οι εργαζόμενοι με τα περισσότερα έτη γνωρίζουν σε πολύ μεγάλο ποσοστό (86%) σε αντίθεση με τους νέους εργαζόμενους (<4 έτη) που φαίνεται ότι γνωρίζουν λιγότεροι και από τους μισούς (35%) που βρίσκεται το σημείο συγκέντρωσης. Το χαμηλό αυτό ποσοστό των νέων εργαζομένων αιτιολογείται διότι όπως είδαμε και στην ερώτηση 11 μόνο το 32% δηλώνει ότι γνωρίζει το Εγχειρίδιο για Έκτακτες Καταστάσεις και όπως επίσης θα φανεί και από την ερώτηση 19 οι περισσότεροι από τους νέους εργαζόμενους δεν έχουν συμμετάσχει ακόμη σε κάποια άσκηση εκκένωσης.

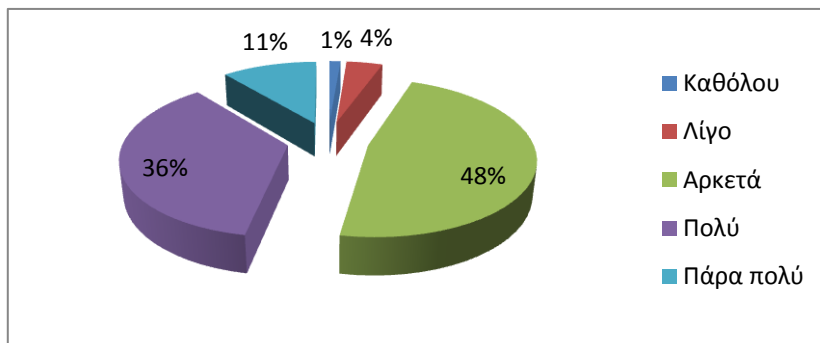
Διάγραμμα 46. Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη γνωρίζουν, σε αρκετά μεγαλύτερο ποσοστό (89%) σε σχέση με τους υπόλοιπους (67%) που βρίσκεται το σημείο συγκέντρωσης στο οποίο αν απαιτηθεί να εκκενωθεί το κτίριο θα πρέπει να οδηγήσουν τους εργαζόμενους ώστε να είναι ασφαλείς.

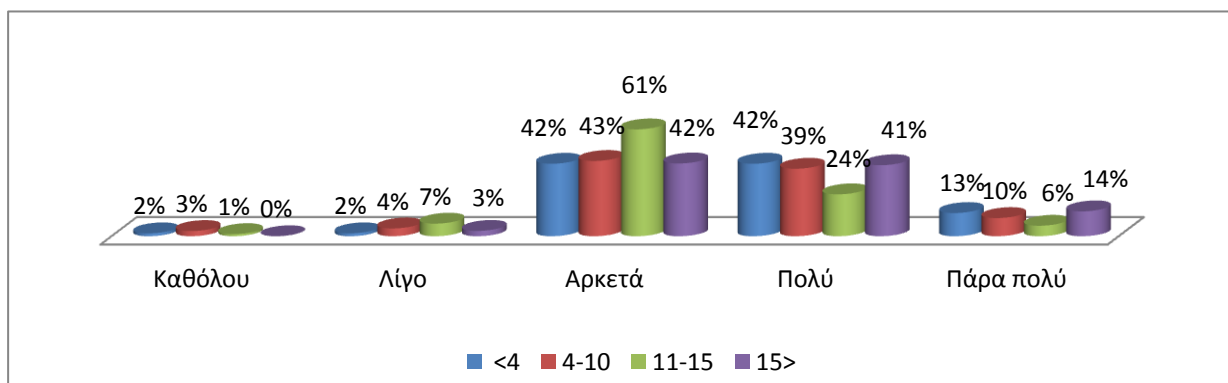
Διάγραμμα 47. Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης / καταφυγής; - ομάδα εκκένωσης

Ερώτηση 17: Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής; Όπως φαίνεται από τις απαντήσεις των εργαζομένων μόνο το 5% θεωρεί τον χώρο που εργάζεται λίγο (4%) ή καθόλου ασφαλή (1%). Σχεδόν οι μισοί (48%) απάντησαν αρκετά και οι υπόλοιποι (47%) απάντησαν πολύ ή παρά πολύ.

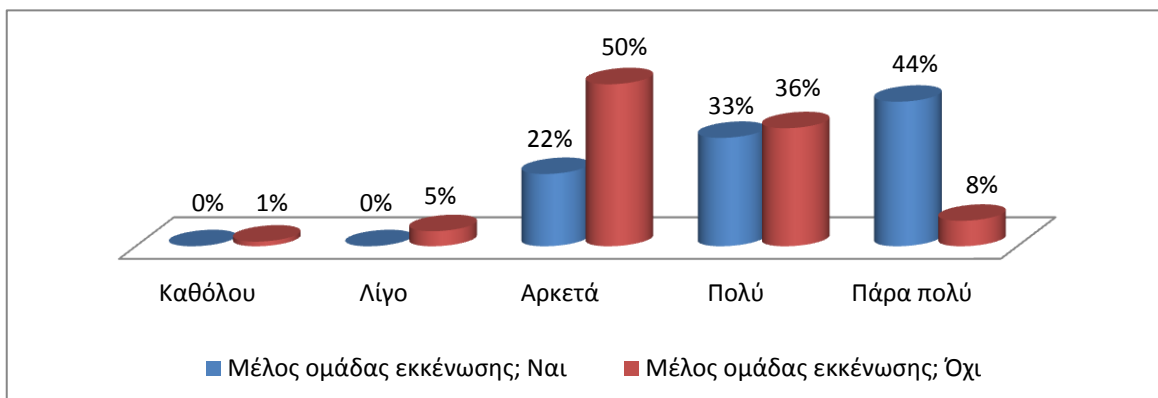
Διάγραμμα 48. Ερώτηση 17: Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής;

Με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι η αίσθηση της ασφάλειας είναι ίδια τόσο στους παλαιούς όσο και στους νέους εργαζόμενους.

Διάγραμμα 49. Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι όσοι είναι μέλη αισθάνονται πιο ασφαλείς (77% πολύ ή παρά πολύ) σε σχέση με τα μη μέλη (44%) και το γενικό σύνολο (47%).

Διάγραμμα 50. Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής; - ομάδα εκκένωσης

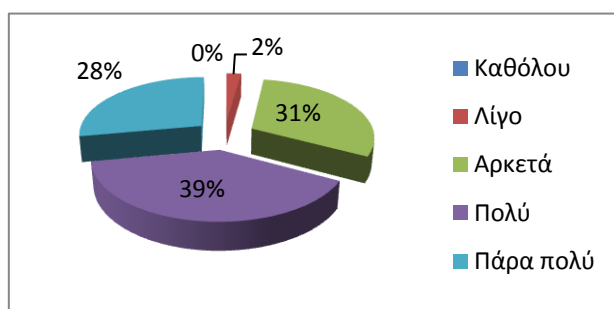
Στην **διευκρινιστική ερώτηση (17α) αν όχι γιατί**; Κάποιες από τις απαντήσεις είναι:

- Πολλά γραφεία, μικροί διάδρομοι.
- Εξαιτίας εμποδίων (π.χ. συρταριές, κούτες πάνω σε ντουλάπες).
- Ακτινοβολία από κεραία.
- Λόγω του σημείου που βρίσκεται το γραφείο (ισόγειο).
- Τζάμια & Ψευδοροφή.
- Υπερσυγκέντρωση προσωπικού.
- Ελλιπής εκπαίδευση.

Στην **διευκρινιστική ερώτηση (17β) αν ναι γιατί**; Κάποιες από τις απαντήσεις είναι:

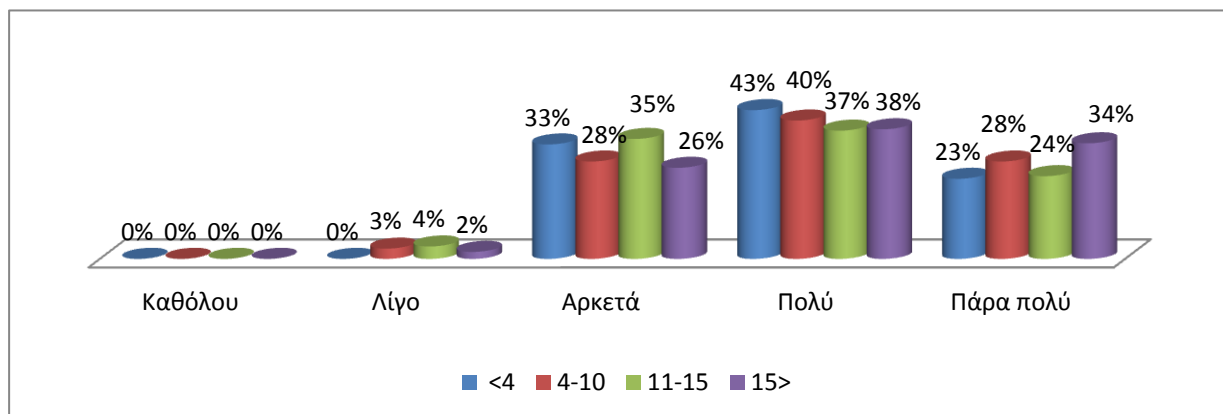
- Νέο κτίριο – Αντισεισμική κατασκευή.
- Ασφαλές κτίριο.
- Συντηρείται σωστά.
- Υπάρχουν διαδικασίες και πιστοποιητικά.
- Διαθέτει εξόδους κινδύνου - εύκολη διαφυγή - ευρύχωρες σκάλες.
- Υπάρχει Σχέδιο εκκένωσης.
- Διαθέτει τα απαραίτητα συστήματα πυρασφάλειας.
- Έχουν γίνει ασκήσεις ετοιμότητας με υπόδειξη των σημείων συγκέντρωσης.
- Υπάρχει το κατάλληλο προσωπικό & εκπαιδευμένα εξουσιοδοτημένα άτομα.
- Εμπιστοσύνη στην εταιρία.
- Τηρούνται τα μέτρα ασφαλείας και γίνονται σχετικά σεμινάρια.
- Ενημερώσεις από την εταιρία.
- Τηρούνται οι κανονισμοί και τα μέτρα ασφαλείας.
- Σωστές εγκαταστάσεις.
- Συνεχείς έλεγχοι ασφαλείας και τήρηση προτύπων.
- Συστήματα ασφαλείας - έξοδοι διαφυγής -εξειδικευμένο προσωπικό.
- Έχουν προβλεφθεί έξοδοι κινδύνου, διάδρομοι διαφυγής & ομάδες εκκένωσης.
- Διότι ισχύουν όλα τα μέτρα ασφαλείας.
- Υπάρχει επαρκής οργάνωση για περίπτωση ανάγκης.
- Μπορούν να τεθούν άμεσα μέτρα προφύλαξης σε περίπτωση ανάγκης.
- Έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων.
- Λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα, γίνεται καθημερινός έλεγχος.
- Η εταιρεία είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε θέματα ασφάλειας & υγείας.
- Η εταιρεία διαθέτει πιστοποίηση OHSAS 18001.

Ερώτηση 18: Θεωρείτε απαραίτητη τη διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας; Στην ερώτηση αυτή σχεδόν όλοι (98%) απαντάνε θετικά (αρκετά το 31%, πολύ το 39%, πάρα πολύ το 28%) κανείς δεν απάντησε «Καθόλου» και το 2% απάντησε «Λίγο».

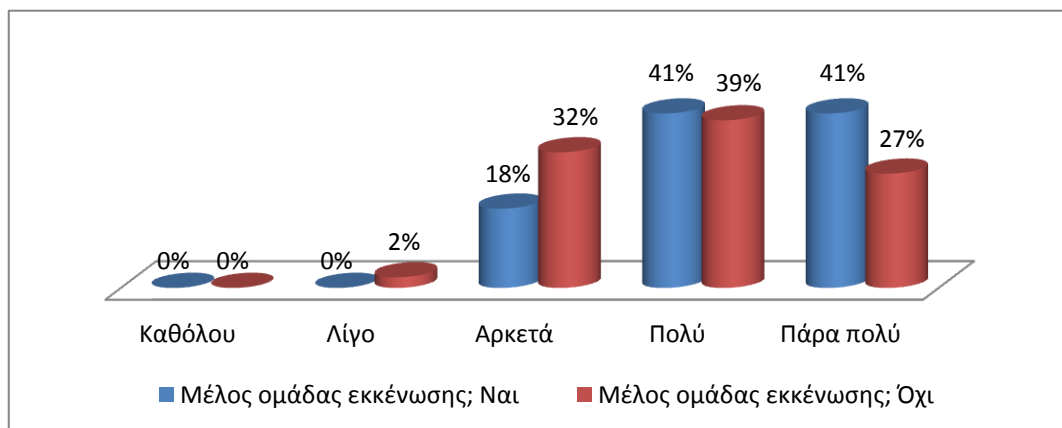
Διάγραμμα 51. Ερώτηση 18: Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας;

Με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** οι διαφορές είναι μάλλον ασήμαντες, μικρό προβάδισμα έχει η κατηγορία ">15" στις απαντήσεις «πολύ» και «πάρα πολύ» διότι συγκεντρώνει ποσοστό 72% και ακολουθεί με 68% η κατηγορία "4-10".

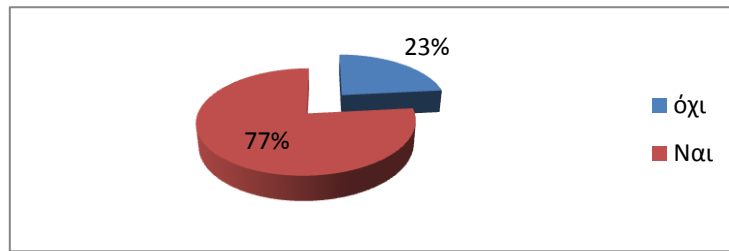
Διάγραμμα 52. Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** καταλήγουμε στο ίδιο συμπέρασμα με το παραπάνω. Τα μέλη της ομάδας εκκένωσης στις απαντήσεις «πολύ» και «πάρα πολύ» συγκεντρώνουν ποσοστό 82% ενώ τα μη μέλη 66% και το γενικό σύνολο (67%).

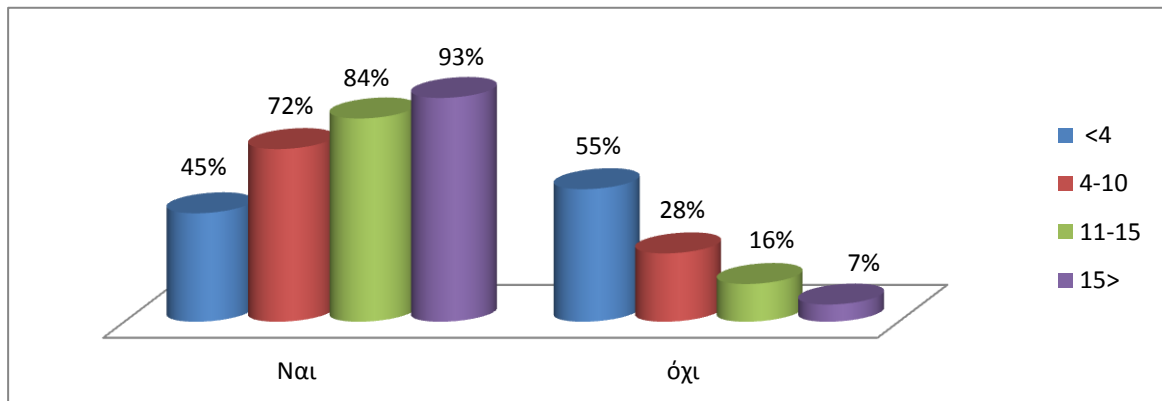
Διάγραμμα 53. Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας; - ομάδα εκκένωσης

Ερώτηση 19: Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας/εκκένωσης κτιρίου; Σε αυτήν την ερώτηση οι περισσότεροι εργαζόμενοι (77%) απαντάνε θετικά.

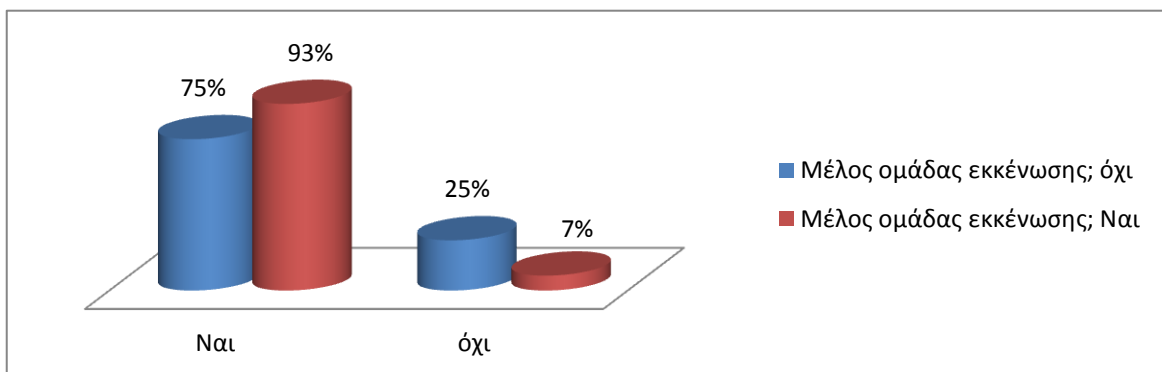
Διάγραμμα 54. Ερώτηση 19: Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας /εκκένωσης κτιρίου;

Με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι όσο αυξάνουν τα χρόνια τόσο αυξάνεται και το ποσοστό συμμετοχής. Σχετικά χαμηλά ποσοστά συμμετοχής (45%) συναντάμε μόνο στους νέους εργαζομένους (<4 έτη). Το χαμηλό ποσοστό στους νέους εργαζομένους είναι λογικό διότι η τελευταία φορά που πραγματοποιήθηκε άσκηση εκκένωσης στο κτίριο της Λ. Αθηνών ήταν τον Δεκέμβριο του 2014 (δηλαδή πριν από περίπου 3 χρόνια).

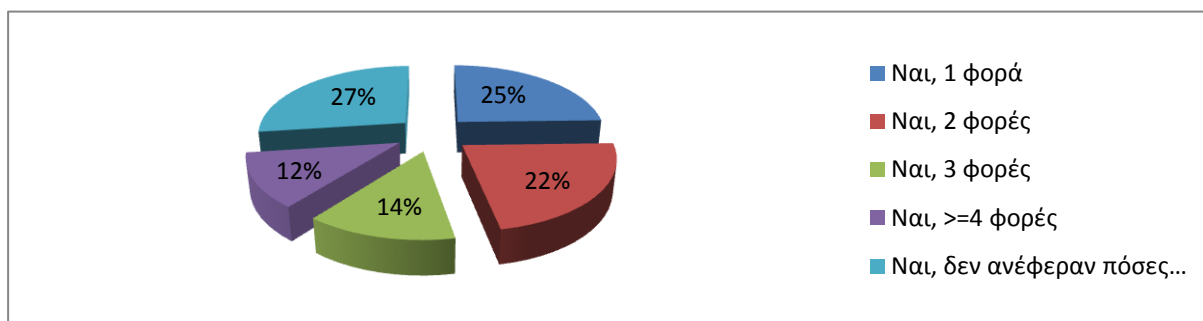
Διάγραμμα 55. Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας/εκκένωσης κτιρίου; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι τα περισσότερα από τα μέλη (93%) έχουν συμμετάσχει σε άσκηση εκκένωσης. Το ποσοστό για τους υπόλοιπους εργαζομένους ανέρχεται στο 75%.

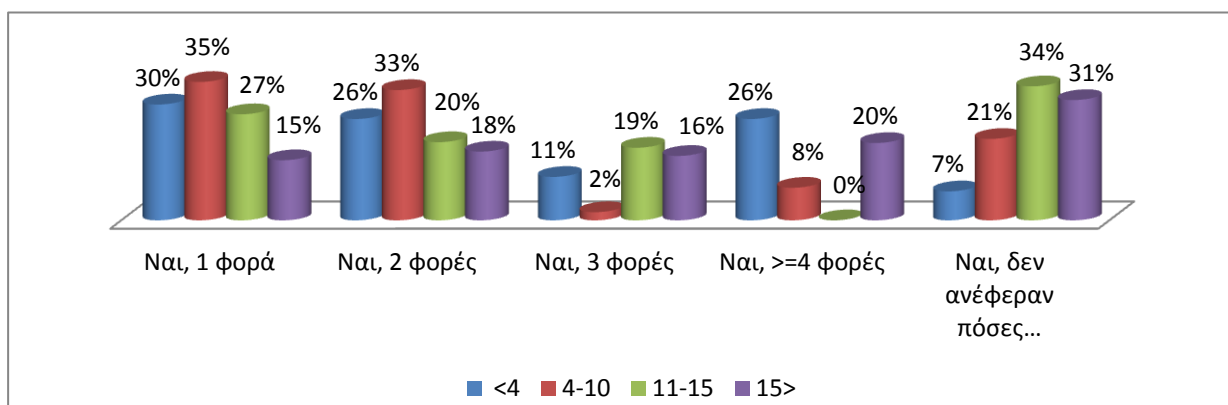
Διάγραμμα 56. Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας /εκκένωσης κτιρίου; - ομάδας εκκένωσης

19α: Στη διευκρινιστική ερώτηση **αν ναι, πόσες φορές;** Το 25% απάντησε 1 φορά και σχεδόν οι μισοί (48%) απάντησαν από 2 φορές και πάνω, το υπόλοιπο ποσοστό (27%) απάντησαν «ναι» χωρίς να αναφέρουν αριθμό συμμετοχής.

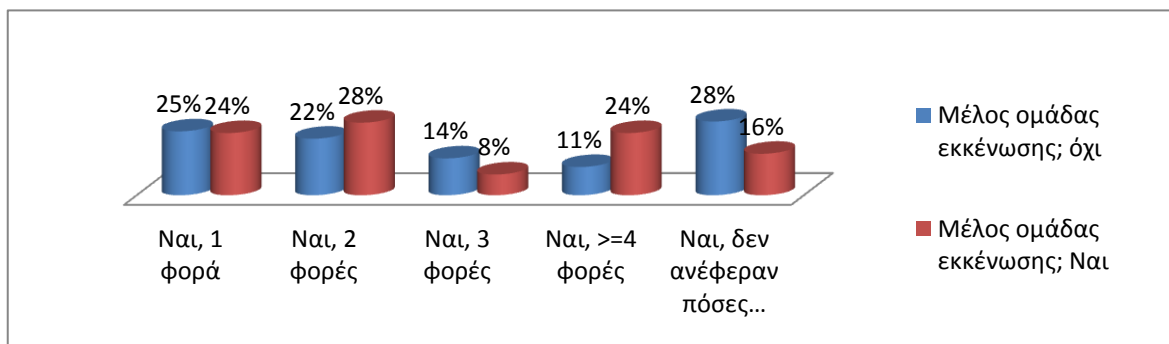
Διάγραμμα 57. Ερώτηση 19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης

Σε παραπέρα διερεύνηση με μεταβλητή τα **έτη εργασίας** φαίνεται ότι **όσοι δεν απάντησαν στο πόσες φορές;** στο μεγαλύτερο ποσοστό τους (65%) έχουν προϋπηρεσία άνω των 10 ετών οπότε μπορούμε να υποθέσουμε ότι μάλλον **έχουν συμμετάσχει σε αρκετές ασκήσεις** και δεν θυμούνται το ακριβές νούμερο. Εργαζόμενοι στην WIND λιγότερο από 4 έτη οι οποίοι αναφέρουν ότι έχουν συμμετάσχει σε άσκηση εκκένωσης 2 φορές και άνω προφανώς εννοούν και ασκήσεις στις οποίες έχουν πάρει μέρος σε προηγούμενο εργασιακό περιβάλλον.

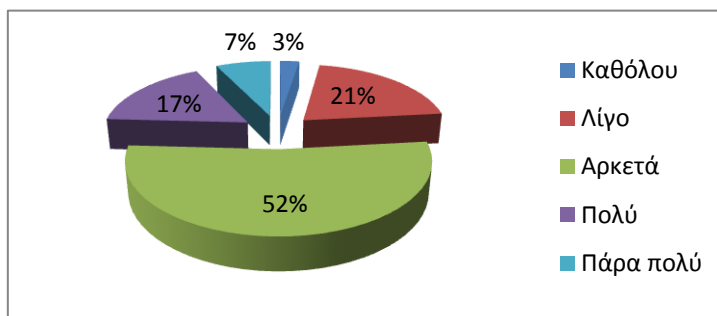
Διάγραμμα 58. 19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης- έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** δεν βλέπουμε ιδιαίτερες διαφορές στον αριθμό συμμετοχών σε σχέση με τα μη μέλη, ένα μεγάλο ποσοστό δεν έχει αναφέρει τον ακριβή αριθμό οπότε και δεν μπορούμε να βγάλουμε κάποιο ιδιαίτερο συμπέρασμα.

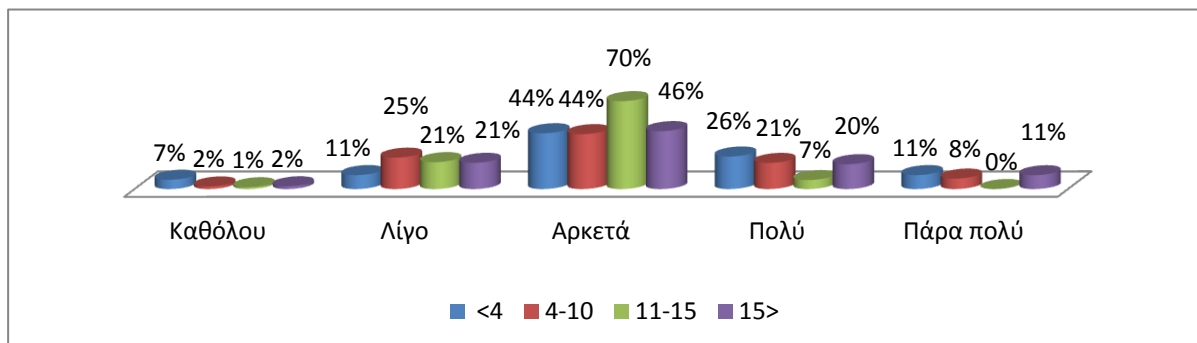
Διάγραμμα 59. 19α: Αριθμός συμμετοχών σε άσκηση εκκένωσης – ομάδα εκκένωση

Ερώτηση 19.1: Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας; Η απάντηση που υπερτερεί με ποσοστό 52% είναι «Αρκετά» και ακολουθεί με 24% (17%+7%) το «Πολύ» και «Πάρα πολύ». Αρνητική απάντηση «Λίγο» (21%) και «Καθόλου» (3%) έδωσε συνολικά το 24% των εργαζομένων, ποσοστό το οποίο δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο. Προκειμένου να διαπιστώσουμε γιατί αυτό το 24% κρίνει τις ασκήσεις ετοιμότητας αρνητικά το εξετάσαμε διεξοδικότερα.

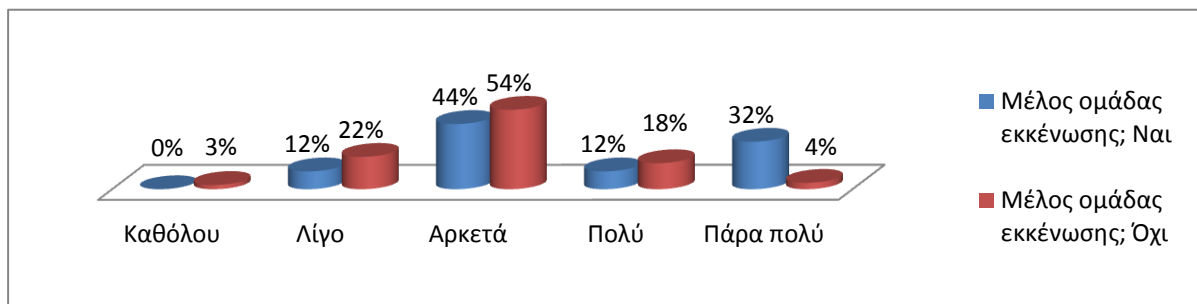
Διάγραμμα 60. Ερώτηση 19.1: Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας;

Με παράμετρο τα **έτη εργασίας στην WIND** φαίνεται ότι στην απάντηση «Λίγο» το μεγαλύτερο ποσοστό (25%) προέρχεται από την κατηγορία “4-10”, ενώ το μικρότερο (11%) από την κατηγορία “<4”. Στην απάντηση «Αρκετά» προηγείται με μεγάλη διαφορά η κατηγορία “11-15” (70%) αλλά υστερεί στην απάντηση «Πάρα πολύ» διότι έχει ποσοστό 0%.

Διάγραμμα 61. Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας; - έτη εργασίας στην WIND

Με παράμετρο τα **μέλη της ομάδας εκκένωσης** φαίνεται ότι τα μέλη υπερτερούν στις θετικές απαντήσεις (σύνολο 88%) των υπολοίπων που βρίσκονται στο 76%.

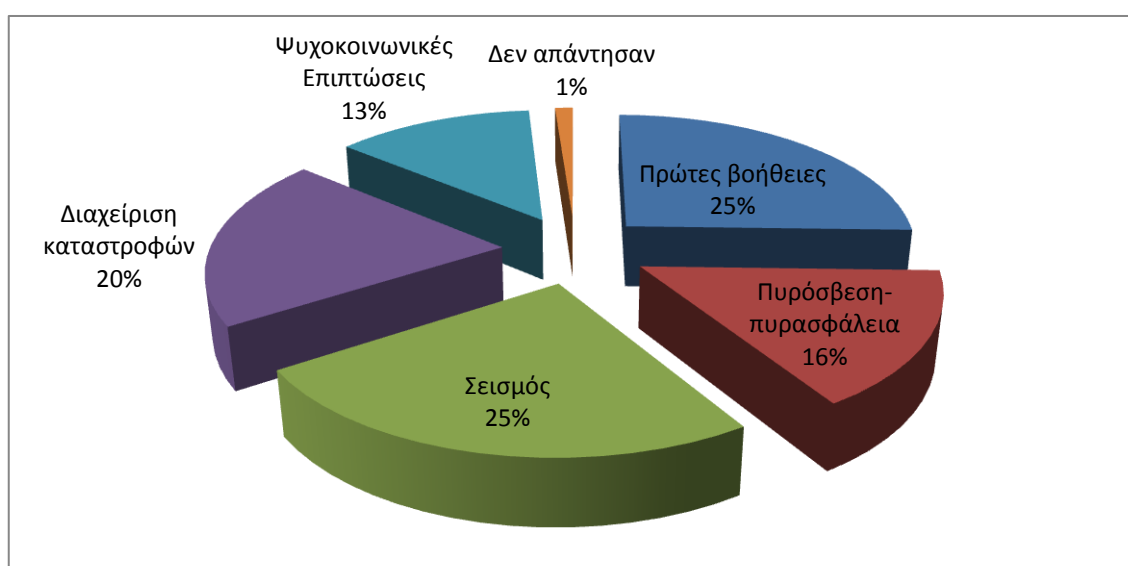

Διάγραμμα 62. Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας; - ομάδα εκκένωσης

Στην διευκρινιστική της 19.1 ερώτηση **ποια προβλήματα παρατηρήσατε**; Κάποιες από τις απαντήσεις που δόθηκαν είναι:

- Κάποιοι δεν το είχαν πάρει σοβαρά.
- Κάποιοι δεν λαμβάνουν σοβαρά τέτοιες ασκήσεις.
- Έλλειψη συντονισμού – χαλαρότητα.
- Χαλαρότητα στην εκτέλεση της άσκησης.
- Ο κόσμος δεν το πήρε στα σοβαρά.
- Αργός ρυθμός εκκένωσης.
- Κάποιοι δεν διέκοπταν συναντήσεις.
- Δεν δόθηκαν χρόνοι απόκρισης και οδηγίες βελτίωσης.
- Χαλαρότητα, όχι συναίσθηση προετοιμασίας εν όψει πραγματικού γεγονότος.
- Καθυστέρηση στην ανταπόκριση των συναδέλφων.
- Λόγω του ότι είναι άσκηση αρκετοί δεν δίνουν μεγάλη σημασία.
- Πρόβλημα συνωστισμού στις σκάλες.
- Δεν έγινε οργανωμένα και γρήγορα η εκκένωση.
- Επειδή το γνωρίζαμε έγιναν όλα σε χαλαρό κλίμα.
- Έλλειψη σοβαρότητας.
- Χρονοβόρα εκκένωση κτιρίου.
- Θα μπορούσαν να γίνονται πιο συχνά ασκήσεις.
- Συνωστισμός στην σκάλα εξόδου.
- Χαλαρότητα.

Ερώτηση 20: Τι είδους επιπλέον ενημέρωση θα θέλατε να λάβετε; Στην ερώτηση αυτή θα αναφέρουμε ότι εκτός από ελάχιστους εργαζόμενους που «Δεν απάντησαν» (ποσοστό 1%), οι υπόλοιποι έδωσαν 684 απαντήσεις δηλαδή επέλεξαν κατά μέσο όρο να ενημερωθούν για 2 ως 3 θέματα από τα 5 που είχαμε προτείνει στο ερωτηματολόγιο. Από τα 5 θέματα, πρώτα σε επιλογή των εργαζομένων έρχονται οι «Πρώτες Βοήθειες» και ο «Σεισμός» με ποσοστό 25% έκαστο, ακολουθούν η «Διαχείριση Καταστροφών» με 20%, η «Πυρόσβεση - Πυρασφάλεια» με 16% και οι «Ψυχοκοινωνικές Επιπτώσεις» με 13%.

Διάγραμμα 63. Ερώτηση 20: Τι είδους επιπλέον ενημέρωση θα θέλατε να λάβετε;

Κεφάλαιο 8.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

«Η σωστή εκτίμηση των κινδύνων, μεταξύ αυτών και του σεισμικού κινδύνου, είναι καθοριστικής σημασίας για τη διαμόρφωση ασφαλών χώρων εργασίας. Είναι πλέον γενικά παραδεκτό ότι ο αντισεισμικός σχεδιασμός προϋποθέτει συλλογική προσπάθεια στην εφαρμογή, την αξιολόγηση και τη συνεχή βελτίωσή του, καθώς και εξειδίκευση σχετικά με τον κίνδυνο που μελετάται» (Κούρου & Ιωακειμίδου, 2015).

8.1. Συμπεράσματα

Αρχικά εξετάσαμε τις **ερωτήσεις 7 έως και 9** οι οποίες δεν αφορούν άμεσα στον εργασιακό χώρο αλλά δίνουν γενικές πληροφορίες για εμπειρίες και βιώματα των ερωτηθέντων σχετικά με τις φυσικές καταστροφές και τον τρόπο που αντέδρασαν σε αυτές. Τις ερωτήσεις αυτές τις εξετάσαμε με παραμέτρους όπως το φύλο, την ηλικία, την εκπαίδευση και τα βιώματα και παρουσιάζουμε συνοπτικά τα παρακάτω ενδιαφέροντα συμπεράσματα.

- Στην ερώτηση (7) **αν έχετε βιώσει κάποιο καταστροφικό συμβάν**, το 53% του **συνόλου** απαντάει πως έχει βιώσει. Από αυτούς το 86% αναφέρει πως έχει βιώσει σεισμό και πιο συγκεκριμένα σε ποσοστό 70% αναφέρουν τον σεισμό της Πάρνηθας (1999).
- Στην ερώτηση (7.1) **ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος**; Λίγο πάνω από τους μισούς (51%) αναφέρουν ότι έμειναν ψύχραιμοι και ακολούθησαν τις οδηγίες που ήδη γνώριζαν ενώ 5% απάντησαν ότι ακολούθησαν τις οδηγίες των υπευθύνων (5%). Επίσης το 15% του **συνόλου** αναφέρει ότι είτε πάγωσε και έμεινε ακίνητο και το 6% ότι πανικοβλήθηκε και έτρεξε για να σωθεί. Όπως αναφέρει και η Μπεργιαννάκη-Δερμιτζάκη (2003): *«Στην Ελλάδα κατά την διάρκεια μεγάλων καταστροφικών σεισμών το ήμισυ σχεδόν του πληγέντος πληθυσμού αναφέρει ότι έδειξε κατάλληλη συμπεριφορά»* άποψη η οποία συμφωνεί με το 56% των εργαζομένων της WIND που φαίνεται ότι αντέδρασε με τον ίδιο τρόπο.
Στην διερεύνηση της ερώτησης με παράμετρο το **Φύλο** φαίνεται ότι άντρες και γυναίκες αντιδρούν περίπου με τον ίδιο τρόπο την ώρα του συμβάντος.
- Στην ερώτηση (8) **αν σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών στην περιοχή σας**; Φαίνεται ότι στο **σύνολο** απασχολεί τους περισσότερους (72%). Σε σχέση με την **εκπαίδευση** και το **φύλο** δεν είδαμε να υπάρχουν αξιοσημείωτες διαφοροποιήσεις ενώ διαπιστώσαμε ότι απασχολεί περισσότερο τους μεγαλύτερους σε **ηλικία** και αυτούς που έχουν προσωπική εμπειρία (**έχουν βιώσει**).

- Στην ερώτηση (9) σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή; στο γενικό **σύνολο** αρνητικά απαντάει το 56% (λίγο & καθόλου έτοιμοι) και θετικά απαντάει το υπόλοιπο 44%. Με παράμετρο την **ηλικία** φαίνεται ότι οι νεότεροι με ποσοστό 56% νιώθουν πιο έτοιμοι από τους μεγαλύτερους τους. Επίσης πιο έτοιμοι νιώθουν αυτοί που έχουν **βιώσει** κάποιο συμβάν σε σύγκριση με του αυτούς που δεν έχουν βιώματα. Με σύγκριση το **φύλο** φαίνεται ότι οι γυναίκες αισθάνονται λιγότερο έτοιμες σε σχέση με τους άντρες και τέλος με κριτήριο την **εκπαίδευση** φαίνεται και πάλι ότι δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση.

Στην συνέχεια παρουσιάζουμε τα συμπεράσματα που προκύψαν από την επεξεργασία των δεδομένων στις **ερωτήσεις 10 έως και 19.1** (ερωτήσεις που σχετίζονται με τον εργασιακό χώρο της WIND) με παράμετρο πλέον τις **δύο κύριες μεταβλητές** μας που ήταν και η αρχική ερευνητική μας υπόθεση 1) **τα έτη εργασίας στη WIND** (προϋπηρεσία) και 2) την **συμμετοχή σε ομάδα εκκένωσης**.

Από την επεξεργασία των δεδομένων, οδηγηθήκαμε στα ακόλουθα:

Οι κύριες μεταβλητές της έρευνας, **προϋπηρεσία** και συμμετοχή σε **ομάδα εκκένωσης**, φαίνεται να επηρεάζουν τις απαντήσεις των εργαζομένων σε σχέση με την ετοιμότητά τους σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών.

- 1) Σχετικά με την παράμετρο “**προϋπηρεσία**” (έτη εργασίας στη WIND), διαπιστώσαμε ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς το βαθμό ετοιμότητας. Ειδικότερα:
 - Σχετικά με την ερώτηση αν έχετε παρακολουθήσει σεμινάρια για τρόπους προστασίας από καταστροφές φαίνεται καθαρά στο αντίστοιχο διάγραμμα πως όσο αυξάνουν τα χρόνια προϋπηρεσίας στη WIND τόσο αυξάνουν και οι θετικές απαντήσεις. Όμως απ’ την άλλη στο σύνολο των εργαζομένων το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (62%) δηλώνει ότι δεν έχει παρακολουθήσει κανένα σχετικό με την ερώτηση σεμινάριο. Στην παρακολούθηση σεμιναρίων σε ατομικό επίπεδο το μεγαλύτερο ποσοστό (17%) το έχουν οι εργαζόμενοι με την λιγότερη προϋπηρεσία στη WIND.
 - Οι εργαζόμενοι με περισσότερα έτη προϋπηρεσίας γνωρίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό την ύπαρξη του Εγχειριδίου Οδηγιών Εκτάκτων Αναγκών, του σχεδίου διαφυγής, της μικρής βαλίτσας με τα είδη έκτακτης ανάγκης, την κοντινότερη έξοδο κινδύνου, το σημείο καταφυγής. Μοναδική εξαίρεση το κομβίο αναγγελίας φωτιάς που φαίνεται ότι το γνωρίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό οι εργαζόμενοι με τα λιγότερα έτη προϋπηρεσίας.
 - Οι εργαζόμενοι με τα περισσότερα έτη είναι αυτοί που έχουν συμμετάσχει σε περισσότερες ασκήσεις ετοιμότητας/εκκένωσης κτιρίου.
 - Η αίσθηση της ασφάλειας των εργαζομένων για τον εργασιακό τους χώρο βρίσκεται σε υψηλά ποσοστά σε όλες τις κατηγορίες τους και σε αυτούς με τα λιγότερα και σε αυτούς με τα περισσότερα έτη προϋπηρεσίας.

- Όλοι οι εργαζόμενοι ανεξαρτήτου προϋπηρεσίας θεωρούν απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας.
 - Στην ερώτηση αν θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας, οι περισσότεροι εργαζόμενοι απάντησαν θετικά χωρίς να υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάλογα με τα έτη προϋπηρεσίας. Στην αρνητική απάντηση «Λίγο» με ποσοστό 25% ξεχωρίζουν λίγο πάνω των υπολοίπων οι εργαζόμενοι με “4-10” έτη προϋπηρεσίας.
- 2) Σχετικά με την παράμετρο “**μέλη ομάδας εκκένωσης**” φαίνεται ότι υπάρχει διαφοροποίηση ως προς το βαθμό ετοιμότητας.

Συγκεκριμένα:

- Οι εργαζόμενοι που είναι μέλη ομάδας εκκένωσης στη συντριπτική τους πλειοψηφία έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια για τρόπους προστασίας από καταστροφές (πυρασφάλεια – Α΄ βοήθειες).
- Οι εργαζόμενοι που είναι μέλη ομάδας εκκένωσης γνωρίζουν σε πολύ υψηλά ποσοστά την ύπαρξη του Εγχειριδίου Οδηγιών Εκτάκτων Αναγκών, του σχεδίου διαφυγής, της μικρής βαλίτσας, με τα είδη έκτακτης ανάγκης, το κομβίο αναγγελίας φωτιάς, την κοντινότερη έξοδο κινδύνου και το σημείο καταφυγής.
- Οι εργαζόμενοι που είναι μέλη ομάδας εκκένωσης είναι αυτοί που έχουν συμμετάσχει σε περισσότερες ασκήσεις ετοιμότητας/εκκένωσης κτιρίου..
- Η αίσθηση της ασφάλειας των μελών της ομάδας εκκένωσης για τον εργασιακό τους χώρο βρίσκεται σε υψηλότερα ποσοστά από τους υπόλοιπους εργαζομένους της WIND.
- Επίσης τα μέλη της ομάδας εκκένωσης σε μεγαλύτερο ποσοστό από του υπόλοιπους θεωρούν ότι οι ασκήσεις που λάβανε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή τους.
- Όλοι οι εργαζόμενοι ανεξαρτήτου προϋπηρεσίας θεωρούν απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας.

Στο τέλος αφήσαμε για σχολιασμό την **ερώτηση 20** η οποία αφορά στις **επιπλέον ενημερώσεις - εκπαιδεύσεις** που θα ήθελε να λάβει ο ερωτώμενος και παρουσιάζουμε τα συμπεράσματα για το σύνολο διότι δεν κρίθηκε απαραίτητο να προχωρήσαμε σε παραπέρα διερεύνηση με άλλες παραμέτρους.

Από τις 5 επιλογές που υπήρχαν στο ερωτηματολόγιο ο «Σεισμός» και οι «Α΄ βοήθειες» έρχονται πρώτες στις προτιμήσεις των εργαζομένων με ποσοστό 25% έκαστη, ακολουθούν η «Διαχείριση Καταστροφών» με 20%, η «Πυρόσβεση - Πυρασφάλεια» με 16% και οι «Ψυχοκοινωνικές Επιπτώσεις» με 13%. Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι το 1% των ερωτηθέντων δεν επέλεξαν κανένα από τα 5 θέματα ούτε συμπλήρωσαν κάποιο 6^ο στην επιλογή «Άλλο».

8.2. Προτάσεις

1^η Πρόταση

Ενδιαφέρον θα είχε η διεξαγωγή μελλοντικών ερευνών, οι οποίες θα μπορούσαν να διερευνήσουν και άλλες παραμέτρους σχετικές με το ίδιο θέμα.

- το φύλο (άνδρες- γυναίκες)
- την ηλικία των εργαζόμενων
- την εκπαίδευση
- την περιοχή κατοικίας
- τα προηγούμενα βιώματα.

Επίσης θέμα μελλοντικής έρευνας θα μπορούσε να είναι η διερεύνηση της ετοιμότητας των εργαζομένων της WIND και σε κάποιο άλλο από τα κεντρικά της κτίρια ώστε στη συνέχεια να συγκριθούν τα δεδομένα με αυτά της υφιστάμενης έρευνας.

Τέλος θα μπορούσε να διεξαχθεί παρόμοια έρευνα και σε άλλες εταιρίες τηλεπικοινωνιών ώστε στην συνέχεια να γίνει ανίχνευση και σύγκριση του βαθμού ετοιμότητας των εργαζομένων μεταξύ εταιριών του ίδιου κλάδου και αντικειμένου.

2^η Πρόταση

Αναφορικά με την εκπαίδευση στο εργασιακό περιβάλλον, προτείνονται τα εξής:

- Ανάρτηση σύντομων οδηγιών και μέτρων πρόληψης (αφίσες Ο.Α.Σ.Π) στον εργασιακό χώρο και διαμονή αντιστοίχου υλικού σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή.
- Υλοποίηση προγραμμάτων και σεμιναρίων με θέμα τον σεισμό ή άλλους κινδύνους και φυσικά φαινόμενα (πλημμύρες, πυρκαγιά κ.ά.), σε συνδυασμό με τη διενέργεια ασκήσεων ετοιμότητας σε τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε έτος) όπως αναφέρεται και στις «Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας» για τη Διαχείριση Σεισμικού Κινδύνου στους Εργασιακούς χώρους από τον Ο.Α.Σ.Π. (Κούρου και συν., 2015). Με αυτόν τον τρόπο θα βελτιωθούν οι γνώσεις των εργαζομένων στα προαναφερόμενα θέματα, θα βελτιωθούν οι δεξιότητές τους και θα υιοθετηθούν κατάλληλες στάσεις και συμπεριφορές σε εργασιακό αλλά και σε οικογενειακό επίπεδο.
- Υπενθύμιση των οδηγιών που περιγράφονται στο εγχειρίδιο εκτάκτων καταστάσεων στα μέλη της ομάδας εκκένωσης αλλά και στους υπόλοιπους εργαζόμενους ώστε σε συνδυασμό με την υλοποίηση ασκήσεων ετοιμότητας και την επανάληψη αυτών, να αποκτήσουν τόσο οι εργοδότες όσο και οι εργαζόμενοι, αυτοματοποιημένη – μηχανική συμπεριφορά που θα οδηγήσει και σε αποτελεσματική διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.

Συμπερασματικά, όλα τα παραπάνω θα συμβάλλουν ώστε οι εργαζόμενοι να αποκτήσουν εξοικείωση με το απρόβλεπτο φαινόμενο του σεισμού, ή τις άλλες φυσικές καταστροφές, ετοιμότητα αποτελεσματικής διαχείρισης τους σε ατομικό, οικογενειακό, εργασιακό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς και κουλτούρα πρόληψης και αντισεισμική συμπεριφορά. Θα βελτιώσουν τις δεξιότητες και τις στάσεις τους για ενδεχόμενους κινδύνους, και θα συνειδητοποιήσουν τον ρόλο τους στο πλαίσιο του συλλογικού σχεδιασμού εκτάκτων αναγκών του εργασιακού τους χώρου.

Βιβλιογραφία

- Βάμβουκας, Μ.Ι. (1998). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Βικιπαίδεια (2017). «Πλημμύρες στη Δυτική Αττική (2017)». Ανακτήθηκε 10/1/2018 από [https://el.wikipedia.org/wiki/Πλημμύρες_στη_Δυτική_Αττική_\(2017\)](https://el.wikipedia.org/wiki/Πλημμύρες_στη_Δυτική_Αττική_(2017))
- Βικιπαίδεια (2018). «Σεισμός της Πάρνηθας το 1999». Ανακτήθηκε 10/1/2018 από https://el.wikipedia.org/wiki/Σεισμός_της_Πάρνηθας_το_1999
- ΓΓΠΠ (2003). Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» Υ.Α. 1299/2003 (ΦΕΚ 423 Β' /10-4-2003) και αναθεωρήθηκε με συμπληρωματική Υ.Α. 3384/2006 (ΦΕΚ 776/28-6-06). Ανακτήθηκε 31/1/2018 από http://civilprotection.gr/sites/default/gscp_uploads/fek_423b_2003_xenokratis.pdf
- Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (2018). *Παρακολούθηση της σεισμικότητας σε πραγματικό χρόνο*. Ανακτήθηκε 18/1/2018 από <http://www.gein.noa.gr/el/>
- Γκουρμπάτσης, Α. (2011). Μελέτη "Θάνατοι από αστικές πυρκαγιές" Αθήνα. Ανακτήθηκε 20/1/2018 από <http://andrianos-firedepartment.blogspot.gr>
- Δανδουλάκη, Μ. (2016). *Οικονομικές και Κοινωνικές επιπτώσεις των Καταστροφών*, ΕΚΠΑ, Αθήνα
- Diakakis, M., Mavroulis, S., Deligiannakis, G. (2012). Floods in Greece, a statistical and spatial approach. *Natural Hazards*, 62 (2), 485-500, doi:10.1007/s11069-012-0090-z
- Diakakis, M. (2013). An inventory of flood events in Athens, Greece, during the last 130 years. Seasonality and spatial distribution. *Journal of Flood Risk Management*.7, (4), 332-343, Wiley, doi: 10.1111/jfr3.12053
- Διακάκης, Μ. (2016). *Πλημμύρες & πλημμυρικός κίνδυνος*, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΧΧ). *Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας*. Ανακτήθηκε 10/1/2018 από <http://floods.ypeka.gr/index.php/23-ydatika-diamerismata/gr06/213-fhm-gr06>
- ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. (2008). *Ανάπτυξη Οδηγιών Για Την Ασφαλέστερη Αντιμετώπιση Σεισμικών Κινδύνων Σε Εργοστασιακούς Χώρους*, Αθήνα. Ανακτήθηκε 5/1/2018 από, http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/seismoι.1213689910437.pdf
- ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. (2018). Το Προφίλ του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Ανακτήθηκε 18/1/2018 από http://www.elinyae.gr/el/category_details.jsp?cat_id=309
- EM-DAT (2016). Guidelines: EM-DAT – Data Entry – Field Description/Definition. Ανακτήθηκε 18/1/2018 από <http://www.emdat.be/guidelines>

- Εργαστήριο Σεισμολογίας του ΕΚΠΑ (2018), *Recent Earthquakes in Greece*. Ανακτήθηκε 13/2/2018 από <http://www.geophysics.geol.uoa.gr/stations/maps/recent.html>
- Ε.ΣΥ.Δ. (Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης), (2009). Στοιχεία Διαπίστευσης Οργανισμού, Victus Networks Α.Ε. Ανακτήθηκε 6/1/2018 από <http://www.esyd.gr/portal/p/esyd/el/showOrgInfo.jsp?id=18441>
- EU-OSHA (2012). «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας, Πρόληψη των κινδύνων στην εργασία με τη συμμετοχή όλων». Ανακτήθηκε 30/1/2018 από http://www.elinyae.gr/el/lib_file_upload/el_hwc2012-13_leaflet%5b1%5d.1337341733093.pdf
- EU-OSHA (2018a). Εκστρατείες «Ευρωπαϊκές οδηγίες για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία». Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <https://osha.europa.eu/el/safety-and-health-legislation/european-directives>
- EU-OSHA (2018b). Εκστρατείες «Νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας». Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <https://osha.europa.eu/el/safety-and-health-legislation>
- EU-OSHA (2018c). Εκστρατείες «Η δομή του EU-OSHA». Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <https://osha.europa.eu/el/about-eu-osha>
- EU-OSHA (2018d). Εκστρατείες «Εθνικοί εστιακοί πόλοι /Ελλάδα». Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <https://osha.europa.eu/el/about-eu-osha/national-focal-points>
- EU-OSHA (2018e). Εκστρατείες «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας». Ανακτήθηκε 30/1/2018 από <https://osha.europa.eu/el/healthy-workplaces-campaigns>
- ΙΝΕ ΓΣΕΕ, (2013). Εργασιακά Θέματα, «Εργατικό Ατύχημα», Συντακτική ομάδα: Σταμάτη Ά., Συριόπουλος Π. Ανακτήθηκε 30/1/2018 από https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2013/11/ergatiko_atyxima.pdf
- ΙΚΑ (2010). εγκύκλιος Αρ.45/24.6.2010 «Εργατικό Ατύχημα» (άρθρα 8 παρ. 4 & 34 παρ. 1 του Α.Ν. 1846/51). Ανακτήθηκε 30/1/2018 από <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/11328>
- ΙΚΑ (2016). Δελτίο Εργατικών Ατυχημάτων των ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έτους 2013. Ανακτήθηκε 30/1/2018 από http://www.ika.gr/gr/infopages/stats/stat_report_results2.cfm
- Javeau, Cl. (1996). *Η Έρευνα με Ερωτηματολόγιο – Το Εγχειρίδιο του καλού ερευνητή*. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Καρύδης, Π. (2015). *Αντισεισμικές Κατασκευές*. ΠΜΣ, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Κουμούλα, Α. (2013). *Σεισμοί, Ψυχολογικές επιπτώσεις στα παιδιά και αντιμετώπισή τους*. RACCE. Ανακτήθηκε 31/1/2018 από http://racce.nhmc.uoc.gr/files/items/9/919/guidelines_greek.pdf
- Κούρου, Α., & Ιωακείμίδου, Α. (2015): «Αντισεισμική Προστασία: Διερεύνηση της Ετοιμότητας σε Εργασιακούς Χώρους», Πανελλήνιο Συνέδριο SafeChania 2015, 10-12/6/2015, Χανιά.
- Κούρου, Α., Μπάκας, Κ., Ιωακείμίδου, Α. (2015). *Σεισμός και Εργασιακοί Χώροι: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας*. Ο.Α.Σ.Π., Αθήνα. Ανακτήθηκε 01/12/2017 από, <http://www.oasp.gr/userfiles/Odigos%20gia%20Erg-Xor.pdf>

- Κούρου, Α. & Πανουτσοπούλου, Μ. (2017). *Σχεδιασμός Έκτακτων Αναγκών στο Σχολικό Περιβάλλον*. ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Κούρου, Α. & Παπαδάκης, Π. (2007). ΣΕΙΣΜΟΣ: Η γνώση είναι προστασία - Αντισεισμική προστασία σχολείων. Ο.Α.Σ.Π. Αθήνα. Ανακτήθηκε 01/12/2017 από <http://www.oasp.gr/sites/default/files/Earthquake%20-%20Knowledge%20is%20protection.pdf>
- Λέκκας, Ε. & Ανδρεαδάκης, Ε. (2015α). *Εισαγωγή στη Θεωρία της Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων*. ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Λέκκας, Ε. & Ανδρεαδάκης Ε. (2015β). *Γεωδυναμικές Καταστροφές*, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Makropoulos, K. Kaviris, G. and Kouskouna, V. (2012). An updated and extended earthquake catalogue for Greece and adjacent areas since 1900. *Nat. Hazards Earth Syst. Sci.*, 12, 1425-1430. Ανακτήθηκε 13/2/2018 από http://www.geophysics.geol.uoa.gr/frame_en/catal/catmkk.html
- Μαμάσης, Ν. (2007). *Πλημμύρες και Αντιπλημμυρικά Έργα*, ΕΜΠ, Αθήνα.
- Μαρτζάκης, Β. (χχ), *Πυρκαγιές σε Αστικό Περιβάλλον*, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Μπεργιαννάκη-Δερμιτζάκη, Ι. (2003). *Πρόληψη και αντιμετώπιση των ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων των σεισμών*, Ο.Α.Σ.Π., Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης & Πρόγνωσης Σεισμών, Ε.Π.Ι.Ψ.Υ., Εγχειρίδιο Νο. 4, Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Αθήνα.
- Νάστος, Π. (2015). *Ακραία καιρικά φαινόμενα*, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Ο.Α.Σ.Π. (2016). «*Νέος Χάρτης Σεισμικής Επικινδυνότητας Ελλάδας (Ν.Χ.Σ.Ε.Ε.)*». Ανακτήθηκε 11/1/2018 από <http://www.oasp.gr/node/87>
- Ο.Α.Σ.Π. (2017). «*Ο.Α.Σ.Π. Δραστηριότητες 2015-2016-2017*». Αθήνα. Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <http://www.oasp.gr/sites/default/files/DRASTIRIOTITES%2015-16-17.pdf>
- Papadimitriou, P., Voulgaris, N., Kassaras, I., Kaviris, G., Delibasis, N. & Makropoulos, K. (2002). The Mw=6.0, September 7, 1999 Athens earthquake. *Natural Hazards*, 27, 15-33. Ανακτήθηκε 13/2/2018 από <http://www.geophysics.geol.uoa.gr/papers/makro/makro194.pdf>
- Papanicolaou, D.J. (1998). "The geotectonic position of Nisyros within the Hellenic Arc", *Newsletter of the E.C.P.F.E.*, Athens. Ανακτήθηκε 11/1/2018 από <http://www.oasp.gr/node/207>
- Παρασκευόπουλος, Ι. Ν. (1993). *Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας*. Τόμος Β', Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Περιφέρεια Αττικής (2018). «*Χώροι καταφυγής πολιτών σε περίπτωση σεισμού*». Ανακτήθηκε 11/1/2018 από http://patt.gov.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=6562&Itemid=362
- Προίσκος, Γ. (2017). *Η Αντίληψη των Πολιτών της Αττικής για τον Πλημμυρικό Κίνδυνο*, Master Thesis, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος (2015α). *Πυροσβεστήρες*. Ανακτήθηκε 11/1/2018 από http://www.fireservice.gr/pyr_cms_files/dynamic/c236104/attach/fyladio_pyrosvestires_new_el_G R.pdf

- Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος (2015b). *Δραστηριότητες Πυροσβεστικού Σώματος*. Ανακτήθηκε 11/1/2018 από http://www.fireservice.gr/pyr_cms_files/dynamic/c305703/attach/Stat_2015-1_el_GR.pdf
- Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδος (2018). *Δελτίο Συμβάντων*. Ανακτήθηκε 26/1/2018 από <http://www.fireservice.gr>
- Σαπουντζάκη, Κ. & Δανδουλάκη, Μ. (2015). *Κίνδυνοι και Καταστροφές, Έννοιες και Εργαλεία Αξιολόγησης, Προστασίας, Διαχείρισης*, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών, Βιβλιοθηκών, Αθήνα.
- Thessi.gr, (2016). «*Ρικομέξ: 17 χρόνια από το φονικό σεισμό και την καταστροφή*». Ανακτήθηκε 11/1/2018 από <http://www.thessi.gr/?p=132562>
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (2008). *Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία Πρόληψη-Ενημέρωση*. Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <http://www.ypakp.gr/uploads/files/4216.pdf>
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (χχ). *Εθνικό Σύστημα ΕΑΥ*. Ανακτήθηκε 31/1/2018 από <http://www.ypakp.gr/index.php?ID=ChZrDSjzoJCjX6Ax>
- UNISDR (United Nations International Strategy for Disaster Reduction) (2009). *Terminology on Disaster Risk Reduction*. Ανακτήθηκε 31/1/2018 από http://www.unisdr.org/files/7817_UNISDRTerminologyEnglish.pdf
- UNU-EHS – United Nations University, Institute for Environment and Human Security (2006). *Vulnerability – A conceptual and methodological review* (J.C. Villagran De Leon). No 4/2006. Bonn: Publication Series of UNU-EHS.
- Φίλιας, Β. (1993). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Υλικό από WIND

- GEP (2017). *Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού κινδύνου στην Λεωφόρο Αθηνών 106*, WIND. Αθήνα.
- WINDnews (2014). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 23, Αθήνα.
- WINDnews (2015a). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 28, Αθήνα.
- WINDnews, 2015b). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 35, Αθήνα.
- WINDnews, (2015c). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 37, Αθήνα.
- WINDnews, (2016a). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 41, Αθήνα.
- WINDnews, (2016b). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 43, Αθήνα.
- WINDnews, (2017). *Δεκαπενθήμερο εταιρικό Newsletter*, Τεύχος 47, Αθήνα.
- WIND (2014). *Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας 2013*. Ανακτήθηκε 11/11/2017 από www.wind.gr

WIND (2015). *Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας 2014*. Ανακτήθηκε 11/11/2017 από www.wind.gr

WIND (2016). *Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας 2015*. Ανακτήθηκε 11/11/2017 από www.wind.gr

WIND (2017). *Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας 2016*. Ανακτήθηκε 11/11/2017 από www.wind.gr

Νομοθεσία

Ν.1568/1985 (ΦΕΚ177/Α/18-10-1985): “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.

Π.Δ.16/1996 (ΦΕΚ 10/Α/18-1-1996): “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.

Π.Δ. 17/1996 (ΦΕΚ 11/Α/18-1-1996): “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ & 91/383/ΕΟΚ”.

Ν.3850/2010 (ΦΕΚ 84/Α/2-6-2010): “Κώδικας νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων”.

Π.Δ. 71/1988 (ΦΕΚ 32/Α/17-2-1988): “Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων”.

ΚΥΑ 618/43/2005 (ΦΕΚ 52/Β/20-1-2005): “Προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης”.

ΚΥΑ 17230/671/2005 (ΦΕΚ 1218/Β/1-9-2005): “Τροποποίηση της ΚΥΑ 618/43/2005”.

ΦΕΚ 2184/Β/20-12-1999: “Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός 2000”, ΟΑΣΠ.

ΦΕΚ 1154/Β/12-8-2003: “Τροποποίηση διατάξεων του «Ελληνικού Αντισεισμικού Κανονισμού ΕΑΚ-2000 λόγω αναθεώρησης του Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας”.

Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

<https://www.wind.gr>

<https://osha.europa.eu/el>

<https://healthy-workplaces.eu>

<http://www.ypakp.gr>

<http://www.elinyae.gr>

<http://www.fireservice.gr>

<http://www.oasp.gr>

<http://www.geophysics.geol.uoa.gr/>

<http://www.gein.noa.gr>

www.google.gr/maps/

Παράρτημα 1. Αίτημα διευκόλυνσης έρευνας στη WIND

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΡΟΛΙΣΤΕΥΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Δρ. ΕΥΘ. ΛΕΚΚΑΣ, Καθηγητής

Πανεπιστημίου Ζωγράφου 157 04, ΑΘΗΝΑ

FACULTY OF SCIENCES
DEPARTMENT OF GEOLOGY AND GEONVIRONMENT
SECTOR OF DYNAMIC-TECTONIC-APPLIED GEOLOGY

Dr. E. LEKKAS, Professor

Panepistimioupoli, Zografou GR-157 04 Athens, GREECE

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2017

ΠΡΟΣ: WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Θέμα: Διευκόλυνση του κ. Μανιού Ιωάννη στην υλοποίηση Διπλωματικής Εργασίας

Ο κ. Μανιός Ιωάννης, φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος Καταστροφών και Κρίσεων» στην κατεύθυνση «Στρατηγικές Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων στη Βιομηχανία -Επιχειρήσεις» θα εκπονήσει την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία του με θέμα: «Διερεύνηση του βαθμού ετοιμότητας των εργαζομένων της Wind στην Αθήνα», η οποία θα περιλαμβάνει και έρευνα με ανώνυμο ερωτηματολόγιο.

Ως εκ τούτου παρακαλούμε να επιτραπεί στον κ. Μανιό να μοιράσει στους υπαλλήλους το ερωτηματολόγιο της έρευνας και να χρησιμοποιήσει έντυπο υλικό από την εταιρεία σας (π.χ κανονισμοί για την ασφάλεια των εργαζομένων) που δεν χαρακτηρίζεται ως εμπιστευτικό, για την ανάγκη υλοποίησης της εργασίας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση

Δρ. Ευθύμης Λέκκας
Καθηγητής

Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας &
Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών

Διευθυντής ΠΜΣ

Πρόεδρος
Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Παράρτημα 2. Ερωτηματολόγιο Εργαζομένων Λ. Αθηνών

ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
 ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 ΠΜΣ: «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος Καταστροφών και Κρίσεων»

Ερωτηματολόγιο

Ημερομηνία:

Κτίριο:

1. Φύλο

Άντρας	Γυναίκα
--------	---------

2. Ηλικία

<31	31-40	41-50	>50
-----	-------	-------	-----

3. Εκπαίδευση

Λύκειο	ΤΕΙ	Πανεπιστήμιο	Μεταπτυχιακό	Διδακτορικό	Άλλο.....
--------	-----	--------------	--------------	-------------	-----------

4. Εργασιακή ταυτότητα

Διοικητικός (Προϊστάμενος)	Υπάλληλος γραφείου	Τεχνικός	Εξωτερικός συνεργάτης
----------------------------	--------------------	----------	-----------------------

5. Έτη Εργασία στη Wind

<4	4 - 10	11-15	>15
----	--------	-------	-----

6. Είστε μέλος ομάδας εκκένωσης κτιρίων και έκτακτων καταστάσεων;

Όχι	Ναι	Αν ναι, είστε ενήμεροι για τις αρμοδιότητες σας;
-----	-----	--

7. Έχετε βιώσει ποτέ κάποιο καταστροφικό συμβάν;

Όχι	Ναι	Αν ναι, τι είδους συμβάν βιώσατε;
Πότε;		
Πού; Στην Εργασία Στο Σπίτι Αλλού		

7.1 Αν ναι, ποια ήταν η ενέργεια σας την ώρα του συμβάντος;

Πανικοβλήθηκα και έτρεξα να σωθώ	Πάγωσα και έμεινα ακίνητος	Έτρεξα να βοηθήσω την οικογένεια μου	Ακολούθησα ψύχραμα τις οδηγίες που ήδη γνώριζα	Ακολούθησα τις οδηγίες του υπεύθυνου ασφαλείας	Προσπάθησα να βοηθήσω αυτούς που κινδύνευαν
Άλλο.....					

8. Σας απασχολεί το θέμα των φυσικών καταστροφών στην περιοχή σας;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	------	--------	------	-----------

9. Σε ποιο βαθμό νιώθετε έτοιμοι να αντιμετωπίσετε μια φυσική καταστροφή;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	------	--------	------	-----------

10. Έχετε παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο (δια ζώσης ή e-learning) για τρόπους προστασίας από καταστροφές;

Όχι	Ναι, στην εργασία	Θέμα:	Θέμα:
	Ναι, ατομικά	φορέας:	φορέας:
	Ναι, ατομικά	Θέμα:	Θέμα:
		φορέας:	φορέας:

Διπλωματική εργασία με θέμα: «Διερεύνηση του βαθμού ετοιμότητας των εργαζομένων της Wind στην Αθήνα στη διαχείριση φυσικών καταστροφών»

11. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο εγχειρίδιο οδηγιών για έκτακτες καταστάσεις (Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης);

Ναι	Όχι	Δεν γνωρίζω
-----	-----	-------------

12. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο αναρτημένο Σχέδιο Διαφυγής/Εκκένωσης;

Ναι	Όχι	Δεν γνωρίζω
-----	-----	-------------

13. Υπάρχει στον εργασιακό σας χώρο βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης;

Ναι	Όχι	Δεν γνωρίζω
-----	-----	-------------

14. Γνωρίζετε που βρίσκεται το κομβίο συναγερμού (μπουτόν αναγγελίας φωτιάς) στον χώρο που εργάζεστε;

Ναι	Όχι
-----	-----

15. Γνωρίζετε που βρίσκεται η κοντινότερη έξοδος κινδύνου στον χώρο που εργάζεστε;

Ναι	Όχι
-----	-----

16. Γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης/καταφυγής σε περίπτωση εκκένωσης του εργασιακού σας χώρου;

Ναι	Όχι
-----	-----

17. Θεωρείτε ότι ο χώρος εργασίας σας είναι ασφαλής;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Αν όχι, γιατί;				
Αν ναι, γιατί;				

18. Θεωρείτε απαραίτητη την διοργάνωση ασκήσεων ετοιμότητας;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	------	--------	------	-----------

19. Έχετε συμμετάσχει σε άσκηση ετοιμότητας /εκκένωσης κτιρίου;

Ναι	Όχι	Αν ναι, πόσες φορές;
-----	-----	----------------------

19.1 Θεωρείτε ότι οι ασκήσεις που λάβατε μέρος βοήθησαν στην εκπαίδευσή σας και των συναδέλφων σας;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
Ποια προβλήματα παρατηρήσατε;				

20. Τι είδους επιπλέον ενημέρωση θα θέλατε να λάβετε;

Πρώτες βοήθειες	Πυρόσβεση-πυρασφάλεια	Σεισμός	Διαχείριση καταστροφών	Ψυχοκοινωνικές Επιπτώσεις	Άλλο
-----------------	-----------------------	---------	------------------------	---------------------------	------------

Σας ευχαριστώ πολύ για την συμμετοχή σας,

Μανιός Ιωάννης

L. Athinon /3rd floor

Παράρτημα 3. Ερωτηματολόγιο Τεχνικού Ασφαλείας

Ερωτηματολόγιο για Τεχνικό Ασφαλείας τ.ω.π.α. - 29/11/2017

90 ΣΕΙΣΜΟΣ - Η ΓΝΩΣΗ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Ακολουθεί ερωτηματολόγιο μέσω του οποίου **επισημαίνονται οι κίνδυνοι από τις βλάβες** που προκαλούνται κατά τη διάρκεια ενός σεισμού **στα μη δομικά στοιχεία και στον εξοπλισμό ενός κτίριου γενικά**, αλλά και ενός σχολικού κτίριου ειδικότερα. Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελεί επιλεγμένο υποπρόγραμμα του δελτίου αστοχίας που αφορά δημόσια κτίρια και το οποίο έχει συντάξει ο Ο.Α.Σ.Π. Οι ερωτήσεις που περιέχει είναι οι κλειστές και μπορούν να απαντηθούν από τους εκπαιδευτικούς, χωρίς να είναι αναγκαία η συμβουλή τεχνικών. Αυτές αφορούν επικινδυνότητες στο σχολικό κτίριο που κυρίως εντοπίζονται σε:

- Αρχιτεκτονικά στοιχεία

Ψευδοportες, πύργαυρα, πόρτες, φωτιστικά, εξωτερικά και εσωτερικά διακοσμητικά στοιχεία, εξωτερικές επενδύσεις από ξύλο, γυαλί κ.λπ.

- Εγκαταστάσεις

Υδραυλικές, ηλεκτρομηχανολογικές, φυσικού αερίου, ηλιακής ενέργειας, ανεκμιστήρων

- Έπιπλα, αντικείμενα και συσκευές

Βιβλιοθήκες, ντουλάπες, μέρμα, άλλα έπιπλα, ηλεκτρονικά υπολογιστές, μικροκίβια, τηλεόραση, συσκευές τ.α. κ.λπ.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΓΥΦΙΝΑ

- Τα διακοσμητικά γύφια στοιχεία είναι καλά στερεωμένα και ειδικά κοντά στις πιάθους - εξόδους: **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ**

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

- Τα ανεπιτημένα φωτιστικά έχουν κατάλληλες χροιάς αγκυρώσεις: **ΝΑΙ**
- Τα ανεπιτημένα φωτιστικά βρίσκονται σε κατάλληλες αποστάσεις ώστε να αποφεύγονται οι μεταβολές επιφάνειας και οι κρούσεις τους με δομικά στοιχεία: **ΝΑΙ**
- Τα "spot" είναι καλά στερεωμένα έτσι ώστε να μην πέσουν με περίπτωση σεισμού: **ΝΑΙ**
- Τα φωτά κινδύνου και εξόδου είναι στερεωμένα κατάλληλα: **ΝΑΙ**

ΠΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΙ ΔΙΑΦΥΓΗΣ

- Υπάρχουν λαστοί κοντά σε πόρτες εξόδου που είναι βαριές, μεταλλικές και αυξάνει κίνδυνος να "σφηνώσουν" μετά από ένα σεισμό: **ΟΧΙ**
- Υπάρχει σήμανση που να υποδεικνύει τη φορά με την οποία ανοίγουν οι πόρτες: **ΝΑΙ**
- Οι ψευδοportές, οι σωληνώσεις, τα φρεζοκίβια και τα χροιάματα είναι κατάλληλα στερεωμένα ώστε να αποφευχθεί η απόσπασή τους σε περίπτωση σεισμού, κατά μήκος των εξόδων διαφυγής: **ΝΑΙ**

- Τα έπιπλα και η το περιεχόμενό τους είναι κατασκευαστικά στερεωμένα ώστε σε περίπτωση σεισμού να μην ιδιάσουν τις εξόδους διαφυγής: **ΝΑΙ**
- Τα μη στερεωμένα έπιπλα είναι τοποθετημένα μακριά από τις πόρτες εξόδου: **ΝΑΙ**

ΠΑΡΑΟΥΡΑ

- Τα έδρα που χρησιμοποιούνται στις προσόψεις είναι ασφαλείας: **ΝΑΙ**
- Οι φεγγίτες είναι από γυαλί ασφαλείας: **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ**
- Τα γυαλίνα χροιάματα είναι συνδεδεμένα με την κατασκευή: **ΝΑΙ**

(* Ο όρος γυαλί ασφαλείας σημαίνει γυαλί επεξεργασμένο με πλέγμα ή γυαλί με ειδική ειδική αυτοκόλλητη μεμβράνη)

ΜΟΝΙΜΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Τα στηθαίς και τα γέφυρα είναι υπλισμένα και κατάλληλα στηρημένα: **ΝΑΙ**
- Τα γυαλίνα τμήματα των προστατευτικών κεκλιωμένων των μπαλκονιών και κλιμακοστασίων είναι κατασκευασμένα από γυαλί ασφαλείας: **ΝΑΙ**
- Τα προστατευτικά κεκλιωμένα μπαλκονιών και κλιμακοστασίων είναι κατάλληλα τοποθετημένα ώστε να αποφεύγεται η απόσπασή τους: **ΝΑΙ**
- Τα άλλα διακοσμητικά στοιχεία είναι αγκυρωμένα στο κτίριο: **ΝΑΙ**
- Οι επενδύσεις είναι καλά συνδεδεμένες με το κτίριο: **ΝΑΙ**
- Οι φράγτες, οι τοίχοι περιφράξης και οι μάντρες έχουν αγκυρωθεί από μηχανικό έτσι ώστε σε περίπτωση σεισμού να είναι ασφαλείς: **ΝΑΙ**
- Τα εξωτερικά φώτα είναι κατάλληλα στηρημένα στο κτίριο: **ΝΑΙ**
- Τα ψηλά γυαλίνα είναι κατάλληλα στηρημένα ώστε να αποφεύγεται η ανατροπή τους: **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ**
- Οι εξωτερικές πινακίδες είναι κατάλληλα στηρημένες: **ΝΑΙ**
- Οι εσωτερικές πινακίδες είναι κατάλληλα στηρημένες: **ΝΑΙ**
- Τα κροιάματα της στέγης είναι στερεωμένα έτσι προς ένα: **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ**
- Γίνεται συντήρηση της στέγης σε τακτά χρονικά διαστήματα: **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ - ΨΥΞΗΣ

- Οι ανεμιστήρες είναι στηρημένοι με ασφάλεια ή είναι τοποθετημένοι σε βάσεις με ειδικό που υποστηρίζουν τις παραμορφώσεις: **ΝΑΙ**
- Τα ανεπιτημένα ούραματς θέρμανσης και κλιματισμού είναι κατασκευαστικά στηρημένα στους τοίχους: **ΝΑΙ**

4/2

- Τα σύμμετα θέρμανσης και κλιματισμού δαπέδου στηρίζονται επιτοκώς έτσι ώστε να μην ανατραπούν εύκολα σε περίπτωση σεισμού: **ΝΑΙ**

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Οι κομμιάντες είναι κατάλληλα στηριγμένες: **ΝΑΙ**

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

- Οι διακόπτες του ηλεκτρικού και ειδικά ο γενικός διακόπτης που σταματά την παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος βρισκονται σε προσβάσιμη θέση: **ΝΑΙ**
- Τα καλώδια έχουν εύκαμπτες συνδέσεις με τις ηλεκτρικές συσκευές: **ΝΑΙ**
- Τα καλώδια έχουν εγκάρσια και κατά μήκος αίνδευση:
- Οι πυροσβεστήρες είναι τοποθετημένοι στις κατάλληλες θέσεις: **ΝΑΙ**
- Οι πυροσβεστήρες στηρίζονται με ελαστικούς μόντες αντήριξης: **ΟΧΙ ΠΑΡΕΙ**
- Υπάρχουν στην είσοδο του κτιρίου όσο και στους κοινόχρηστους χώρους σχεδιαγράμματα και οδηγίες για τη θέση των πυροσβεστικών μέσων: **ΝΑΙ**
- Υπάρχει φωτισμός ασφαλείας στις θέσεις που βρίσκονται τα χειροκίνητα πυροσβεστικά μέσα: **ΝΑΙ**

ΕΠΙΠΛΑ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ**ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ**

- Τα ηχεία που είναι ανωρτημένα από ψηλά είναι σταθερά συνδεδεμένα με το φάροντα μηχανισμό του κτιρίου ή με καλώδια για να αποφευχθεί πτώση τους σε περίπτωση σεισμού: **ΝΑΙ**
- Είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στηριγμένος: **ΝΑΙ**
- Υπάρχει backup των σημαντικών πληροφοριών που υπάρχουν στον υπολογιστή: **ΝΑΙ**
- Το backup βρίσκεται σε άλλο χώρο από αυτόν του υπολογιστή: **ΝΑΙ**

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

- Τα καλώδια των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχουν επαρκώς μήκος για την περίπτωση οριζόντιας μετατόπισης: **ΝΑΙ**
- Οι θρόνοι είναι καλά στηριγμένες πάνω στο γραφείο: **ΝΑΙ**
- Οι κινητές μονάδες και οι εκτυπωτές είναι συνδεδεμένοι με το γραφείο με αντιστάθμιτες ταινίες ή βρίσκονται αρκετά μακριά από την άκρη του γραφείου έτσι ώστε να μην ανατραπούν σε περίπτωση σεισμού: **ΝΑΙ**

ΑΡΧΕΙΑ - ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ

- Τα ράφια στηρίζονται κατάλληλα στον τοίχο ή στο πάτωμα: **ΝΑΙ**
- Υπάρχουν ελαστικοί μόντες ή προστατευτικές μπάρες έτσι ώστε να συγκρατούνται τα βιβλία:

- Τα βιβλία και μεγάλα βιβλία είναι τοποθετημένα στα χαμηλότερα ράφια: **ΝΑΙ**
- Τα μεγάλης αξίας βιβλία είναι τοποθετημένα σε ιδιαίτερες θέσεις έτσι ώστε να μην πέσουν εύκολα και να προστατευτούν από τυχόν διαρροή νερού: **ΝΑΙ**
- Τα συρτάρια ή οι πόρτες των ντουλαπιών κλείνουν με ασφαλίδια: **ΝΑΙ**
- Τα ψηλά ντουλάπια είναι στηριγμένα με κατάλληλο τρόπο στον τοίχο ή στο δάπεδο ή συνδέονται με τα διπλάνα ντουλάπια έτσι ώστε να αποτελούν μία πιο σταθερή κατασκευή: **ΝΑΙ**
- Τα μη στερεωμένα ντουλάπια είναι έτσι τοποθετημένα ώστε σε περίπτωση πτώσης τους να μην εμποδίζουν την έξοδο: **ΝΑΙ**
- Τα ράφια ή οι κρεμάστρες είναι κατάλληλα συνδεδεμένες με το δάπεδο ή τον τοίχο: **ΝΑΙ**
- Τα ράφια ή οι κρεμάστρες που φέρουν βιβλία φορτίο είναι στερεωμένοι και κατά τις δύο διευθύνσεις: **ΝΑΙ**
- Οι κρεμάστρες που έχουν ύψος σημαντικά μεγαλύτερο από το πλάτος τους είναι επαρκώς συνδεδεμένες με το δάπεδο: **ΟΧΙ ΥΠΑΡΧΕΙ**
- Τα εύθραυστα αντικείμενα είναι τοποθετημένα με ασφάλεια πάνω στα ράφια: **ΝΑΙ**
- Τα ντουλάπια είναι τοποθετημένα σε θέσεις με εύκολη πρόσβαση και με μικρές πιθανότητες να υποστούν μεγάλες ζημιές: **ΝΑΙ**
- Τα ντουλάπια είναι κατάλληλα στηριγμένα και οι πόρτες τους κλείνουν με ασφάλεια: **ΝΑΙ**

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΥΛΙΚΑ

- Τα χημικά είναι τοποθετημένα στα ράφια ή στα συρτάρια έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος έκχυσής τους: **ΝΑΙ**
- Τα χημικά είναι αποθηκευμένα σύμφωνα με τις προδιαγραφές των κατασκευαστών: **ΝΑΙ**
- Τα χημικά είναι αποθηκευμένα σε ικανοποιητική απόσταση με το δάπεδο έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος ανάφλεξης: **ΝΑΙ**
- Υπάρχουν κατάλογοι στους οποίους να καταγράφονται τα χημικά που είναι αποθηκευμένα σε κάθε ράφι: **ΝΑΙ (ΑΡΧΕΙ)**
- Οι οδηγίες για κάθε υλικό βρισκονται σε διαφορετική θέση από αυτή των χημικών: **ΝΑΙ**
- Τα ντουλάπια που περιέχουν επικίνδυνα υλικά είναι κατάλληλα συνδεδεμένα με το δάπεδο ή τον τοίχο: **ΝΑΙ**

ΕΠΙΠΛΑ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Οι βερμής γλάστρες με φυτά σε ψηλά ράφια ή ντουλάπια είναι τοποθετημένες έτσι ώστε να αποφεύγεται η πτώση τους: **ΟΧΙ ΥΠΑΡΧΕΙ**
- Τα έπιπλα που δεν έχουν στερεωθεί κατάλληλα είναι τοποθετημένα σε τέτοιες θέσεις ώστε η πτώση τους να μην εμποδίζει την έξοδο: **ΝΑΙ**

Παράρτημα 4. Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου

Αρ. Πρωτ.: 15691/17	
ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ:	
«WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ»	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:	
ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ 106,	
ΑΘΗΝΑ	
 Λεωφ. Συγγρού 193-195 17121 Ν. Σμύρνη Αθήνα Τ 210 9405866 F 210 9480508 www.exypp.gr info@exypp.gr	

Παράρτημα 5. Ομάδα Εκκένωσης Κτιρίου Λ. Αθηνών

ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

WIND

ΚΤΙΡΙΟ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΘΗΝΩΝ 106			
Μέλος	Όνοματεπώνυμο	Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Αρχηγός			
Υπαρχηγός			
Υπεύθυνοι Ορόφων Κτιρίου			
Όροφος	Μέλος	Όνοματεπώνυμο	Τηλέφωνο επικοινωνίας
Ισόγειο Χώρος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
Ισόγειο Χώρος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
Ισόγειο Χώρος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
Ισόγειο Χώρος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
Ημιόροφος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
1ος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
2ος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
3ος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
4ος	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
5ος Πρωινή βάρδια	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
5ος Απογευματινή βάρδια	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
6ος Πρωινή βάρδια	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
6ος Απογευματινή βάρδια	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
6ος Βραδινή βάρδια	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		
7ος Χώρος Επισταθίου	Κύριο		
	1ο Αναπλ/κο		
	2ο Αναπλ/κο		

Παράρτημα 6. Πολιτική Υγείας & Ασφάλειας της Εργασίας

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στη WIND Ελλάς, πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, αναγνωρίζουμε την ασφάλεια και υγεία της εργασίας ως σημαντικό πυλώνα της υπεύθυνης λειτουργίας μας σε όλες μας τις δραστηριότητες.

Για τον λόγο αυτό, καθιερώνουμε και εφαρμόζουμε Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία κατά OHSAS 18001 και δεσμευόμαστε:

- Να συμμορφωνόμαστε με όλους τους σχετικούς εφαρμόσιμους νόμους, κανονισμούς και διατάξεις και κάθε άλλη απαίτηση αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια της εργασίας,
- Να διασφαλίζουμε τη συνεχή βελτίωση του Συστήματος ΥΑΕ και των επιδόσεων αυτού:
 - λαμβάνοντας μέτρα για την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση, ή και την αποφυγή εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών,
 - αναγνωρίζοντας με τρόπο συστηματικό τους κινδύνους για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων μας από τις δραστηριότητές στις θέσεις εργασίας τους,
 - θέτοντας κατάλληλους σκοπούς και στόχους, και προγράμματα διαχείρισης αυτών, και
 - καθιερώνοντας κατάλληλους δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας.
- Να ενημερώνουμε εργαζομένους και ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τους κινδύνους που υπάρχουν στον χώρο εργασίας τους και να παρέχουμε σχετική εκπαίδευση,
- Να παρέχουμε τους απαιτούμενους πόρους για την αποτελεσματική εφαρμογή του Συστήματος.

Η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων μας, αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην επίτευξη της επιχειρησιακής μας υπεροχής.

Μάρτιος 2017

Νάσος Ζαρκαλής

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος WIND Ελλάς

Παράρτημα 7. Πολιτική Ποιότητας

Πολιτική Ποιότητας

Η Δέσμευσή μας

Δέσμευσή μας είναι να κάνουμε τη Wind μια από τις καλύτερες ανεξάρτητες εταιρείες τηλεπικοινωνιών στην Ευρώπη, προσφέροντας στους πελάτες μας υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στην καλύτερη τιμή.

Οι αξίες μας

Ακεραιότητα

Κάνω πάντα το σωστό, ανεξαρτήτως κόστους, με ειλικρίνεια και δικαιοσύνη προς όλους.

Απλότητα

Αφήνω στην άκρη καθετί περιπτό και κρατάω την ουσία, σε ό,τι κάνω.

Ευελιξία

Προσαρμόζομαι γρήγορα και αποτελεσματικά στις προκλήσεις της αγοράς.

Επιχειρηματικότητα

Επιδιώκω διαρκώς την επίτευξη εξαιρετικής απόδοσης στη δουλειά μου. Αναλαμβάνω την ευθύνη και είμαι περήφανος γι' αυτό.

Ομαδικότητα

Στηρίζω ενεργά και θετικά την ομάδα μου. Συμβάλλω να αναδειχθούν και να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες όλων.

Φεβρουάριος 2017

Νάσος Ζαρκαλής

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος WIND Ελλάς

Παράρτημα 8. Πολιτική Περιβάλλοντος

Πολιτική Περιβάλλοντος

Στη WIND εφαρμόζουμε και αναπτύσσουμε σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης στο σύνολο των δραστηριοτήτων μας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001 με στόχο τη **συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής μας επίδοσης**.

Στο πλαίσιο αυτό, στη WIND, διαθέτουμε τους απαιτούμενους πόρους και δεσμευόμαστε να:

- Αναγνωρίζουμε και παρακολουθούμε τις αλληλεπιδράσεις της δραστηριότητάς μας με το περιβάλλον
- Αναθεωρούμε και επανεξετάζουμε περιοδικά όλες τις παραμέτρους και τους στόχους του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης
- Προλαμβάνουμε τη ρύπανση, εφαρμόζοντας προγράμματα διαχείρισης για τις σημαντικές επιπτώσεις της δραστηριότητάς μας
- Συμμορφωνόμαστε με όλες τις σχετικές νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις.
- Καλλιεργούμε σχέση εμπιστοσύνης παρέχοντας όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες στα ενδιαφερόμενα μέρη ή φορείς
- Ενημερώνουμε, εκπαιδεύουμε και παρακινούμε κατάλληλα εργαζόμενους και συνεργάτες ώστε να διασφαλίζουμε την επίτευξη των στόχων μας.

Εξελίσσουμε τις λειτουργίες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας προσηλωμένοι στην περιβαλλοντικά υπεύθυνη βιώσιμη ανάπτυξη.

Φεβρουάριος 2017

Νάσος Ζαρκαλής

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος WIND Ελλάς

Παράρτημα 9. Πολιτική Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας

Πολιτική Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας

Στην WIND αναγνωρίζουμε και αποδεχόμαστε την αναγκαιότητα και την ευθύνη για την δημιουργία και υιοθέτηση ενός πλαισίου Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας, το οποίο έχουμε αναπτύξει σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22301:2012 – Societal security - Business Continuity Management System - Requirements και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που διέπουν την Ελληνική αγορά, ενώ ταυτόχρονα υλοποιούμε τη δέσμευση μας απέναντι στους πελάτες, εργαζομένους, μετόχους και προμηθευτές μας.

Αντιλαμβανόμαστε την σπουδαιότητα να μπορούμε να συνεχίσουμε όλες τις κρίσιμες λειτουργίες μας και να παρέχουμε αδιαλείπτως στους πελάτες μας τις κρίσιμες υπηρεσίες, στην περίπτωση ενός συμβάντος το οποίο θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά σημαντικές επιχειρησιακές μονάδες, συστήματα και υπηρεσίες.

Για αυτό το λόγο έχουμε αναπτύξει ένα σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας στο πλαίσιο του οποίου έχουμε καθορίσει και ιεραρχήσει τις κρίσιμες λειτουργίες, δραστηριότητες, υποδομές, υπηρεσίες της Εταιρίας μας, καθώς και τους πόρους που μπορεί ανά πάσα στιγμή αυτή να ενεργοποιήσει. Επιπλέον έχουμε ορίσει και εκτιμήσει τυχόν λειτουργικούς κινδύνους και λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον μετριασμό των όποιων επιπτώσεων τους στην καθημερινή λειτουργία της WIND, εφαρμόζοντας στρατηγικές και λύσεις που ενισχύουν την ανθεκτικότητα του οργανισμού. Παράλληλα εξελίσσουμε, υλοποιούμε, δοκιμάζουμε, συντηρούμε και ελέγχουμε συνεχώς τα εν λόγω Σχέδια Επιχειρησιακής Συνέχειας, Διαχείρισης Κρίσης και Επικοινωνίας.

Στόχος όλων αυτών των ενεργειών είναι :

- Να διαφυλάξουμε την ασφάλεια των εργαζομένων, των συνεργατών, των επισκεπτών και των πελατών μας.
- Να διαφυλάξουμε την Εταιρική Εικόνα και Φήμη της WIND.
- Να διαφυλάξουμε τα συμφέροντα όλων των μερών και αντοχών που επηρεάζονται από τη λειτουργία της WIND
- Να προστατεύσουμε τις δραστηριότητες εκείνες που παράγουν αξία και την ικανότητα μας να παράσχουμε αδιαλείπτως τις Υπηρεσίες και τα Προϊόντα μας.
- Να εξασφαλίσουμε την πλήρη συμμόρφωση της WIND με τις νομικές, ρυθμιστικές και κανονιστικές υποχρεώσεις που θέτει το κανονιστικό περιβάλλον.

Η παρούσα πολιτική αφορά όλους τους εργαζομένους και τη διοίκηση της WIND και εφαρμόζεται σε:

- Όλες τις κρίσιμες λειτουργίες μας.
- Όλους τους εργαζομένους μας.
- Όλους τους συνεργαζόμενους κρίσιμους προμηθευτές προϊόντων και υπηρεσιών μας.

Φεβρουάριος 2017

Νάσος Ζαρκαλής

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος WIND Ελλάς

Παράρτημα 10. Πιστοποιητικό OHSAS 18001

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Σύστημα Διαχείρισης σύμφωνα με
BS OHSAS 18001 : 2007

Βάσει των διαδικασιών TUV NORD CERT, πιστοποιείται ότι η

WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.Β.Ε.
Λ. Κηφισίας 66, 151 25 Μαρούσι
Λ. Αθηνών 106, 104 42 Αθήνα
Τηλεπικοινωνιακό Κέντρο Ωραιοκάστρου,
Ωραιόκαστρο, 570 18 Θεσσαλονίκη
Ελλάδα

Εφαρμόζει ένα σύστημα διαχείρισης σύμφωνα με το παραπάνω πρότυπο για το εξής πεδίο εφαρμογής

- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παροχή, Πώληση και Υποστήριξη Ολοκληρωμένων Τηλεπικοινωνιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών (Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας, Δεδομένων, Διαδικτύου και Ευρυζωνικότητας) για Ιδιώτες και Εταιρικούς Πελάτες
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Υλοποίηση, Λειτουργία, Υποστήριξη και Συντήρηση Υποδομής Τηλεπικοινωνιών & Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων Τηλεπικοινωνιών και Δεδομένων, Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παρακολούθηση, Έλεγχος και Υποστήριξη της Αλυσίδας Καταστημάτων Wind Hellas
- Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση μετά την Πώληση Ιδιωτών και Εταιρικών Πελατών

Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού 44 116 17370062
Αναφορά Επιθεώρησης με αρ. GR-0781/2017

Ισχύει από 2017-05-29
Ισχύει μέχρι 2020-05-28

Φορέας Πιστοποίησης
του Οργανισμού TÜV NORD CERT GmbH

Αθήνα, 2017-05-29

Η πιστοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες επιθεώρησης και πιστοποίησης του TÜV NORD CERT και υπόκειται σε τακτικές επιθεωρήσεις επιτήρησης.

TÜV NORD CERT GmbH

Langemarckstraße 20

45141 Essen

www.tuev-nord-cert.com

Παράρτημα 11. Πιστοποιητικό ISO 9001

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Σύστημα Διαχείρισης σύμφωνα με
ISO 9001 : 2015

Βάσει των διαδικασιών TUV NORD CERT, πιστοποιείται ότι

WIND HELLAS TELECOMMUNICATIONS S.A.
Λ. Κηφισίας 66
151 25 Μαρούσι
Ελλάδα

Συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων που αναφέρονται στο συνημμένο παράρτημα

Εφαρμόζει ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας σύμφωνα με την παραπάνω προδιαγραφή για τα εξής Πεδίο εφαρμογής

- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παροχή, Πώληση, Τιμολόγηση και Υποστήριξη Ολοκληρωμένων Τηλεπικοινωνιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών (Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας, Δεδομένων, Διαδικτύου και Ευρυζωνικότητας) για Ιδιώτες και Εταιρικούς Πελάτες
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Υλοποίηση, Λειτουργία, Υποστήριξη και Συντήρηση Υποδομής Τηλεπικοινωνιών & Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων Τηλεπικοινωνιών και Δεδομένων, Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παρακολούθηση, Έλεγχος και Υποστήριξη της Αλυσίδας Καταστημάτων Wind

Καταστήματα

- Πώληση Υπηρεσιών Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας και Διαδικτύου (WIND Κινητή, Q Καρτοκινητή, Wind Σταθερή Τηλεφωνία και Internet)
- Λιανική Πώληση Συσκευών Κινητής & Σταθερής Τηλεφωνίας, Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και Αξεσουάρ
- Επισκευή Συσκευών Κινητής Τηλεφωνίας
- Εξυπηρέτηση μετά την Πώληση Ιδιωτών και Εταιρικών Πελατών

Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού 44 100 011460
Αναφορά Επιθεώρησης με αρ. OR-0781/2017

Ισχύει από 2017-04-24
Ισχύει μέχρι 2020-03-14
Αρχική πιστοποίηση 2001

Φορέας Πιστοποίησης
του Οργανισμού TÜV NORD CERT GmbH

Αθήνα, 2017-04-24

Η πιστοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες επιθεώρησης και πιστοποίησης του TÜV NORD CERT και υπόκειται σε τακτικές επιθεωρήσεις επιτήρησης.

TÜV NORD CERT GmbH

Langemarckstraße 20

45141 Essen

www.tuev-nord-cert.com

DAkks
Deutsche
Akkreditierungsstelle
D-200-12007-01-01

Παράρτημα 12. Πιστοποιητικό ISO 14001

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Σύστημα Διαχείρισης σύμφωνα με
DIN EN ISO 14001 : 2009

Βάσει των διαδικασιών TUV NORD CERT, πιστοποιείται ότι η

WIND HELLAS TELECOMMUNICATIONS S.A.
Λ. Κηφισίας 66
151 25 Μαρούσι
Ελλάδα

Συμπεριλαμβανομένων των καταστημάτων που αναφέρονται στο συνημμένο παράρτημα
Εφαρμόζει ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας σύμφωνα με το παραπάνω πρότυπο για το εξής πεδίο εφαρμογής

- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παροχή, Πώληση, Τιμολόγηση και Υποστήριξη Ολοκληρωμένων Τηλεπικοινωνιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών (Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας, Δεδομένων, Διαδικτύου και Ευρυζωνικότητας) για Ιδιώτες και Εταιρικούς Πελάτες
 - Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Υλοποίηση, Λειτουργία, Υποστήριξη και Συντήρηση Υποδομής Τηλεπικοινωνιών & Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων Τηλεπικοινωνιών και Δεδομένων, Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών
 - Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παρακολούθηση, Έλεγχος και Υποστήριξη της αλυσίδας καταστημάτων Wind
- Καταστήματα:**
- Πώληση Υπηρεσιών Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας και Διαδικτύου (WIND Κινητή, Q Καρτοκινητή, Wind Σταθερή Τηλεφωνία και Internet)
 - Λιανική Πώληση Συσκευών Κινητής & Σταθερής Τηλεφωνίας, Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού και Αξεσουάρ
 - Επισκευή Συσκευών Κινητής Τηλεφωνίας
 - Εξυπηρέτηση μετά την Πώληση Ιδιωτών και Εταιρικών Πελατών

Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού 44 104 090360
Αναφορά Επιθεώρησης με αρ. GR-0781/2015

Ισχύει από 2015-06-04
Ισχύει μέχρι 2018-04-29
Αρχική πιστοποίηση 2009

Φορέας Πιστοποίησης
του Οργανισμού TÜV NORD CERT GmbH

Αθήνα, 2015-06-04

Η πιστοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες επιθεώρησης και πιστοποίησης του TÜV NORD CERT και υπόκειται σε τακτικές επιθεωρήσεις επιτήρησης.

TÜV NORD CERT GmbH

Langemarckstraße 20

45141 Essen

www.tuev-nord-cert.com

Παράρτημα 13. Πιστοποιητικό ISO 22301

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

Σύστημα Διαχείρισης σύμφωνα με
ISO 22301:2012

Κοινωνική Ασφάλεια - Συστήματα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας - Απαιτήσεις

Βάσει των διαδικασιών TÜV HELLAS (TÜV NORD) A.E., πιστοποιείται ότι η

WIND HELLAS TELECOMMUNICATIONS S.A.
Λ. Κηφισίας 66
151 25 Μαρούσι
Ελλάδα

Συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στο συνημμένο παράρτημα

Εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης σύμφωνα με το παραπάνω πρότυπο για το εξής πεδίο εφαρμογής

- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Παροχή, Πώληση και Υποστήριξη Ολοκληρωμένων Τηλεπικοινωνιακών Προϊόντων και Υπηρεσιών (Κινητής και Σταθερής Τηλεφωνίας, Δεδομένων, Διαδικτύου και Ευρυζωνικότητας) για Ιδιώτες και Εταιρικούς Πελάτες
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη, Υλοποίηση, Λειτουργία, Υποστήριξη και Συντήρηση Υποδομής Τηλεπικοινωνιών & Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων Τηλεπικοινωνιών και Δεδομένων, Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών

Αριθμός Μητρώου Πιστοποιητικού 054 17 0002
Έκθεση Επιθεώρησης με αρ. BS-0014/2017

Ισχύει από 2017-04-24
Ισχύει μέχρι 2020-04-23

TÜV HELLAS (TÜV NORD) A.E. Φορέας Πιστοποίησης

Αθήνα, 2017-04-24

Η πιστοποίηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες επιθεώρησης και πιστοποίησης της TÜV HELLAS (TÜV NORD) A.E. και υπόκειται σε τακτικές επιθεωρήσεις επιτήρησης

TÜV HELLAS A.E., Λ. Μεσογείων 282, 15562, Χολαργός, Αθήνα, Ελλάδα

Παράρτημα 14. Ο.Α.Σ.Π. «Σεισμός και Εργασιακοί Χώροι»

